

ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อม
ก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

EMPIRICAL FACTORS THAT AFFECTING SAVINGS MANAGEMENT
IN PREPARATION FOR REACHING OLD AGE OF PEOPLE
IN CHUMPHON PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้สำหรับการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ จังหวัดชุมพร

พ.ศ. 2565

KMITL PRINCE OF CHUMPHON -2022-M-60-055

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EMPIRICAL FACTORS THAT AFFECTING SAVINGS MANAGEMENT
IN PREPARATION FOR REACHING OLD AGE OF PEOPLE
IN CHUMPHON PROVINCE

WANIDA AINTHASAN

A THESIS SUBMITTED IN FULFILLMENT OF THE REQUIREMENT
FOR THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
IN BUSINESS ADMINISTRATION
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
PRINCE OF CHUMPHON CAMPUS

2022

KMITL PRINCE OF CHUMPHON -2022-M-60-055

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2022

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

PRINCE OF CHUMPHON CAMPUS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัย
สูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร
ชื่อนักศึกษา นางสาววนิดา อินทสาร
รหัสประจำตัว 61551914
ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา บริหารธุรกิจ
พ.ศ. 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ชนทัต บุณรัตน์กิตติภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม, ปัจจัยที่มีผลต่อการออม และการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนจังหวัดชุมพร จำแนกตามพฤติกรรมการออม 3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนจังหวัดชุมพรที่มีอายุ 30 – 59 ปี จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติเชิงพรรณนา และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ One-way ANOVA และ Multiple Regression กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ลักษณะการออมแบบออมหลังการใช้จ่ายมีการออม 4-6 ครั้งต่อปี และมีการออมเงินเฉลี่ย 3,001-4,000 บาทต่อครั้ง ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการออมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญทางด้านรายได้เป็นอันดับแรก การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร พบว่า การบริหารเงินออม 3 อันดับแรก คือ เงินฝากประจำ, สลากธนาकार และเงินฝากออมทรัพย์ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พฤติกรรมการออมต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุต่างกัน และปัจจัยที่มีผลต่อการออม ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis EMPIRICAL FACTORS THAT AFFECTING SAVINGS MANAGEMENT IN PREPARATION FOR REACHING OLD AGE OF PEOPLE IN CHUMPHON PROVINCE

Student Miss.WANIDA AINTHASAN

Student ID 61551914

Degree Master of Business Administration

Program Business Administration

Year 2022

Thesis Advisor Assoc. Prof. Dr. CHANNATHAT BOONRATTANAKITTIBHUMI

ABSTRACT

The objectives of the study were 1) to study saving behavior, factors affecting savings as well as decision People in Chumphon Province have to select a savings pattern in preparation for reaching old age. 2) to compare the decision's opinion level of Chumphon Province residents should establish a savings pattern in order to prepare for old age. 3) to analyze the relationship between the factors affecting savings and decide on a pattern in preparation for reaching old age people in Chumphon Province. The questionnaire was used to collect data from a sample group of 400 people whose age ranged between 30 and 59 years old and live in Chumphon Province. The statistics used in the research were descriptive statistics and the statistics used to test the hypothesis were ANOVA and Multiple Regression. Stipulating the statistical significance level at .05.

The study results showed that the majority of the respondent s' would save 4 to 5 times a year, and each time, the average amount of saving would be 3,001 - 4,000 Baht. The factors affecting savings are prioritized in terms of income. The top 3 decisions to choose a pattern of savings in preparation for reaching old age people in Chumphon Province are fixed deposits, bank lotteries and savings deposits respectively.

The results of hypothesis testing showed that different patterns of saving behavior affect the level of opinions on choosing a pattern of savings in preparation for reaching old age of people in Chumphon Province. The factors affecting the savings affect the decision to choose a pattern of savings in preparation for reaching old age of people in Chumphon Province at the statistical significance level at .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษาดูแล แก้ไข ปรับปรุง จากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ชนทัต บุญรัตนกิตติภูมิ อาจารย์ประจำหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ ที่ช่วยชี้ แนวทางในการศึกษาให้เป็นไปตามทิศทางที่ถูกต้อง และได้เสียสละเวลาในการตรวจงานวิจัย ตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้ง ยังดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจในการทำวิจัยด้วยดีเสมอมา นอกจากนี้ ขอขอบคุณ ดร.กิตติ แสงเขียว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัญญาภัค หล้าแหล่ง ดร.มัลลิกา สุนทรภักดิ์ ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ได้กรุณา ให้คำปรึกษาแนะนำ และชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเล่มนี้จนทำให้ สำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ บิดามารดาและอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยโดยตลอด เป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การศึกษาระดับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษา ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

วนิดา อินทสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.4 สมมติฐานในการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเงินออม.....	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม.....	17
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม.....	22
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยสูงอายุ.....	24
2.5 ทฤษฎีความต้องการถือเงิน.....	33
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการบริโภคในวัฏจักรชีวิต.....	34
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	46
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และ IV ท้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
4.2 พฤติกรรมการออม.....	54
4.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม.....	57
4.4 การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ.....	58
4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	60
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	73
5.2 อภิปรายผล.....	75
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ข ค่าคุณภาพความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและตารางค่าสถิติ.....	89
ประวัติผู้เขียน.....	107

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และvต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปแนวคิดและทฤษฎี.....	36
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในจังหวัดชุมพร.....	45
4.1 แสดงความถี่และร้อยละของลักษณะประชากรทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
4.2 แสดงความถี่และร้อยละของพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
4.3 แสดงความถี่, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญ ของปัจจัยที่มีผลต่อ การออม โดยรวม.....	56
4.4 แสดงความถี่, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญ ของปัจจัยที่มีผลต่อ การออม.....	57
4.5 แสดงความถี่, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญในการเลือกการบริหาร เงินออม.....	58
4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อ เตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะการออม	61
4.7 แสดงการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อม ก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะการออม เป็นรายคู่ด้วยวิธี ของเชฟเฟ (Scheffe).....	61
4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามความถี่ ในการออม.....	62
4.9 แสดงการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อน วัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามความถี่ในการออม เป็นรายคู่ด้วยวิธี ของเชฟเฟ (Scheffe).....	62
4.10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อ เตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามจำนวนเงินออม ในแต่ละครั้ง.....	63
4.11 แสดงการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อม ก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามจำนวนเงินออมในแต่ละครั้ง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe).....	63
4.12 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.....	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร โดยรวม.....	65
4.14 ผลการวิเคราะห์ค่า Tolerance และค่า VIF (Variance Inflation Factor) ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร.....	65
4.15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร โดยรวม.....	66
4.16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านเงินฝากธนาคาร.....	67
4.17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารหนี้.....	68
4.18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านสารสาธาทุน.....	68
4.19 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านอสังหาริมทรัพย์.....	69
4.20 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านกองทุน.....	70
4.21 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.....	71

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 สัดส่วนประชากรในประเทศไทย 2553-2583.....	1
1.2 สัดส่วนผู้สูงอายุในประเทศไทย.....	2
1.3 รายได้, ค่าใช้จ่าย และเงินออมเฉลี่ยของครัวเรือนในระดับประเทศ (ปี 2547-2560).....	3
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
2.1 ระดับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังของการลงทุนต่าง ๆ.....	16
2.2 สัดส่วนการนำเงินออมมาลงทุนของคนอายุ 21-30 ปี.....	19
2.3 สัดส่วนการนำเงินออมมาลงทุนของคนอายุ 31-40 ปี.....	20
2.4 สัดส่วนการนำเงินออมมาลงทุนของคนอายุ 41-55 ปี.....	21
2.5 สัดส่วนการนำเงินออมมาลงทุนของคนอายุ 55 ปีขึ้นไป.....	21
2.6 การกระจายรายได้และปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต.....	34
3.1 กรอบแนวคิดแสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	49

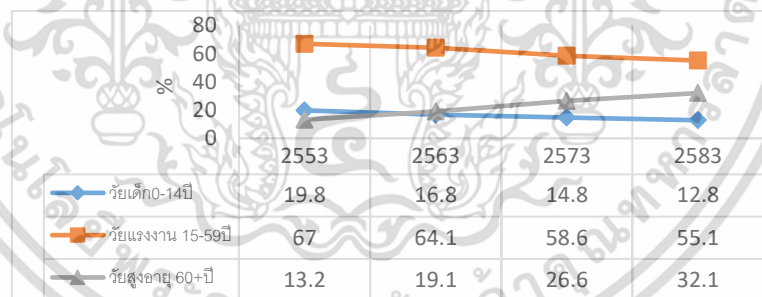
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา แะ VIII อ่างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

เทคโนโลยีทางการแพทย์ ที่มีการพัฒนาต่อเนืองอย่างรวดเร็วและทันสมัย ส่งผลให้คนไทยมีอายุเฉลี่ยยาวขึ้น และสังคมของประเทศไทย ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทำให้วิถีชีวิตของประชากรไทย เปลี่ยนแปลงไป คนรุ่นใหม่ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย มีค่านิยมที่จะเป็นโสดกันมากขึ้น แต่งงานกันน้อยลง และแต่งงานช้าลง ซึ่งส่งผลต่อภาวะการมีบุตรยาก แม้แต่ในคู่หญิงชายที่แต่งงานกันแล้ว ก็มีค่านิยมที่จะมีลูกจำนวนน้อยลง หรือบางคนไม่ยอมมีบุตร จากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้สัดส่วนโครงสร้างของประชากรในประเทศไทยซึ่งจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ประชากรวัยเด็ก (มีอายุน้อยกว่า 15 ปี) ประชากรวัยแรงงาน (มีอายุ 15-59 ปี) มีจำนวนลดลง ในขณะที่ประชากรวัยสูงอายุ (มีอายุ 60 ปีขึ้นไป) มีจำนวนมากขึ้น (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาคนผู้สูงอายุไทย, 2560) ตามภาพที่ 1.1 และในปี 2562 เป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยมีสัดส่วนของประชากรวัยสูงอายุมากกว่าประชากรวัยเด็ก (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2562)

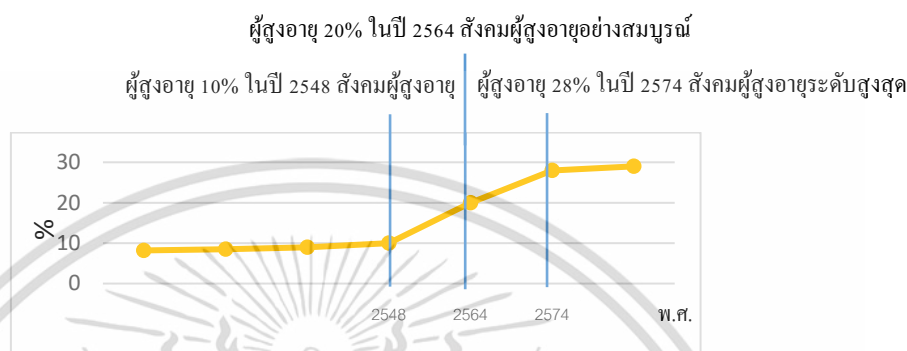

ภาพที่ 1.1 สัดส่วนประชากรในประเทศไทย 2553-2583

ที่มา : การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553-2583, สศช (2562)

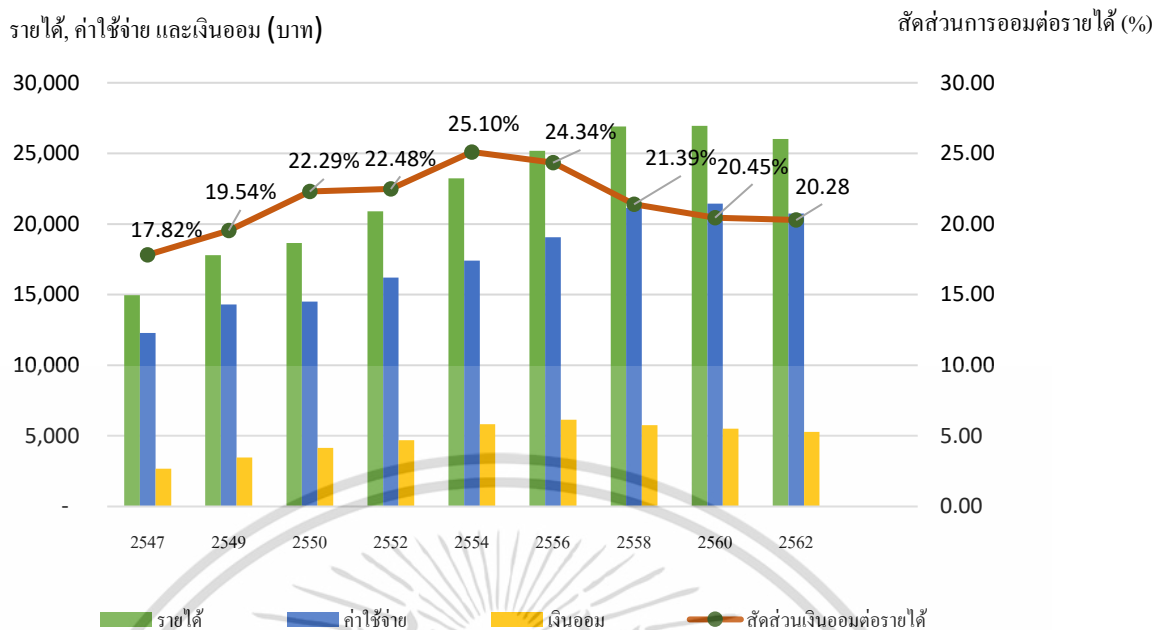
โครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ด้วยสาเหตุของการมีอายุที่ยืนยาวขึ้นทำให้อัตราการเสียชีวิตของประชากรที่ต่ำลง อัตราประชากรกลุ่มวัยสูงอายุ จึงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ในขณะที่อัตราการเกิดของประชากรลดน้อยลง ทำให้ประชากรกลุ่มวัยเด็กที่จะเติบโตเป็นวัยแรงงานมีจำนวนน้อยลงตามไปด้วย อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สังคมไทย ในปัจจุบันกลายเป็น “สังคมผู้สูงอายุ” (Aging Society) อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตั้งแต่ปลายปี 2547 และในปี 2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์แบบเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Aged Society) ตามนิยามของสหประชาชาติ ที่ได้นิยามว่า ประเทศใดมีจำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนเกิน 10% หรือประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป เกิน 7% ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปี เพิ่มขึ้นเป็น 20% และอายุ 65 ปีขึ้นไปเกิน 14% (สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2560) ตามภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 สัดส่วนผู้สูงอายุในประเทศไทย
ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (2559)

สัดส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ลักษณะการพึ่งพิงทางเศรษฐกิจระหว่างประชากรวัยต่าง ๆ เปลี่ยนไป เดิมมีประชากรวัยเด็กที่ต้องพึ่งพิงประชากรวัยแรงงานมากกว่าประชากรสูงอายุ แต่ในปัจจุบันนี้ ประชากรผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพิงประชากรวัยแรงงานมากกว่าประชากรเด็ก ดังนั้น ประชากรวัยแรงงาน ต้องรับภาระเลี้ยงดูผู้สูงอายุมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการออมทั้งภาคในระดับครัวเรือนและในระดับประเทศ ผู้สูงอายุเองไม่มีรายได้จึงจำเป็นต้องนำเงินออมออกมาใช้ อีกทั้งพ่อแม่มีการวางแผนการมีลูกน้อยลงหรือไม่มีเลย จึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการออมมากนัก ส่งผลให้สัดส่วนการออมโดยเฉลี่ยลดน้อยลง ตามภาพที่ 1.3

ภาพที่ 1.3 รายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินออมเฉลี่ยของครัวเรือน ในระดับประเทศ (ปี 2547-2562)
ที่มา : สถิติรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2563)

ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องเตรียมพร้อม ในการรับมือกับสถานการณ์ประชากรวัยสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ควบคู่กับการรณรงค์ส่งเสริมด้านการออม เพราะประชากรที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุสูงขึ้น นั้นหมายถึง ภาระของครอบครัว ชุมชน ตลอดจนของภาครัฐ ในการดูแลสุขภาพ และค่าใช้จ่ายในการยังชีพที่สูงขึ้นตามไปด้วย หน่วยภาครัฐ ตลอดจนภาคเอกชน จึงมีการรณรงค์ส่งเสริมการออมให้แก่ประชาชน ให้ความรู้เกี่ยวกับการออมรวมถึงลงทุน พร้อมปลูกฝังให้ประชาชนมีพฤติกรรมในการออมและการลงทุนที่ดี และเหมาะสมตามช่วงอายุตั้งแต่อายุในช่วงวัยทำงาน เพราะเมื่อเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุจะได้มีเงินออมในการใช้จ่ายเลี้ยงชีพตนเองได้ โดยไม่ต้องหวังพึ่งเงินเกือหนุนจากบุตร หลานเงินบำเหน็จ-บำนาญ หรือรอความหวังจากเงินสงเคราะห์ของรัฐบาล โดยเฉพาะถ้าหวังพึ่งสวัสดิการของรัฐบาล อาจไม่เพียงพอ เนื่องจากในปี 2564 ประเทศไทยจะมีสัดส่วนของจำนวนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 และสัดส่วนวัยทำงานต่อผู้สูงอายุ ในปี 2564 เป็น 3:1 ส่งผลให้ภาษีที่รัฐเก็บได้ อาจจะไม่เพียงพอต่อการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ประชากรวัยสูงอายุ หรือหากทำได้ ก็ทำได้เพียงสวัสดิการพื้นฐานเท่านั้น (อาทิโดย เคนมี และวีรพงศ์ สุนทรฉัตรวัฒน์, 2560) ดังนั้น การวางแผนการออม และการนำเงินออมที่มีอยู่มาบริหารจัดการเงินออมในช่องทางต่างๆ เช่น เงินฝากธนาคาร, ซื้อตราสารหนี้, ซื้อตราสารทุน, ซื้อสังหาริมทรัพย์ หรือซื้อกองทุน เป็นต้น ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อสร้างผลตอบแทนที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในวัยสูงอายุ เป็นตัวช่วยสำคัญ ที่ทำให้วัยสูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุในอนาคต โดยผู้วิจัยได้เลือกศึกษาการบริหารเงินออมของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดชุมพรเป็นพื้นที่ในการศึกษาเนื่องจาก จังหวัดชุมพร เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่สัดส่วนของประชากรวัยเด็ก และวัยทำงานลดลง (สำนักงานสถิติจังหวัดชุมพร, 2563) และจากรายงานผลคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดชุมพร พบว่า คริวเรือนที่ออมเงินไม่ผ่านเกณฑ์ มีจำนวนร้อยละ 11.15 จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุที่มีมากกว่าร้อยละ 20 อีกทั้งจำนวนเงินออมของคริวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ที่มีมากกว่า ร้อยละ 10 จึงให้ผู้วิจัยสนใจเลือกพื้นที่ในจังหวัดชุมพรเป็นพื้นที่ในการศึกษา โดยการศึกษาในครั้งนี้จะทำการศึกษาว่าประชาชนในจังหวัดชุมพรให้ความสำคัญในการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุในรูปแบบใดบ้าง ควบคู่กับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออม และพฤติกรรมการออม เพราะการบริหารเงินออมของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน เช่น ปัจจัยด้านผลตอบแทน, ปัจจัยด้านภาวะเงินเฟ้อ หรือปัจจัยด้านรายได้ รวมถึงปัจจัยด้านพฤติกรรมการออมของผู้ออม เป็นต้น โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สํารวจข้อมูลด้านลักษณะประชากร, พฤติกรรมการออม, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม และการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพรจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ (Stratified Sampling Design) จากขนาดประชากรเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กระจาย เพื่อศึกษาเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงเล็ง เห็นว่า หากศึกษาวิจัยเรื่องนี้ จะทำให้ได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรภาครัฐตลอดจนสถาบันการเงิน นำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริม และสนับสนุนการออมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวและพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” มีคำถามในการวิจัยดังนี้

1.2.1 ลักษณะประชากร, พฤติกรรมการออม, ปัจจัยที่มีผลต่อการออม และการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร มีลักษณะ อย่างไร

1.2.2 พฤติกรรมการออม ต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพรต่างกัน หรือไม่

1.2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร หรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม, ปัจจัยที่มีผลต่อการออม และการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามพฤติกรรมการออม

1.3.3 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการออม และการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

1.4 สมมติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” มีสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

1.4.1 พฤติกรรมการออมต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพรต่างกัน

1.4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

1.5 ประโยชน์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” มีประโยชน์ของการวิจัยดังนี้

1.5.1 ทำให้ทราบพฤติกรรมการออม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม และการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

1.5.2 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนนักวิจัยอิสระ สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ในเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์

1.5.2.1 ภาครัฐ สามารถนำข้อมูลในการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือการรณรงค์การออมของประชาชนในจังหวัดชุมพร

1.5.2.2 สถาบันการเงิน สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

1.5.2.3 นักวิจัยอิสระ เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1.6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษาการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร โดยการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารเงินออม ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านลักษณะประชากร ประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้, ค่าใช้จ่าย และรูปแบบการออม พฤติกรรมการออม ประกอบด้วย ลักษณะในการออม ความถี่ในการออม และจำนวนเงินออมแต่ละครั้ง ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ประกอบด้วย ผลตอบแทน ภาวะเงินเฟ้อ และรายได้ ควบคู่กับการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

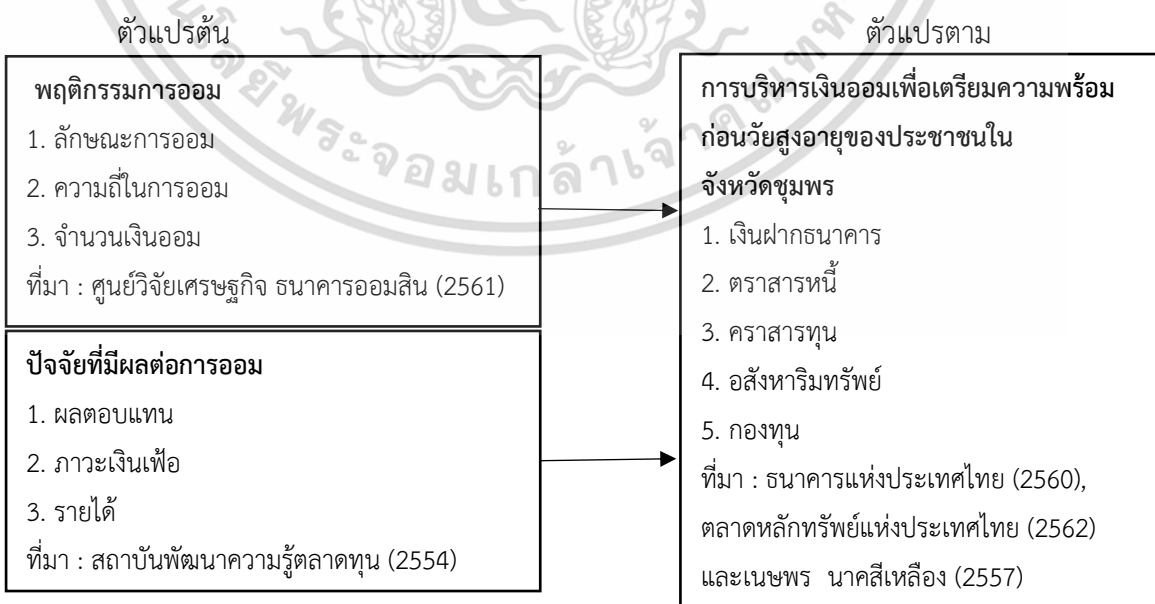
1.6.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ประชากรในจังหวัดชุมพร มีอายุ 30-59 ปี พ.ศ.2563 ประชากรใน จังหวัดชุมพรซึ่งมีอายุ 30-59 ปี มีจำนวน 225,698 คน กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 400 คน

1.6.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ จังหวัดชุมพร

1.6.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ทำการวิจัยตั้งแต่ เดือนสิงหาคม 2562 – เดือนมกราคม 2565

1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” มีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้”

ภาพที่ 1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1.8.1 เงินออม หมายถึง จำนวนเงินส่วนหนึ่งของรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย หรือจำนวนเงินส่วนหนึ่งของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่าย เป็นจำนวนเงินที่เก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคต

1.8.2 การบริหารเงินออม หมายถึง การนำเงินออมที่มีอยู่มาบริหารจัดการให้งอกเงย ประกอบด้วย เงินฝากธนาคาร, ตราสารหนี้, ตราสารทุน, อสังหาริมทรัพย์ และกองทุน

1.8.3 ประชาชน หมายถึง ประชาชนใน จังหวัดชุมพร ที่อยู่ในวัย 30-59 ปี ใน 8 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองชุมพร, อำเภอท่าแซะ, อำเภอปะทิว, อำเภอหลังสวน, อำเภอละแม, อำเภอพะโต๊ะ, อำเภอสวี และอำเภอทุ่งตะโก

1.8.4 ปัจจัยภาวะเงินเฟ้อ หมายถึง ความแตกต่างของมูลค่าเงินที่ส่งผลการออม

1.8.5 ปัจจัยด้านผลตอบแทน หมายถึง สิ่งดึงดูดใจ ที่เป็นตัวช่วยในการตัดสินใจของผู้ออม ที่จะเลือกการบริหารเงินออม ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทน และระยะเวลาในการคืนผลตอบแทน

1.8.6 ปัจจัยด้านรายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับจากการประกอบจากอาชีพหลัก และอาชีพรอง ของผู้ออมและบุคคลในครอบครัวของผู้ออม ที่ส่งผลการออม

1.8.7 พฤติกรรมการออม หมายถึง การแสดงออกหรือนิสัยส่วนตัวของแต่ละบุคคล ในการเก็บเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ประกอบด้วย ลักษณะการออมเงิน, ความถี่ในการออม และจำนวนเงินออมแต่ละครั้ง

1.8.9 เงินฝากธนาคาร หมายถึง การนำเงินออมไปฝากไว้กับทางธนาคาร มี 3 ประเภท คือ เงินฝากกระแสรายวัน, เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ

1.8.10 ตราสารหนี้ หมายถึง การนำเงินออมไปลงทุนในหลักทรัพย์ ที่ผู้ลงทุนมีสถานะเป็นเจ้าของ มีทั้งหมด 5 ประเภท คือ พันธบัตรรัฐบาล, พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ, ตั๋วเงินคลัง, หุ้นกู้ และสลากธนาคาร

1.8.11 ตราสารทุน หมายถึง การนำเงินออมไปลงทุนในหลักทรัพย์ ที่ผู้ลงทุนมีสถานะเป็นเจ้าของ มี 2 ประเภท คือ หุ้นสามัญ และหุ้นบุริมสิทธิ

1.8.12 อสังหาริมทรัพย์ หมายถึง การนำเงินออมไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ ไม่สามารถนำไปไหนได้ มี 2 ประเภท คือ ที่ดิน และบ้านจัดสรร, คอนโด, อาคารพาณิชย์

1.8.13 กองทุน หมายถึง การนำเงินออมไปลงทุนร่วมกับผู้อื่น โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน มี 3 ประเภท คือ กองทุนรวม, กองทุนRMF/LTF และกองทุนการออมแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชากรจังหวัดชุมพร” ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเงินออม
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ
- 2.5 ทฤษฎีความต้องการถือเงิน
- 2.6 แนวคิดการบริโภคในวัฏจักรชีวิต
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเงินออม

2.1.1 ความหมายการออม

มีผู้ให้นิยามความหมายของการออม ดังนี้

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้เงิน, ธนาคารแห่งประเทศไทย (2558) การออม หมายถึง การแบ่งเงินจากรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อเอาไว้ใช้ในภายภาคหน้า หรือเพื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อเอาไว้ใช้ซื้อในสิ่งที่อยากได้ การออมส่วนใหญ่ มักจะอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงการสูญเสียน้อย และได้รับผลตอบแทนที่ไม่สูงมากนักหากเปรียบเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ หรือการฝากเงินประเภทเงินฝากประจำ รวมไปถึงการซื้อสลากออมทรัพย์ประเภทต่าง ๆ

ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนากุล (2559) การออม หมายถึง เมื่อมีรายได้ จะนำรายได้ไปใช้จ่าย เพื่อการอุปโภคบริโภคก่อน และรายได้ในส่วนที่เหลือหรือส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายก็จะนำไปเก็บไว้เป็นเงินออมเพื่อใช้จ่ายในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

นเรศ หนองใหญ่ (2560) การออม หมายถึง การสะสมรายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายหรือรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภค เก็บสะสมเอาไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเอาไว้ใช้จ่ายในอนาคต หรืออาจจะนำไปลงทุนต่อ หรือฝากธนาคารไว้กินดอกเบี้ย ซื้อหลักทรัพย์ หรืออาจเก็บไว้เฉย ๆ ในรูปแบบของเงินสด ก็ได้

จากการศึกษาความหมายต่าง ๆ ของการออม จึงสามารถสรุปได้ว่า การออม หมายถึง การเก็บสะสมจำนวนเงินส่วนหนึ่งของรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภค หรือการเก็บเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สะสมจำนวนเงินส่วนหนึ่งของรายได้ที่ถูกแบ่งเก็บไว้ก่อนหักค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภค โดยเงินออม ดังกล่าว เป็นจำนวนเงินที่เก็บไว้ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เพื่อใช้จ่ายในอนาคต

2.1.2 สมการการออม

รัตนา สายคณิต (2560) ถ้าใช้จ่ายรายได้สุทธิของเขาไปในการบริโภคน้อยกว่ารายได้สุทธิที่ได้รับ รายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายเรียกว่า “เงินออม” สามารถเขียนเป็นสมการได้ว่า

$$Y = C+S$$

$$S = Y-C$$

โดยให้

S = การออม

Y = ระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคล

C = ระดับการบริโภค

การจะทำให้เงินออมมีเงินเพิ่มขึ้น มีหลักการง่ายๆ 2 ประการ คือ การเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายลง

การเพิ่มรายได้ การที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้นขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล ว่ามีความสามารถมากน้อยเพียงใด หรือมีวิธีการในการเพิ่มรายได้มากน้อยเพียงใด โดยจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงด้วยว่า ไม่มีสิ่งใด ๆ ในโลกที่สามารถได้มาฟรี เพราะจะต้องมีต้นทุนในการได้ของสิ่งนั้นมาด้วยเช่นกันทั้งการลงทุนและการลงแรง กล่าวคือ หากประสงค์จะได้รายได้เพิ่ม ก็ต้องลงทุนทั้งแรงงานและแรงเงินเพิ่มขึ้นด้วย ไม่ว่าจะเป็นส่วนของการลงทุนซื้อหาสินค้าที่จะนำมาจำหน่าย ในส่วนของบุคคลที่ถนัดในด้านการค้าขาย หรือหากมีความชำนาญในด้านงานฝีมือต่าง ๆ ก็จำเป็นต้องมีการลงทุนในส่วนของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการผลิตสิ่งของเหล่านั้น และมีการลงทุนในส่วนของการแรงงานเพิ่มขึ้น คือ ต้องเหนื่อยเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นส่วนของการค้าขาย หรือเป็นการประดิษฐ์งานฝีมือ นอกเหนือจากการเพิ่มรายได้โดยการ ลงทุนในส่วนของการแรงงานและเงินทุนแล้ว ควรที่จะลงทุนทางการศึกษา ด้วยการศึกษารเรียนรู้ให้มากขึ้น เนื่องจากการเรียนรู้เป็นการเพิ่มรายได้ อย่างหนึ่งเหมือนกัน เพราะการศึกษาเป็นตัวช่วยในพัฒนาความรู้ ความคิด และความสามารถของแต่ละบุคคล บุคคลที่มีความรู้สูงหรือจบการศึกษาระดับสูงก็จะได้เงินเดือนสูงขึ้นไปด้วย

การลดรายจ่าย คือ การรู้จักการใช้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวให้เกิดประโยชน์มากที่สุด รวมไปถึง การรู้จักในการซื้อและรู้จักในการใช้ด้วย กล่าวคือ

รู้จักซื้อ คือ การรู้จักในการซื้อสิ่งต่าง ๆ โดยที่จะต้องคำนึงว่าสินค้าที่ซื้อนั้นมีราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพและประสิทธิภาพของสินค้าที่ซื้อหรือไม่ รวมไปถึงมีจำนวนที่เหมาะสมกับที่เราจ่ายไป และไม่ซื้อสินค้าที่มีเกินความจำเป็นสำหรับการใช้งาน แต่ควรที่จะซื้อสินค้าที่จำเป็นต่อการใช้งาน โดยมองรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้งานในอนาคตด้วย

รู้จักใช้ คือ การรักษาสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้สามารถใช้งานได้นาน โดยทำการทะนุบำรุงรักษาให้ดีและใช้งานอย่างถูกต้อง และถูกประเภท มีการใช้สิ่งของต่าง ๆ อย่างประหยัด

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สมการพบว่าลักษณะการออมสามารถทำได้มี 2 วิธี คือ การออมก่อนการใช้จ่าย ($Y-S=C$) และการออมหลังการใช้จ่าย ($Y-C=S$) บุคคลที่วางแผนการเงินทางการออมที่ดี คือ บุคคลที่มีการนำเงินที่ได้จากรายได้ต่าง ๆ มาออมสะสมเป็นเงินเก็บในสัดส่วนที่เหมาะสม ส่วนเงินที่เหลือจากการออมค่อยนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน จึงทำให้จำนวนเงินออมในแต่ละครั้งของบุคคลนั้นมีปริมาณที่แน่นอน ในทางกลับกันการเก็บเงินออมหลังการใช้จ่าย ทำให้จำนวนเงินออมในแต่ละครั้งของบุคคลนั้นมีปริมาณที่ไม่แน่นอน

2.1.3 รูปแบบการออม

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้พระราชทานสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ได้จัดรูปแบบการออมเป็นหลายประเภท ดังนี้

2.1.3.1 การออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร เป็นการออมโดยการนำรายได้ที่เหลือจากการบริโภคใช้จ่ายโดยการซื้อทรัพย์สินถาวร ซึ่งการถือครองทรัพย์สินประเภทนี้ จะถือครองไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นภายในอนาคต ถึงแม้ว่าทรัพย์สินนั้นมีสภาพคล่องต่ำ แต่ก็สามารถหาผลตอบแทนได้ โดยเฉพาะการถือครองที่ดิน ส่วนใหญ่แล้ว วัตถุประสงค์ของการออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวร คือ เพื่อเป็นป้องกันการความเสี่ยงและสร้างรากฐานความมั่นคงในอนาคต สำหรับทรัพย์สินถาวรที่นิยมถือครองกัน เช่น

2.1.3.1.1 ที่ดิน ส่วนใหญ่นิยมถือครองไว้เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง โดยคาดว่า มูลค่าของที่ดินนั้นจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

2.1.3.1.2 บ้านและอาคารพาณิชย์ เป็นลักษณะการออมอย่างหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการซื้อที่บ้านและอาคารพาณิชย์ ต้องจ่ายเงินในการซื้อขายด้วยเงินสดหรืออาจจะผ่อนชำระ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่เก็บสะสมของแต่ละบุคคล

2.1.3.1.3 ทรัพย์สินประเภทที่ใช้ในการผลิต เช่น เครื่องจักร, เครื่องมือต่าง ๆ เพราะการซื้อทรัพย์สินการผลิตนั้นจัดเป็นการออมประเภทหนึ่งด้วย

2.1.3.1.4 การเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าคงเหลืออาจจัดได้ว่า เป็นการออมประเภทหนึ่งเหมือนกัน เนื่องมาจากจำนวนสินค้าคงเหลือ เป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่ยังไม่ได้ขายไปนั่นเอง

2.1.3.1.5 การซื้อโลหะที่มีมูลค่า และอัญมณี

2.1.3.2 การออมในรูปแบบทรัพย์สินในทางการเงิน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการออมด้วยเช่นกัน กล่าวคือ การสะสมเงินเป็นทรัพย์สินในทางการเงิน โดยเหตุผลของการออมไว้ในรูปแบบ

ทรัพย์สินทางการเงินที่แตกต่างกันไป เช่น สภาพคล่องสูงเพราะสามารถเปลี่ยนแปลงเป็นเงินสดได้ง่าย ซึ่งการออมนี้สามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น

2.1.3.2.1 การออมในรูปแบบทรัพย์สินในระบบ หมายถึง การออมโดยการถือครองทรัพย์สินทางการเงินที่ถูกสร้างขึ้นภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายคุ้มครอง รูปแบบการออมประเภทนี้ ได้แก่

(1) การถือครองเงินสดไว้ในมือ ซึ่งการถือครองเงินสดจะเป็นลักษณะการออมเพื่อต้องการสภาพคล่องที่สูงสุด แม้ว่าไม่มีผลตอบแทนเลยและอาจมีความเสี่ยงเกิดขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงค่าเงินและอาจเกิดการสูญหาย

(2) เงินฝากที่สถาบันทางการเงินต่าง ๆ ถึงแม้ว่าจะมี สภาพคล่องน้อยกว่าการถือครองเงินสดไว้ในมือ แต่การออมในรูปแบบนี้จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ย หรือเงินปันผล ซึ่งจะไม่มีความเสี่ยงที่เกิดจากการสูญหาย

(3) การซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ ทั้งทางรัฐบาลและเอกชน ผลิออกมาจำหน่าย เช่น ตัวแลกเงิน, ตัวสัญญาใช้เงิน, ตัวการค้า, พันธบัตรรัฐบาล, พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ, ตัวเงินคลัง, หุ้นสามัญ, หุ้นกู้ และสลากธนาคาร เป็นต้น การถือครองในรูปแบบหลักทรัพย์ทางการเงินประเภทต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีสภาพคล่องต่ำ เนื่องจากจะมีการกำหนดระยะเวลาในการใช้คืน แต่ผู้ถือครองจะได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบผลตอบแทนไม่ว่าจะได้รับเป็นในรูปแบบของเงินปันผลหรือดอกเบี้ย

(4) การให้กู้ยืม ที่มีสัญญาเงินกู้ ที่ถูกต้องตามกฎหมายทั้งเงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ระยะยาว ซึ่งผู้ให้กู้จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยเงินกู้ แต่ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ได้รับอาจจะไม่มากเท่ากับการกู้ยืมในระบบ แต่เงินกู้ที่มีการเซ็นสัญญาที่ถูกต้องตามกฎหมาย จะมีความเสี่ยงน้อยกว่า

(5) เบี้ยประกันตามกรรมธรรม์ประกันชีวิตและกองทุนเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ การออมประเภทนี้เป็นการออมเพื่อสร้างความมั่นคงในระยะยาวและเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(6) อื่น ๆ เช่น เงินหุ้นสมาชิกสหกรณ์ เงินค่าสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์

2.1.3.2.2 การออมในรูปแบบทรัพย์สินการเงินนอกระบบซึ่ง หมายถึง การถือทรัพย์สินทางการเงินที่ไม่อยู่ในขอบเขตของกฎหมายที่คุ้มครองไปถึงได้ยากการออมรูปแบบนี้ ได้แก่

(1) การเล่นแชร์

(2) การให้กู้ โดยไม่มีสัญญาเงินกู้

ซึ่งทั้งสองรูปแบบนี้ให้อัตราผลตอบแทนที่สูงแต่จะมีความเสี่ยงมากต่อการสูญเสียด้านไป

เนื่องจากกฎหมายยังไม่ทำการคุ้มครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3) อื่น ๆ เช่น การลดจำนวนหนี้สินครัวเรือนลง จัดเป็นการออม
ได้รูปแบบหนึ่ง

2.1.3.3 การออมในสถาบันการออม คำว่า “สถาบันการออม” ในที่นี้ หมายถึง
สถาบันการออมที่ถูกจัดตั้งขึ้นมาภายใต้กฎ ระเบียบข้อบังคับของกฎหมายและดำเนินการภายใต้
พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการออมโดยรูปแบบการออมของสถาบันอยู่ภายใต้ระเบียบของกฎหมายเท่าที่
รู้จักกัน คือ

2.1.3.3.1 ธนาคารพาณิชย์ เป็นสถาบันทางการออมที่มีความสำคัญที่สุด
ในการช่วยระดมเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่แล้วธนาคารพาณิชย์เป็นรูปแบบของเอกชน
มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น มีลักษณะเป็นรูปแบบของรัฐวิสาหกิจ สำหรับการออมที่ธนาคารพาณิชย์นั้น
จะอยู่ในรูปแบบของการฝากเงินซึ่งมีการฝากเป็น 3 ประเภท คือ

(1) การฝากเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ เป็นการฝากเงินที่
ผู้ออมสามารถออมเงินเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ และสามารถถอนคืนได้ตลอดเวลาโดยไม่เสียดอกเบี้ย
โดยให้ผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยเงินฝาก

(2) การฝากเงินประเภทเงินฝากประจำ เป็นการฝากเงินที่มีระยะ
ในการฝากกำหนดไว้ คือ 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน และ 24 เดือน โดยผู้ฝากจะถอนเงินฝากคืนได้
ก็ต่อเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว จึงจะได้ดอกเบี้ย และดอกเบี้ยที่จะได้รับก็จะแตกต่างกัน
ออกไปตามระยะเวลาที่กำหนด

(3) การฝากเงินโดยมีใบรับฝาก เป็นการรับฝากเงินจำนวนมาก
คือ มีรับฝากครั้งแรก จะต้องไม่ต่ำกว่า 100,000 บาท โดยมีระยะเวลาการถอนที่กำหนดไว้
ซึ่งการฝากเงินประเภทนี้ จะมีใบรับฝากเงินเป็นหลักฐานในการฝากเงินและใบรับฝากดังกล่าวสามารถ
ซื้อขายเปลี่ยนมือได้ ส่วนผลตอบแทนจะอยู่ในรูปแบบของดอกเบี้ย

2.1.3.3.2 ธนาคารออมสิน เป็นธนาคารที่รัฐบาลทำการจัดตั้งขึ้นโดยพิเศษ
มีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมการออมให้แก่ประชาชน โดยธนาคารมีการระดมเงินออมดังนี้

(1) รับฝาก ได้แก่ รับฝากออมทรัพย์รับฝากประจำ และ รับฝาก
ออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวซึ่งมีวิธีการรับฝาก และการให้ผลตอบแทนก็เหมือนกับวิธี
ของธนาคารพาณิชย์

(2) ออกพันธบัตรออมสินและสลากออมสินเป็นทรัพย์ทางการเงิน
ที่ธนาคารออกเพื่อจำหน่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป เมื่อครบกำหนดอายุของหลักทรัพย์ก็สามารถ
นำไปไถ่ถอนคืนได้ และในแต่ละปีก็ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยตามจำนวนเงินต้น
ที่ซื้อพันธบัตร หรือสลากออมสินไว้ สำหรับสลากออมสินยังมีผลตอบแทนอันเป็นสิ่งดึงดูดใจ คือ
การถูกลากออมสิน

2.1.3.3.3 บริษัทเงินทุน เป็นสถาบันการออมอีกแห่ง ในการระดมเงินออม โดยออกทรัพย์สินที่มีชื่อว่า “ตั๋วสัญญาใช้เงิน” ออกจำหน่าย โดยตัวจะมีการกำหนดอายุของตัว และระบุอัตราดอกเบี้ยไว้อย่างชัดเจน

2.1.3.3.4 สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการออมที่ถูกจัดตั้งขึ้นมาภายในองค์กรหนึ่ง โดยเกิดจากการรวมตัวของพนักงานภายในองค์กรนั้น ๆ โดยวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมการออม และมีการช่วยเหลือโดยการให้กู้ยืมแก่สมาชิก การออมที่กระทำโดยสหกรณ์ จะเรียกเก็บค่าหุ้นสะสมจาก สมาชิกตามสัดส่วนของรายได้ต่อเดือนของแต่ละบุคคล และให้ค่าตอบแทนในรูปแบบของอัตราดอกเบี้ย

2.1.3.3.5 บริษัทประกันชีวิต เป็นสถาบันการออมที่มีสิทธิพิเศษเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจแก่ผู้ออม คือ ผู้ที่ทำประกันชีวิตกับทางบริษัท จะต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันเป็นรายเดือน ซึ่งเป็นการสะสมเงินไปในตัว เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ในประกันก็จะได้รับเงินต้นคืนพร้อมกับดอกเบี้ย ที่ค่อนข้างต่ำ จำนวนหนึ่ง โดยในระหว่างที่อยู่ในสัญญาประกัน ถ้าผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตผู้รับกรมธรรม์ ก็จะได้รับเงินก้อนจำนวนนั้นตามที่ระบุไว้ตอนทำประกัน

2.1.3.3.6 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นสถาบันการเงินที่รับฝาก-ถอนเงินจากประชาชนเหมือนกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ทำหน้าที่รับฝากทั่วไป ก็คือ ฝากประจำและฝากออมทรัพย์ ส่วนฝากลักษณะพิเศษ คือ การฝากสะสมทรัพย์ไว้ เพื่อทำการซื้อที่ บ้าน หรืออาคาร จึงสรุปได้ว่า ธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นสถาบันการออมแห่งหนึ่งสำหรับประชาชน โดยมีอัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งจูงใจสำหรับการออม เช่นกัน

2.1.3.3.7 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีลักษณะเป็นรัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้น เพื่อช่วยเหลือเกี่ยวกับเงินทุนให้แก่ภาคการเกษตร ในขณะเดียวกันก็ รับฝากเงินจากประชาชนทั่วไป เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ประเภทของเงินฝากได้แก่ ฝากออมทรัพย์, ฝากประจำ และฝากตามส่วนเงินกู้ โดยได้รับอัตราดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนจากการนำเงินมาฝากไว้กับทางธนาคาร เหมือนกับสถาบันการออมอื่น ๆ ทั่วไป

2.1.3.3.8 กองทุนบำเหน็จบำนาญ เป็นสถาบันการออมประเภทหนึ่งที่ถูกจัดตั้งขึ้นภายในหน่วยงานใด หน่วยงานหนึ่ง เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับสงเคราะห์ให้แก่เจ้าหน้าที่ และพนักงานในหน่วยงานนั้น หลังจากการเกษียณอายุทำงาน โดยในระหว่างการทำงาน พนักงานผู้เป็นสมาชิกจะต้องถูกหักเงินจากรายได้เพื่อสมทบกองทุนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเกษียณอายุแล้วเงินที่หักจากรายได้ตอนทำงานนั้นจะกลับมาเป็นของสมาชิกผู้นั้น โดยมีดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนการออม

เนษพร นาคสีเหลือง (2557) การออมมีหลายรูปแบบให้ผู้ออมตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมที่เหมาะสม เช่น การออมในกองทุนต่าง ๆ ได้แก่ กองทุนประกันสังคม, กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ, กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ นอกจากการออมจากการทำงานแล้ว วิธีที่จะทำให้เงินอ้อมมีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้น สามารถทำได้โดยการนำเงินออมไปลงทุนในสินทรัพย์ ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3.4.1 เงินฝาก (Deposits) หมายถึง การนำเงินไปฝากไว้กับธนาคาร หรือฝากไว้กับสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการออมที่มีความนิยมกันมาก เพราะมีความสะดวก และมีความมั่นคงสูง เนื่องจากสถาบันการเงินหรือธนาคารนั้นมีการให้บริการที่ครอบคลุมสามารถเข้าถึงได้ง่าย และได้รับการค้ำประกันจากธนาคารแห่งประเทศไทย เงินฝากจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยเงินฝาก ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่จะได้รับขึ้นอยู่กับเงินฝากแต่ละประเภท เช่น เงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากออมทรัพย์ทรัพย์ และเงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ โดยธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ จะมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ล่วงหน้า ที่แน่นอนและชัดเจน

2.1.3.4.2 ตราสารหนี้ (Fixed Incomes Securities) หมายถึง ตราสารที่ผู้ต้องการใช้เงินทำการออก หรือเรียกว่า “ตราสารแห่งหนี้” โดยออกขายให้กับผู้ที่สนใจ มีเงื่อนไขการชำระหนี้ตามข้อกำหนดที่ชัดเจนแน่นอน จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ย ซึ่งจะมีทั้งอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ และอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว โดยผู้ที่ซื้อตราสารหนี้ไว้ในครอบครองนี้จะมีสถานะเป็นเจ้าของกิจการ หรือบริษัท มีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องในสินทรัพย์ของกิจการ หรือบริษัทก่อนผู้ถือหุ้นที่มีสถานะเป็นเจ้าของกิจการ หรือบริษัท ตราสารหนี้มี 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(1) ตั๋วเงินคลัง เป็นตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาล เพื่อจัดจำหน่ายให้แก่ประชาชน ตั๋วมีอายุครบกำหนดในระยะสั้น

(2) พันธบัตรรัฐบาล เป็นตราสารหนี้ของรัฐบาลที่ออกโดยกระทรวงการคลัง เพื่อใช้สำหรับการขอกู้เงินจากประชาชนทั่วไป มีอายุไถ่ถอนแน่นอนและมีระยะเวลายาว

(3) พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ เป็นตราสารที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ เพื่อขอกู้เงินจากประชาชน โดยพันธบัตรวิสาหกิจส่วนใหญ่จะได้รับการค้ำประกันจากกระทรวงการคลัง

(4) หุ้นกู้บริษัท เป็นตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทเอกชน เพื่อขอกู้เงินจากประชาชนทั่วไปเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ ผู้ลงทุนได้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย โดยปกติอัตราดอกเบี้ยในหุ้นกู้จะสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาลที่มีระยะเวลาเท่ากัน เนื่องจากหุ้นกู้จะมีความเสี่ยงที่สูงกว่าพันธบัตรรัฐบาล

2.1.3.4.3 หุ้น (Stock) หมายถึง การที่ผู้ลงทุนเข้าไปซื้อหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของกำไรที่ออกมาในรูปแบบของเงินปันผลรวมทั้งกำไรที่ได้รับจากการเพิ่มขึ้นของราคาหุ้น ดังนั้น ผู้ลงทุนส่วนใหญ่จะตัดสินใจในการลงทุนในธุรกิจที่มั่นคง มีกำไรสุทธิสูง และมีทิศทางกำไรเจริญเติบโตที่ดีในอนาคต การลงทุนในหุ้นที่ผู้ลงทุนส่วนมากนิยมกันจะเป็นหุ้นที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากสามารถซื้อขายได้ง่าย มีราคาชัดเจน และมีสภาพคล่องสูง

2.1.3.4.4 อสังหาริมทรัพย์ (Properties) หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่สามารถเคลื่อนที่ได้ ผู้ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของค่าเช่าเป็นรายวัน รายเดือน หรือรายปี ตามแต่กำหนดในสัญญาระหว่างผู้เช่ากับผู้ให้เช่า โดยจะได้รับเงินสดเข้าที่สม่ำเสมอ และราคาของอสังหาริมทรัพย์สามารถปรับตัวเพิ่มขึ้นตามภาวะเงินเฟ้อได้ด้วย และเนื่องจากอสังหาริมทรัพย์เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีราคาสูงต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากในการลงทุน อีกทั้งการให้เข้านั้นก็ไม่มีค้ำประกันว่าจะมีผู้เช่าเป็นประจำ รวมถึงค่าใช้จ่ายในด้านการบำรุงรักษา และปัญหาสภาพคล่อง ซึ่งเป็นความเสี่ยงหลักของการลงทุนในด้านของอสังหาริมทรัพย์

2.1.3.4.5 กองทุนรวม (Unit Trusts) หมายถึง การลงทุนในรูปแบบหนึ่งที่ผู้ลงทุนนำเงินของตนมาลงทุนร่วมกัน โดยจะมีผู้จัดการกองทุนนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ตามนโยบายการลงทุนที่ได้ทำการตกลงกันไว้ และผลตอบแทนก็จะถูกสะสมไว้ในกองทุนรวม ซึ่งผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของกำไร ที่จะได้รับหลังจากการขายหน่วยลงทุนที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น หรือในรูปแบบของเงินปันผล โดยที่ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่ลงทุนไป

2.1.3.4.6 ประกันชีวิต (Life Insurance) เป็นเครื่องมือการออมที่สร้างหลักประกันสร้างความมั่นคงในอนาคตให้กับชีวิต เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การทำประกันชีวิตจึงเป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ลักษณะการทำประกันชีวิตที่สำคัญมี 4 รูปแบบ ดังนี้

(1) ประกันแบบตลอดชีวิต เป็นประกันที่บริษัทจะจ่ายเงินให้กับผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิตในระหว่างสัญญา หรือมีชีวิตยืนยาว และตามบริษัทจะกำหนด

(2) ประกันแบบสะสมทรัพย์ เป็นประกันที่มีระยะเวลาแน่นอน โดยหากผู้เอาประกันอยู่จนครบสัญญา ผู้เอาประกันก็จะได้รับเงินประกันจากบริษัทประกันชีวิต เป็นเบี้ยประกันที่ส่งไป รวมทั้งดอกเบี้ยด้วย แต่ถ้าผู้เอาประกันเสียชีวิตก่อนกำหนด ผู้รับประโยชน์ก็จะได้รับเงินก้อนนั้นไป

(3) ประกันแบบชั่วครั้งชั่วคราว เป็นประกันที่ให้ความคุ้มครอง ตามที่ได้ตกลงกันไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยสามารถรับเงินคืนได้ เช่น ประกันอุบัติเหตุ หรือประกันสุขภาพ

(4) ประกันแบบเงินได้ประจำ เป็นประกันที่บริษัทกำหนดจ่ายเงินได้เป็นรายเดือน หรือรายปี แล้วแต่ประเภทสัญญา ให้แก่ผู้เอาประกันจนกว่าจะเสียชีวิต หรือเป็นการจ่ายแบบมีการกำหนดระยะเวลา ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงของผู้เอาประกัน ซึ่งประกันประเภทนี้จะแตกต่างจากประกัน 3 ประเภทแรก เนื่องจากผู้เอาประกันจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ที่ซื้อความคุ้มครองให้กับตนเองเป็นการสะสมเงินไว้ใช้หลังเกษียณ

2.1.3.4.7 กองทุน LTF/RMF เป็นการลงทุนในระยะยาว จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ยซึ่งจะได้รับในอัตราที่สูงกว่าการนำเงินไปฝากธนาคาร พร้อมทั้งได้สิทธิพิเศษในการนำมาลดหย่อนภาษีได้อีกด้วย

ภาพที่ 2.1 ระดับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังของการลงทุนต่าง ๆ
ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2562)

การนำเงินออมที่มีอยู่มาบริหารจัดการให้งอกเงยมีหลายวิธี เช่น การนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น เงินฝากออมทรัพย์ หรือ เงินฝากประจำ เป็นต้น ซื้อตราสารหนี้ต่าง ๆ เช่น พันธบัตรรัฐบาล, ตั๋วเงินคลัง, พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ หรือหุ้นกู้ เป็นต้น ซื้อตราสารทุน เช่น การซื้อหุ้น ซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อเก็งกำไร หรือให้เช่า เช่น บ้าน, ที่ดิน, คอนโด หรืออาคารพาณิชย์ เป็นต้น หรือการลงทุนซื้อกองทุน เช่น กองทุนรวม, กองทุน RMF/LTF หรือ กองทุนการออมแห่งชาติ เป็นต้น ซึ่งการลงทุนในแต่ละประเภทนั้นจะมีอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ดังนั้นก่อนลงทุนแต่ละครั้ง ผู้ออมหรือผู้ลงทุนจะต้องศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจ รูปแบบการออมและการลงทุนนั้น ๆ ให้ดีก่อนตัดสินใจ ว่าผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มกับความเสี่ยงหรือไม่ และผู้ลงทุนสามารถยอมรับกับความเสี่ยงนั้นได้มากน้อยเพียงใด รวมทั้งติดตาม ข่าวสาร ภาวะเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อ การออมและการลงทุน เช่น อัตราดอกเบี้ยของเงินฝากมีการปรับตัวขึ้น ผู้ออมก็สามารถนำเงินออมไปฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ ที่กำหนดระยะเวลาในการไถ่ถอนสั้น เช่น 3 เดือน หรือ 6 เดือน เป็นต้น หรืออาจจะลงทุนในกองทุนรวม หรือตราสารหนี้ที่มีระยะเวลาครบกำหนดสั้น ๆ เช่น ตั๋วเงินคลัง, พันธบัตรรัฐบาล หรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น เพื่อที่จะได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น แต่ถ้าหากว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารปรับตัวลดลง ผู้ออมควรนำเงินไปฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำที่มีระยะเวลาในการไถ่ถอนเป็นระยะ คือ มีระยะเวลาในการไถ่ถอนนานกว่า 1 ปี (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560)

2.1.4 ประโยชน์ของการออม

ภวิษณ์ณัฐ เวชวิฐาน (2555) การออมก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย ทั้งต่อผู้ออม และต่อประเทศ ดังนี้ คือ

2.1.4.1 ประโยชน์ต่อผู้ออม แบ่งย่อยออกเป็น 2 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4.1.1 เพื่อลดความผันผวนของการบริโภค และเพื่อเหตุฉุกเฉิน โดยที่รายได้ของครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่มีความแน่นอนจึงต้องออมเงินเพื่อใช้บริโภคเมื่อรายได้ลดลง หรือขาดรายได้ ขณะเดียวกันก็ต้องออมไว้เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เช่น การเจ็บป่วย, การเกิดภัยพิบัติ เป็นต้น

2.1.4.1.2 เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต ซึ่งเป็นการวางแผนการออมไว้ล่วงหน้า เช่น การออมเพื่อใช้จ่ายยามเกษียณอายุ, การออมเพื่อการศึกษา, การออมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย โดยหวังผลตอบแทนในรูปอัตราดอกเบี้ยของดอกเบี้ย, เงินปันผลและกำไรจากส่วนต่างของราคาซื้อขาย

2.1.4.2 ประโยชน์ต่อประเทศ แบ่งย่อยออกเป็น 2 ประการ คือ

2.1.4.2.1 การออม เป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เป็นรากฐาน และเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากการช่วยสนับสนุนการลงทุน การผลิตของประเทศ และการจ้างงาน เนื่องจากสถาบันการเงินที่ได้รับจากการนำเงินออมมาทำการลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่าง ๆ ทางสถาบันการเงินต่าง ๆ ก็จะนำเงินที่ประชาชนนำมาลงทุน ไปให้ผู้ลงทุนต่าง ๆ

2.1.4.1.2 สร้างเสริมความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และลดผลกระทบจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ เนื่องจากถ้าหากประเทศใดมีจำนวนเงินออมในประเทศจำนวนมาก หรืออยู่ในระดับสูง ประเทศนั้นก็ไม่ว่าจำเป็นที่จะต้องทำการกู้ยืมเงินทุนจากต่างประเทศ หากประเทศใดมีการกู้ยืมเงินทุนจากต่างประเทศจำนวนมาก อย่างต่อเนื่อง แล้วนำเงินที่ได้รับจากการกู้ยืมไปลงทุนในโครงการที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในประเทศน้อย ประเทศก็จะเข้าสู่วิกฤตทางเศรษฐกิจได้ง่ายมาก

ดังนั้น การออมจึงนับว่า มีความสำคัญอย่างมากสำหรับประเทศในภาคของการลงทุน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ นอกจากนี้การออมยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ออมเองด้วย เพราะการออมเป็นหลักประกันสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตระยะยาว

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

2.2.1 ความหมายพฤติกรรมการออม

มีผู้ให้นิยามความหมายของพฤติกรรมการออม ดังนี้

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน (2561) พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำส่วนบุคคลที่แสดงออกในรูปของความถี่ในการออม, จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อครั้ง, วัตถุประสงค์ในการออม และลักษณะการออม/การลงทุน

นเรศ หนองใหญ่ (2560) พฤติกรรมการออม หมายถึง เป้าหมายในการออมจำนวนเงินออม, รูปแบบการออม และ ลักษณะการออมเงินซึ่งมี 2 ประเภทคือ การออมในสถาบันการเงิน เช่น เงินฝากธนาคาร, ประกันชีวิต หรือสลากธนาคาร เป็นต้น และการออมนอกสถาบันการเงิน เช่น การถือครองเป็นเงินสด, การเล่นแชร์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชานีเยสท์ ช่างวัฒนกุล (2559) พฤติกรรมการออม หมายถึง การที่บุคคลได้รับแรงกระตุ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงินประเภทต่าง ๆ

อนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล (2558) พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำหรือลักษณะส่วนตัวของแต่ละบุคคลที่แสดงออกในลักษณะการออม, การเลือกรูปแบบการออม, วัตถุประสงค์ในการออม และระยะเวลาที่ใช้ในการออม

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำหรือลักษณะที่แสดงออกในรูปจำนวนเงินออม, รูปแบบการออม และจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ในการออม

2.2.2 วัตถุประสงค์ในการออม

การออมเงินโดยทั่วไปนั้น มีวัตถุประสงค์หลักในการออมแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.2.2.1 ออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน การออมเผื่อกรณีฉุกเฉินควรมีเท่ากับรายจ่ายประมาณ 6 เดือน เพื่อเก็บไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน ได้แก่ เจ็บป่วย หรือมีเหตุจำเป็นที่ต้องใช้เงินก้อนอย่างรวดเร็ว

2.2.2.2 ออมเพื่อเติมฝัน การออมเพื่อสนองความต้องการของตนเอง จะเป็นการออมที่ใช้ระยะเวลาในการออมในระยะเวลาที่สั้นถึงระยะเวลาที่ใช้ในการออม ระยะปานกลาง โดยใช้เวลาในการออมประมาณ 1-5 ปี เพื่อนำไปใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการ เช่น ซื้อสิ่งของสะสมที่ตนเองชอบ หรือใช้สำหรับการท่องเที่ยว เป็นต้น

2.2.2.3 ออมเพื่อวัยเกษียณ การออมเพื่อวัยเกษียณเป็นการออมที่ใช้ระยะเวลาในการออมระยะยาว เพื่อเป็นการสะสมไว้ใช้จ่ายเมื่อเกษียณอายุ และเงินออมดังกล่าวจะต้องเพียงพอสำหรับใช้จ่ายยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วย สามารถทำกิจกรรมเพื่อความสุขในชีวิต และเป็นการลดภาระของลูกหลาน

2.2.2.4 ออมเพื่อการลงทุน เป็นการนำเงินออมไปบริหารจัดการโดยเลือกรูปแบบการลงทุนให้เงินออมมีการงอกเงย เช่น ซื้อพันธบัตรรัฐบาล, ซื้อตัวเงินคลัง, ซื้อหุ้นกู้, ซื้อกองทุนรวม, หรือการซื้อหุ้น เป็นต้น ซึ่งควรเลือกการลงทุนที่เหมาะสมภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2557)

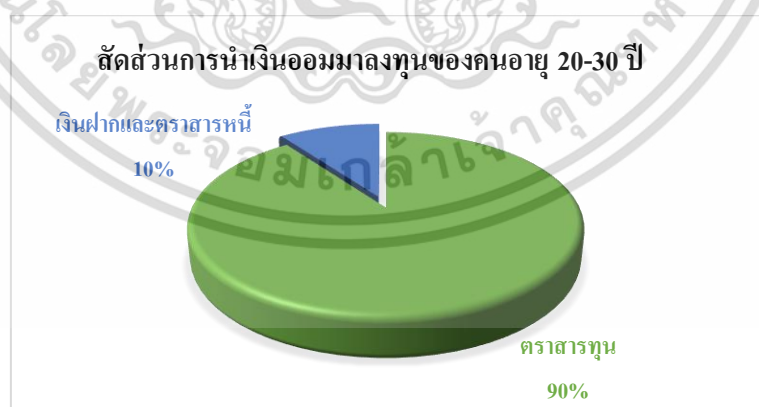
จากข้อมูลที่ข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ในการออมเงินที่สำคัญมี 4 ประการ คือ 1. ออมเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน 2. ออมเพื่อนำไปใช้ในสิ่งที่ต้องการ 3. ออมเพื่อใช้จ่ายในวัยเกษียณอายุ และ 4. ออมเพื่อการลงทุน การออมของผู้ออมจะมีวัตถุประสงค์ในการออมที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการออมของแต่ละบุคคล โดยวัตถุประสงค์ในการออมแต่ละครั้งอาจมีหลายวัตถุประสงค์ก็ได้

2.2.3 สัดส่วนที่เหมาะสมในการออม

โดยทั่วไปควรมีการออมเงินประมาณ 1 ใน 4 ของจำนวนรายได้ในแต่ละเดือน อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนนี้ สามารถที่จะปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับจำนวนรายได้ของแต่ละบุคคล และการวางแผนทางการเงินของแต่ละบุคคลที่วางไว้ เช่น หากวางแผนจะใช้เงินก้อนใหญ่ ในระยะเวลาอันใกล้ จำเป็นต้องออมเงินมากกว่าเดิม เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แต่ถ้าหากมีรายได้น้อยและมีหนี้สินเยอะ ก็อาจลดการออมลงได้ เพื่อนำเงินส่วนนี้ไปทยอยผ่อนจ่ายชำระหนี้สิน ที่มีอยู่ให้หมดก่อน แล้วค่อยมีการสะสมเงินออมให้เพิ่มขึ้น เป็นต้น (ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้เงิน, ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2558)

2.2.4 สัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสมตามวัย

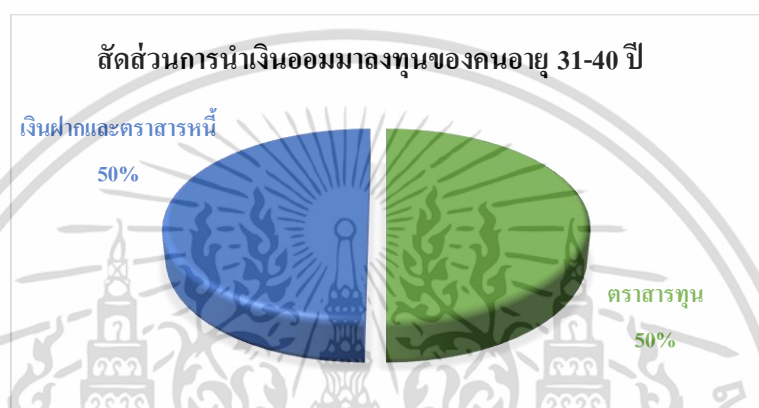
ช่วงอายุ 21-30 ปี จะเป็นวัยเริ่มต้นในการทำงาน ยังไม่มีภาระหน้าที่ ที่จะต้องรับผิดชอบมากนัก และเป็นวัยที่สามารถหารายได้เพิ่มขึ้นอีกนานในอนาคต ช่วงอายุ 21- 30 ปี นี้ถือว่าเป็นวัยที่ได้เปรียบในการลงทุนมากที่สุด เพราะเป็นช่วงวัยที่สามารถรับความเสี่ยงได้สูง จึงลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูงได้มากกว่า เพราะถึงแม้จะมีโอกาสในการสูญเสีย เงินลงทุนสูงถ้าเสียเงินไปจริง ๆ ก็ยังสามารถหารายได้มาทดแทนได้เร็ว การลงทุนที่เหมาะสมของคนอายุ 21-30 ปี คือ 90% ของเงินออมไปลงทุนในหุ้นได้ เพราะมีเวลาที่จะรอรอบผัน ผวนขึ้น ๆ ลง ๆ ของหุ้นจึงเหมาะกับการซื้อหุ้นระยะยาว ไม่ใช่ซื้อไว้เพียงเพื่อเก็งกำไรในระยะสั้น ๆ โดยสามารถที่จะเลือกซื้อหุ้นที่มีปัจจัยพื้นฐานที่ดี ส่วนเงินออมที่เหลืออีก 10% ควรฝากไว้กับธนาคารในรูปแบบเงินฝากธนาคาร และตราสารหนี้ต่าง ๆ เช่น ตั๋วเงินคลัง, พันธบัตรรัฐบาล, พันธบัตรวิสาหกิจ หรือสลากออมทรัพย์ เป็นต้น ที่มีความความเสี่ยงในการสูญเสียเงินต้นต่ำ มีอัตราผลตอบแทนที่แน่นอน เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ตนเอง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

ภาพที่ 2.2 สัดส่วนการนำเงินออมมาลงทุนของคนอายุ 21-30 ปี

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, (2563)

ช่วงอายุ 31-40 ปี เป็นวัยที่มีหน้าที่ทางการทำงานที่เริ่มจะก้าวหน้ามีรายได้สูงขึ้นแต่ก็มีรายจ่ายที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน เพราะเป็นวัยที่เริ่มสร้างครอบครัว, มีภาระในด้านการผ่อนบ้าน หรือผ่อนรถ เป็นต้น สัดส่วนการลงทุนของบุคคลในวัยนี้ที่เหมาะสม คือ ควรที่จะลงทุนในหุ้นลดลงจากเดิมเหลือเพียง 50% เพราะบุคคลในวัยนี้รับความเสี่ยงได้น้อยลง เนื่องจากเป็นวัยที่มีภาระผูกพัน คือ มีครอบครัวที่ต้องดูแล ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น ส่วนเงินออมที่เหลืออีก 50% นำเอาไว้ในหลักทรัพย์ที่มีความปลอดภัยในการสูญเสียเงินต้นต่ำหรือระยะเวลาในการรอเวลาลดน้อยลง เช่น เงินฝากธนาคาร และตราสารหนี้ต่าง ๆ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

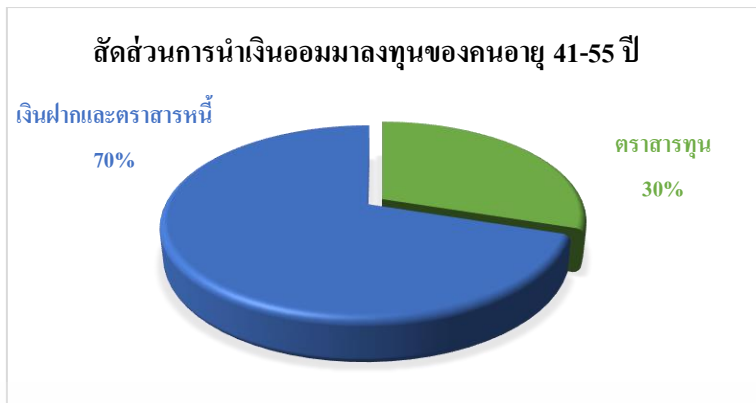

ภาพที่ 2.3 สัดส่วนการนำเงินออมมาลงทุนของคนอายุ 31-40 ปี

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, (2563)

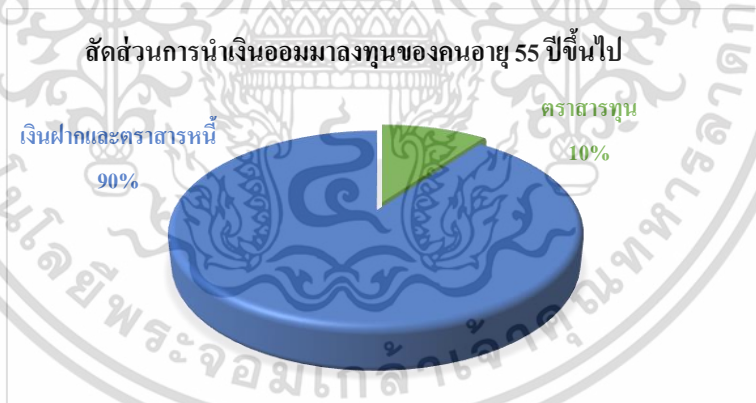
ช่วงอายุ 41-55 ปี เป็นช่วงที่มีรายได้สูงสุดและมีความมั่นคงในหน้าที่การงาน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นช่วงวัยที่มีรายจ่ายสูงเช่นกัน ทั้งการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน, ค่าเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น สำหรับการลงทุนที่เหมาะสมของคนวัยนี้ คือ ควรเน้นการนำเงินออมส่วนใหญ่ ประมาณ 70% ลงทุนในเงินฝากธนาคารหรือซื้อตราสารหนี้ต่าง ๆ เก็บไว้ เพราะเป็นช่วงวัยที่มีเวลาในการหารายได้เหลือไม่กี่ปี ดังนั้น จึงไม่ควรที่จะนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นมาก และอีก 30% ควรนำมาลงทุนในการถือหุ้นระยะยาวเพื่อเพิ่มเงินออมให้มากขึ้น นอกเหนือจากการได้รับผลตอบแทนจากการฝากเงินหรือซื้อตราสารหนี้ต่าง ๆ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4 สัดส่วนการนำเงินออมมาลงทุนของคนอายุ 41-55 ปี
ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, (2563)

ช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป เป็นช่วงวัยที่มีเวลาในการหารายได้ไม่ถึง 5 ปี เป็นช่วงวัยที่สามารถรับความเสี่ยงได้น้อยที่สุด เงินออมโดยส่วนใหญ่ควรนำไปฝากไว้กับทางธนาคาร เพื่อกินดอกเบี้ยเงินฝาก หรือจะซื้อตราสารหนี้ต่าง ๆ เก็บไว้ โดยควรนำเงินออมไปฝากธนาคารหรือซื้อตราสารหนี้เก็บไว้ประมาณ 90% และที่เหลืออีก 10% ควรนำไปลงทุนซื้อหุ้นเพื่อเก็งกำไร แต่หากผิดพลาดเสียเงินนี้ไปบางส่วน ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินโดยรวมมากนัก (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

ภาพที่ 2.4 สัดส่วนการนำเงินออมมาลงทุนของคนอายุ 55 ปีขึ้นไป
ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม

2.3.1 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมเงินของแต่ละบุคคลนั้นจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับรูปแบบในการดำรงชีวิตของแต่ละคนว่าจะเหมือนหรือแตกต่างกัน

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (2554) กล่าวว่า การออม มีความสำคัญสำหรับบุคคล โดยมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้บุคคลเกิดการออมดังนี้

2.3.1.1 ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม หมายความว่า ถ้าหากผลตอบแทนในการออมเพิ่มขึ้นมากขึ้นเท่าไร จะเป็นสิ่งดึงดูดให้บุคคลมีความต้องการในการออมมากขึ้นเท่านั้น เช่น ถ้ารัฐบาลมีการประกาศให้ธนาคารมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากลง จะส่งผลให้เงินออมของธนาคารมีโอกาสน้อยลงตามไปด้วย

2.3.1.2 มูลค่าอำนาจซื้อในปัจจุบัน บุคคลจะตัดสินใจในออมเงินเพิ่มขึ้นหลังจากมีการพิจารณาถึงอำนาจซื้อของเงิน ในปัจจุบันว่า มีความแตกต่างจากมูลค่าของเงินในอนาคต

2.3.1.3 รายได้ส่วนบุคคล บุคคลที่มีรายได้ที่เป็นประจำทุกเดือน แต่ได้รับรายได้จากการประกอบอาชีพที่ไม่มากนัก เช่น พนักงานเอกชน ข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จะมีจำนวนเงินออมน้อยตามลงอัตราส่วนของรายได้ที่ได้รับ ซึ่งจะแตกต่างจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูง หรือนักการเมือง ที่มีรายได้สูง ก็จะมีโอกาสที่จะมีเงินออมได้มากกว่า การเปลี่ยนแปลงรายได้เนื่องจากการได้รับการเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้ายงาน หรือถูกพักงาน ก็จะส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินออมเช่นกัน กล่าวคือ อาจทำให้จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้น หรือลดลงไปจากจำนวนเงินออมเดิมก็ได้ ดังนั้น ถ้าหากมีจำนวนรายได้ที่เพิ่มขึ้นมากกว่าปกติ หรือมีความสามารถในการหารายได้เสริม ก็ควรที่จะเพิ่มจำนวนเงินออมให้มากขึ้นด้วยเป็นการสร้างรากฐานทางการเงินที่ดีในอนาคต

2.3.1.4 ความไม่แน่นอนของรายได้หลังจากการเกษียณอายุ ในอนาคตข้างหน้าล้วนแต่มีความไม่แน่นอน อาจจะมีเหตุให้ไม่สามารถทำงานประจำได้ ร่างกายในช่วงวัยเกษียณอายุอาจจะไม่เอื้อต่อการทำงาน หรืออาจจำเป็นต้องออกจากงานก่อนวัยเกษียณอายุ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะเกิดขึ้นกับใครก็ได้ ดังนั้น เมื่อสามารถทำงานหารายได้ได้ ก็ควรมีการออมเงินเอาไว้ด้วย เพราะในวัยเกษียณอายุไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นมาได้บ้าง ยังจะสามารถทำงานหาเลี้ยงชีพได้อีกหรือเปล่า และรายได้ในวัยเกษียณอายุจะมีเท่าใดจะเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่จำเป็นจะต้องใช้จ่ายในชีวิตประจำวันหรือไม่ ดังนั้น จึงควรตระหนักถึงการออมเงินเพื่อสำรองไว้ใช้จ่ายในวัยเกษียณอายุ โดยควรเริ่มสะสมเงินออมตั้งแต่ช่วงวัยทำงานที่สามารถทำงานหารายได้ได้

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2557) เมื่อบุคคลเริ่มมีการออมเงิน ลำดับต่อไปที่จำเป็นต้องคำนึงถึง คือ ควรจะบริหารจัดการเงินออมไว้ในรูปแบบใด ถ้าถือครองเป็นเงินสดไว้กับตัว ถึงแม้ว่าง่ายต่อการนำมาใช้จ่าย แต่ก็มีความเสี่ยงที่จะเกิดการสูญหายและไม่ได้ผลตอบแทนเงินออมทำ

เงินออมที่มีอยู่ไม่มีการออกงอกขึ้นมา เงินออมที่มีอยู่จะงอกงอกขึ้นมาได้ ทางเลือกที่ดีคือ ควรที่จะมอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ที่ออกโดยสถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น การฝากเงินกับทางธนาคาร หรือการซื้อตราสารหนี้ต่าง ๆ การเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมกับการออม และตรงตามวัตถุประสงค์ในการออมที่วางไว้ มีปัจจัยต่าง ๆ ในการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.3.2.1 ผลตอบแทน คือ ดอกเบี้ย, กำไร หรือเงินปันผล ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญความต่อเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินเป็นอย่างมาก เพราะถ้าอัตราผลตอบแทนยิ่งสูงมากเท่าไร เงินออมก็จะยิ่งงอกเงยรวดเร็วขึ้นมากเท่านั้น

2.3.2.2 อัตราเงินเฟ้อ อัตราเงินเฟ้อเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อ "ค่าของเงิน" เช่น เมื่อก่อนสามารถซื้อกล้วยเดี่ยวในราคาถ้วยละ 25 บาท แต่ปัจจุบันกล้วยเดี่ยวมีราคาเพิ่มขึ้นเป็น 35 - 50 บาท ราคาของสินค้าที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หรือ "เงินเฟ้อ" ทำให้อำนาจซื้อลดลง ดังนั้น ดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับไม่ใช่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงเพราะไม่ได้ คำนวณหักอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันออก ดังนั้น ถ้าหากจะหาอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงจะต้องหักอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันออกไปก่อน ดังสูตรต่อไปนี้

$$\text{อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง} = \text{อัตราดอกเบี้ยในตัวเงินที่ได้รับ} - \text{อัตราเงินเฟ้อทั่วไป}$$

2.3.2.3 ระยะเวลาในการออม เพราะการออมมีผลตอบแทน ดังนั้น ถ้าเริ่มต้นในการออมเร็วขึ้นเท่าไร เงินออมก็จะงอกเงยมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีการนำเงินไปฝากในรูปแบบที่มีการคิดดอกเบี้ยทบต้น ทำให้จำนวนดอกเบี้ยที่ได้รับถูกนำไปเข้ากับจำนวนเงินต้นเดิม และกลายเป็นจำนวนเงินต้นของงวดถัดไป ทำให้เงินออมมีการงอกเงยได้มากยิ่งขึ้น การตั้งเป้าหมายการออมเงินให้งอกเงยเป็นเท่าตัว สามารถคำนวณระยะเวลาในการออมเงินได้อย่างง่าย ๆ ได้ ดังสูตรต่อไปนี้

$$\text{จำนวนปีที่เงินจะงอกเงยเป็นเท่าตัว} = \frac{72}{\text{อัตราดอกเบี้ยหรืออัตราผลตอบแทน}}$$

จากสมการ เห็นได้ว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนสูง ระยะเวลาที่ใช้ในการออมเงินให้งอกเงยเป็นเท่าตัวก็ยิ่งน้อยลง ยกตัวอย่างเช่น ถ้ามีการออมเงิน โดยได้รับอัตราผลตอบแทน 3% จะต้องใช้เวลา 24 ปี จำนวนเงินจึงจะงอกเงยเป็นเท่าตัว แต่ถ้าเลือกการออมเงิน ที่ได้ดอกเบี้ย 8% จำนวนเงินออมที่จะงอกเงยเป็นเท่าตัวใช้เวลาเพียง 9 ปี เท่านั้น

2.3.2.4 สภาพคล่องของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน สภาพคล่องทางการเงิน คือ ความสะดวก และยุ่งยากในการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้กลายเป็นเงินสด สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องทางการเงินสูง จะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว เช่น เงินฝากธนาคาร หรือตราสารหนี้ เป็นต้น ส่วนสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องทางการเงินต่ำ จะต้องใช้เวลานานในการขายหรือเปลี่ยนให้เป็นเงินสด เช่น บ้าน, คอนโด, อาคารพาณิชย์, ยานพาหนะ, หรือที่ดิน เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อใช้ในการออมเงินในแต่ละประเภทจะมีสภาพคล่องที่แตกต่างกันออกไป เช่น

การนำเงินไปฝากธนาคารประเภทเงินฝากออมทรัพย์จะมีสภาพคล่องสูง เพราะเงินฝากออมทรัพย์เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถทำธุรกรรมในการฝากเงิน-ถอนเงิน ได้ตลอดเวลา แต่เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ จะมีผลตอบแทนในรูปแบบอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ในขณะที่หากมีการนำเงินไปฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ ถึงแม้ว่าจะมีอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่า แต่ก็จะมีสภาพคล่องที่ต่ำกว่า เพราะหากมีการถอนเงินออกจากบัญชีก่อนระยะเวลาที่ครบกำหนด ก็จะได้รับดอกเบี้ยต่ำกว่า

ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้จ่าย เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินหรือ "หมุนเงินไม่ทัน" มีความจำเป็นที่จะต้องทำการถอนเงินก่อนระยะเวลาที่กำหนด หรือจะต้องกู้ยืมเงินมาใช้ โดยสิ่งสำคัญที่ช่วยให้มีสภาพคล่องทางการเงินก็คือ การรู้จักที่จะวางแผนการเงิน ควบคู่กับการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

2.3.2.5 อัตราค่าธรรมเนียมและข้อกำหนดต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อการออม แต่ละประเภทย่อมมีอัตราค่าธรรมเนียมและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป เช่น เงินฝากธนาคารบางประเภท มีข้อกำหนดว่าหากมีการถอนเงินเกินจำนวนครั้งที่กำหนด ต้องเสียค่าธรรมเนียมการถอนเพิ่ม หรือค่าธรรมเนียมกรณีบัญชีไม่มีการเคลื่อนไหวติดต่อกันนานเท่าที่ทางธนาคารได้แจ้งไว้ ดังนั้นก่อนการตัดสินใจในการออมเงินในผลิตภัณฑ์ทางการเงินในแต่ละประเภท จำเป็นที่จะต้องศึกษาข้อมูล อ่านรายละเอียดให้มีความเข้าใจอย่างชัดเจน โดยสามารถทำการสอบถามข้อมูลจากสถาบันการเงินนั้น ๆ

2.3.2.6 ภาษีหัก ณ ที่จ่าย โดยทั่วไปผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยเงินฝากจะถูกหักภาษี ณ ที่ จ่าย 15% แต่ก็มีผลตอบแทนการออมบางประเภทที่ได้รับยกเว้นภาษี เช่น

2.3.2.6.1 ดอกเบี้ยที่ได้รับจากเงินฝากออมทรัพย์ที่มีจำนวนเงินไม่เกิน 20,000 บาท

2.3.2.6.2 ดอกเบี้ยที่ได้รับจากสลากออมทรัพย์

2.3.2.6.3 ดอกเบี้ยที่ได้รับจากเงินฝากประจำรายเดือน ตั้งแต่ 24 เดือนขึ้นไป (บุคคลธรรมดา สามารถใช้สิทธิฝากเงินในบัญชีประเภทนี้ได้เพียงบัญชีเดียวเท่านั้น โดยยอดเงินฝากรวมจะต้องไม่เกิน 600,000 บาท และผู้ปกครองสามารถเปิดบัญชีในนามของผู้เยาว์ได้)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยสูงอายุ

2.4.1 ความหมายของผู้สูงอายุ

“ผู้สูงอายุ” หรือที่บางคนเรียกว่า “ผู้สูงวัย” ซึ่งเป็นการบ่งบอกว่าบุคคลนั้น มีอายุมากแล้ว โดยนิยามนับตามอายุตั้งแต่แรกเกิด (Chronological age) หรือทั่วไปเรียกว่า “คนแก่” หรือ “คนชรา” โดยพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของคำว่า “คนแก่” คือ มีอายุมาก หรือ อยู่ในวัยชรา และให้ความหมายของคำว่า “ชรา” คือ แก่ด้วยอายุชำรุดทรุดโทรม นอกจากนี้ยังมีการ เรียก ผู้สูงอายุ ว่า “ราษฎรอาวุโส” (Senior citizen) ส่วนองค์การอนามัยโลก (World Health Organization, WHO) และองค์การสหประชาชาติ (United Nations, UN) ใช้คำใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาษาอังกฤษของ ผู้สูงอายุว่า Older person or elderly person องค์การสหประชาชาติได้ให้นิยามว่า "ผู้สูงอายุ" คือ ประชาชนทั้งเพศชาย และเพศหญิง ที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป (60+) โดยเป็นการนิยาม นับตั้งแต่อายุเกิด

สำหรับประเทศไทย "ผู้สูงอายุ" ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

ส่วนคำว่า "สังคมผู้สูงอายุ" องค์การสหประชาชาติแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Ageing society หรือ Aging society) ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged society) และระดับ Super - aged society โดยให้นิยามของระดับสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งทั้งประเทศไทย และประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ใช้ความหมายในการนิยามระดับสังคมผู้สูงอายุเหมือนกัน ดังนี้

1. สังคมสูงอายุ (Aged Society) หมายถึง ประเทศที่มีประชาชนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 10 ของประชาชนทั้งประเทศ หรือเป็นประเทศที่มีประชาชนอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 7 ของประชาชนทั้งหมดในประเทศ

2. สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Completely Aged Society) หมายถึง ประเทศที่มีประชาชนอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชาชนทั้งประเทศ หรือเป็นประเทศที่มีประชาชน อายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 14 ของประชาชนทั้งหมดในประเทศ

3. สังคมสูงอายุนระดับสุดยอด (Super-Aged Society) หมายถึง ประเทศที่มีประชาชน อายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 28 ของประชาชนทั้งประเทศ หรือเป็นประเทศที่มีประชาชน อายุ 65 ปี ขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชาชนทั้งหมดในประเทศ (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2561)

2.4.2 การปรับตัวและการวางตนของผู้สูงอายุ

2.4.2.1 วางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร หลาน ผู้สูงอายุควรที่จะวางตัวให้เหมาะสมกับช่วงอายุ มีการประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก หลาน บุคคลในครอบครัว และคนในชุมชน

2.4.2.2 ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้กำลังใจที่ดีแก่ลูก หลาน รวมถึงบุคคลในครอบครัว ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ผ่านเรื่องราวต่างๆมามากมาย จึงมีประสบการณ์ที่สามารถนำมาสอนให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ ลูก หลาน ตลอดจนกำลังใจได้เป็นอย่างดี มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ ให้แก่ผู้อื่น แต่ไม่ควรถ่ายทอดเรื่องราวเลวร้าย ที่อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจให้แก่ผู้สูงอายุ

2.4.2.3 มีการช่วยเหลือตามความสามารถ และความถนัดผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยอยู่นิ่ง หากสภาพร่างกายยังมีกำลังแรงดี ก็จะชอบช่วยเหลืองานบ้าน เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำการบ้าน, การกวาดบ้าน, ล้างจาน, ทำอาหาร, เลี้ยงหลาน, ปลูกผัก หรือเย็บปักถักร้อย เป็นต้น

2.4.2.4 การยอมรับในสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้สูงอายุต้องตระหนักและเข้าใจว่าเมื่ออายุมากขึ้นแล้ว บทบาทและสถานภาพก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย จากที่เคยเป็นผู้นำ ก็จะต้องลดบทบาทลงมาเป็นผู้ตาม และบทบาททางสังคมจะลดลงด้วย

2.4.2.5 การยอมรับและมีความเข้าใจ และรับฟังผู้อื่น ผู้สูงอายุจะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้อยู่ร่วมกับลูก หลาน บุคคลในครอบครัว รวมไปถึงคนในชุมชน ได้อย่างมีความสุข รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นกำลังใจที่ดี และให้เกียรติแก่ลูก หลาน บุคคลในครอบครัว และรวมไปถึงคนในชุมชน ซึ่งการรับฟังผู้อื่นและยอมรับบทบาททางสังคมที่ลดลงจะมีส่วนช่วยให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างลูก หลาน บุคคลในครอบครัว รวมไปถึงคนในชุมชน กับผู้สูงอายุดีขึ้น

2.4.2.6 การช่วยเหลือตนเองเท่าที่ทำได้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเกรงใจ ลูก-หลาน และผู้ดูแลใกล้ชิด ดังนั้น การช่วยเหลือตนเองของผู้สูงอายุ เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของ ลูก-หลาน และผู้ดูแลใกล้ชิด การแบ่งเบาภาระนี้ เป็นการเสริมสร้าง และรักษาสัมพันธภาพอันดีระหว่างกันได้

2.4.3 ความต้องการของผู้สูงอายุ

เมื่อก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุ ซึ่งเป็นวัยสุดท้ายของช่วงชีวิตคนเรา เป็นช่วงวัยที่ควรได้รับการช่วยเหลือ ดูแลจากสังคม สังคมไทยมีการปลูกฝังวัฒนธรรมในการดูแลพ่อ-แม่ ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ แต่ในปัจจุบันนี้ต้องยอมรับว่า จากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมในการดูแลพ่อ-แม่, ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ และวิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ

อย่างไรก็ตาม สังคมควรตระหนักถึงภาระความรับผิดชอบ ต่อกลุ่มผู้สูงอายุ เพราะเป็นวัยที่สภาพร่างกาย จิตใจ ตลอดจนบทบาททางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปเสื่อมถอยลงตามธรรมชาติ โดยความต้องการของผู้สูงอายุ สามารถแบ่งได้ดังนี้

2.4.3.1 ความต้องการทางด้านร่างกายของผู้สูงอายุ

2.4.3.1.1 ต้องการมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์

2.4.3.1.2 ต้องการมีผู้ช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิด

2.4.3.1.3 ต้องการที่อยู่อาศัยที่สะอาด ระบายร้อย ปลอดภัย อากาศถ่ายเทได้เป็นอย่างดี มีสภาพแวดล้อมที่ดี

2.4.3.1.4 ต้องการอาหารที่สะอาดถูกสุขลักษณะ

2.4.3.1.5 ต้องการมีผู้ดูแลช่วยเหลือยามเจ็บป่วยอย่างใกล้ชิด

2.4.3.1.6 ต้องการได้รับการเข้าถึงโรงพยาบาลที่รวดเร็ว และได้รับการตรวจสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

2.4.3.1.7 ต้องการได้รับการรักษาพยาบาลแบบให้เปล่าจากรัฐ

2.4.3.1.8 ต้องการได้รับการพักผ่อน นอนหลับอย่างเพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3.1.9 ต้องการการบำรุงรักษาร่างกาย และการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

2.4.3.1.10 ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

2.4.3.2 ความต้องการของผู้สูงอายุด้านจิตใจ

การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ทำให้จิตใจของผู้สูงอายุเปลี่ยนไปด้วย ผู้สูงอายุจะมีการปรับอารมณ์ไปตามการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และสิ่งแวดล้อม จะสังเกตเห็นได้ว่าผู้สูงอายุโดยส่วนใหญ่จะมีการพัฒนาจิตใจของตนเองไปในทิศทางที่ดีงามขึ้น สามารถควบคุมจิตใจได้ดี ดังนั้นเมื่ออายุมากขึ้น จะมีความสุขมากขึ้นด้วย แต่การแสดงออกของผู้สูงอายุแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับการศึกษา มารยาท และสิ่งแวดล้อมในชีวิตของผู้สูงอายุบุคคลนั้น ความเครียดที่อาจเกิดของวัยสูงอายุ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และบทบาทหน้าที่ทางสังคม ที่ส่งผลต่อจิตใจของผู้สูงอายุที่พบ คือ

2.4.3.2.1 การรับรู้ ผู้สูงอายุจะยึดติดกับความคิด และเหตุผลของตนเองเป็นหลัก ความจำก็เสื่อมลง

2.4.3.2.2 การแสดงออกทางอารมณ์ การแสดงออกของผู้สูงอายุทางด้านอารมณ์มักเกี่ยวข้องกับความต้องการทางด้านจิตใจ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักจะมีความรู้สึกท้อแท้ น้อยใจ โดยมีความรู้สึกที่สังคมให้ความสำคัญกับตนเองลดน้อยลง มีอารมณ์แปรปรวน คำพูดหรือการกระทำอาจกระทบกระเทือนใจผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกเสียใจ โมโห หรือโกรธง่าย ผู้สูงอายุจึงมีความต้องการการยอมรับจากสังคม มีความเคารพยกย่องนับถือ และการเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุจากบุคคลทั้งในครอบครัวตนเอง และคนในสังคมด้วย

2.4.3.2.3 มีความสนใจในสิ่งแวดล้อม ผู้สูงอายุจะสนใจสิ่งแวดล้อมเฉพาะที่ตนเองสนใจเท่านั้น

2.4.3.2.4 การสร้างวิถีการดำเนินชีวิตที่ดี เพราะวัยสูงอายุเป็นวัยสุดท้ายของช่วงอายุ ผู้สูงอายุที่มีการยอมรับกับความจริงดังกล่าว ผู้สูงอายุจึงมุ่งสร้างคุณงาม ความดีให้แก่ตนเองและสังคมมากขึ้น

2.4.3.3 ความต้องการทางด้านสังคม-เศรษฐกิจ ของผู้สูงอายุ

2.4.3.3.1 ต้องการได้รับความสนใจจากผู้อื่น

2.4.3.3.2 ต้องการมีส่วนร่วมในครอบครัว และสังคม

2.4.3.3.3 ต้องการช่วยเหลือสังคมและมีบทบาทในทางสังคม

2.4.3.3.4 ต้องการการสนับสนุนช่วยเหลือจากครอบครัว และสังคม ทั้งทางด้านความเป็นอยู่, รายได้ และบริการจากภาครัฐ

2.4.3.3.5 ต้องการมีชีวิตร่วมในชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

ของชุมชนและสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3.3.6 ต้องการลดการพึ่งพาจากบุคคลอื่นให้น้อย ไม่ต้องการความเมตตาสงสาร (ที่มีการแสดงออกโดยตรง)

2.4.3.3.7 ต้องการการประกันรายได้ และประกันคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

2.4.4 ปัญหาที่พบในวัยของผู้สูงอายุ

ปัญหาของวัยผู้สูงอายุที่สำคัญ ได้แก่

2.4.4.1 ปัญหาทางด้านสุขภาพ ผู้สูงอายุ โดยส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาทางด้านสุขภาพที่มีความเสื่อมโทรมตามธรรมชาติ มีโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ เข้ามาเบียดเบียน ทั้งโรคทางกายทางใจ รวมถึงทางสมอง โดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักจะมีอาการป่วยเป็นโรคสมองเสื่อม โรคหลงลืม โรคซึมเศร้า

2.4.4.2 ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ผู้สูงอายุ ที่มีฐานะยากจน ไม่มีบุตร-หลานดูแล มีจำนวนรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวัน มีความเป็นอยู่ที่ลำบาก ส่งผลให้มีคุณภาพในการดำรงชีวิตที่ดี

2.4.4.3 ปัญหาทางด้านความรู้ ผู้สูงอายุ ที่ไม่มีโอกาสในการได้รับความรู้เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเอง ที่เหมาะสมกับช่วงอายุ และการเข้ามาของเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าถึงได้ง่ายหรือใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ไม่เป็น ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถเข้ากับเยาวชนรุ่นใหม่ได้

2.4.4.4 ปัญหาทางด้านสังคม บทบาททางสังคมของผู้สูงอายุลดลง ทำให้ผู้สูงอายุไม่ได้รับการยกย่องจากสังคมเหมือนเดิม โดยเฉพาะผู้ที่เคยเป็นข้าราชการ ตำแหน่งสูงซึ่งเคยมีอำนาจ แต่เมื่อเกษียณอายุราชการไปแล้ว ผู้สูงอายุอาจมีความเสียดายในอำนาจและตำแหน่งที่เสียไป เยาวชนรุ่นใหม่หลายคนมีทัศนคติไม่ดีต่อผู้สูงอายุ มองว่าคนรุ่นเก่า ล้าสมัย พุดไม่รู้เรื่องและไม่มีประโยชน์ อบอุ่นจากลูกหลานอย่างเพียงพอ จะทำให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกอ้างว้าง เดียวดาย และจะมีความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ เช่น กังวลว่าจะถูกลูกหลาน และบุคคลในครอบครัวทอดทิ้ง มีความกังวลในเรื่องความตาย กังวลในเรื่องสุขภาพ ผู้สูงอายุจึงมักมีอาการเปลี่ยนแปลงบ่อย เช่น เศร้า โมโห โกรธ เอาแต่ใจตนเอง ผู้สูงอายุบางราย ก็ยังคงมีความต้องการความสุขทางโลกีย์ ซึ่งไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของตนทำให้เกิดความรู้สึกผิดหวัง

2.4.4.5 ปัญหาทางด้านครอบครัว การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมในอดีตจะเป็นครอบครัวใหญ่ ที่เรียกว่า “ครอบครัวขยาย” ทำให้มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวมีความแน่นแฟ้น และเกิดความอบอุ่น แต่ในปัจจุบันครอบครัวคนไทย โดยเฉพาะในเขตเมือง ส่วนใหญ่เป็นสังคมแบบครอบครัวเดี่ยว บุตร-หลาน จะทำงานในเขตเมืองปล่อยให้พ่อแม่เฝ้าบ้าน ทำให้ผู้สูงอายุมีความโดดเดี่ยว ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และไม่ได้รับความอบอุ่นจากบุตร-หลาน เท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.4.6 ปัญหาค่านิยมที่มีการเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้วัยรุ่นมีความกตัญญู รู้คุณ ต่อผู้มีพระคุณ ลดน้อยลง ผู้สูงอายุจึงไม่ได้รับความอบอุ่น และการดูแลเอาใจใส่จากบุตรหลานเท่าที่ควร บุตรหลานปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่บ้านเพียงลำพัง

2.4.5 แนวคิดเกี่ยวกับการรับมือสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย

การรับมือกับสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบของประเทศไทย (Complete Aged Society) เป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนในสังคมต้องให้ความสำคัญ มีการร่วมมือกัน เพื่อขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน โดยมีการเตรียมความพร้อมในระดับบุคคล และการเตรียมความพร้อมเชิงระบบ เพื่อรับมือกับสังคมสูงอายุในปัจจุบัน ดังนี้

2.4.5.1 การเตรียมความพร้อมในระดับบุคคล

2.4.5.1.1 ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยทำงาน เพื่อเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพในอนาคต โดยควรเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรม โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริม 4H ได้แก่ Heart (จิตใจ/ทัศนคติดี = คนดี) Head (สมองดี = คนเก่ง) Hand (ทำตัวอย่างฉลาด ใช้ชีวิต สมดุล = ลงมืออย่างสมดุล) และ Health (สุขภาพกาย/ใจดี) โดยวัยเด็กใช้กลไกของ “บวร” คือ “บ้าน วัด โรงเรียน” และวัยทำงานผ่าน “สถานที่ทำงาน” รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการเป็น “ผู้สูงอายุที่มีคุณภาพและมีความสุข” โดยมีสุขภาพร่างกาย ใจดี สังคมที่ดีมีความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ การออม และการลงทุนโดยจะเป็นการเตรียมพร้อมในการวางแผนการใช้ชีวิตในวัยสูงอายุ ตั้งแต่วัยทำงาน

2.4.5.1.2 ส่งเสริมภาวะการเจริญพันธุ์ ส่งเสริมการมีบุตรของคนไทย โดยได้มีการรณรงค์ให้สตรีไทยวัยเจริญพันธุ์ช่วยกันเพิ่มประชากรโดยการส่งเสริมการแต่งงาน และมีการส่งเสริมให้มีบุตร อย่่างไรก็ตาม การรณรงค์ สนับสนุนเรื่องการมีบุตรจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ และสังคมที่ทำให้ประชากรอยากสร้างครอบครัวและอยากมีบุตร นอกจากนี้ควรกำหนดนโยบาย และเป้าหมายทางด้านประชากร โดยทำการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจเพื่อให้พ่อแม่มีบุตรอย่างน้อยเป็นจำนวน 2 คน โดยมุ่งเน้นคุณภาพตั้งแต่การตั้งครรภ์ มีการอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดี เพื่อให้เด็กที่เกิดมา มีการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพที่ดีในอนาคต

2.4.5.1.3 ส่งเสริมผู้สูงอายุทั้งในปัจจุบันและในอนาคตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มากที่สุด ด้วยการ ส่งเสริมผู้สูงอายุยุคใหม่ให้ดูแลสุขภาพร่างกาย และจิตใจให้แข็งแรง ให้สามารถใช้ชีวิต “ลำพัง แต่สุขใจ” รู้จักใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้สามารถใช้ชีวิตอยู่คนเดียวได้อย่างมีความสุขกับบุตร-หลาน และบุคคลในครอบครัว รวมไปถึงชุมชนรอบตัว โดยสามารถสื่อสารกับบุคคลภายในครอบครัวได้อย่างใกล้ชิด ถึงแม้ว่าจะอยู่ห่างไกลกัน แต่ก็สามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร (Social Media) อาทิ โทรศัพท์มือถือ เครื่องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Line, Twitter หรือ Instagram เป็นต้น เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถก้าวทันโลกสมัยใหม่ และมีความใกล้ชิดกับลูกหลานและคนอื่นได้มากขึ้น เทคโนโลยีเหล่านี้มีความสะดวกทำให้ผู้สูงอายุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถสื่อสารกับคนอื่นได้ เป็นผู้สูงอายุในยุค Digital ได้อย่างกลมกลืนร่วมกับคนวัยอื่น ๆ (Digital Ageing) นอกจากนี้ ผู้สูงอายุควรมีทัศนคติที่ดี และมีพฤติกรรมสูงวัยเชิงสร้างสรรค์เพื่อที่จะได้เป็นที่รักและดึงดูดบุตร-หลานรวมถึงคนอื่น ๆ ให้อยากเข้าหาและอยากอยู่ใกล้ชิดด้วย ในขณะเดียวกันบุตร-หลานก็ควรให้ความรักความอบอุ่น มีเวลาให้ผู้สูงอายุ มีความเข้าใจ และรู้สึกเห็นอกเห็นใจ ขณะเดียวกันผู้สูงอายุสามารถเป็นผู้สูงวัยหัวใจวัยรุ่น (Young @ Heart) โดยการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลาและเป็นผู้สูงวัยที่เปี่ยมไปด้วยพลัง หรือพัฒนาพลัง (Active Aging) ดูแลสุขภาพตัวเองทั้งทางร่างกาย และจิตใจ มีความกระฉับกระเฉงอยู่เสมอ

2.4.5.1.4 ส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้สูงอายุ โดยมีการนำความรู้ความสามารถและศักยภาพของผู้สูงอายุมานำมาทำการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อวางแผนมอบหมายงาน ที่เหมาะสมกับวัยผู้สูงอายุในแต่ละบุคคล โดยงานดังกล่าวจะต้องไม่มีความเหน็ดเหนื่อยเกินไป เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุรู้สึกไม่เบื่อ มุ่งเน้นให้เกิดความภูมิใจและความสุขให้ผู้สูงอายุ ในขณะเดียวกัน ผู้สูงอายุก็ได้ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น โดยผู้สูงอายุอาจจะมีความตอบแทน เป็นรายได้ หรือสิ่งตอบแทนอื่น

2.4.5.2 การเตรียมความพร้อมด้านมาตรการเชิงระบบ

2.4.5.2.1 ด้านสุขภาพอนามัย

(1) พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุระยะยาว โดยมีบริการที่ครอบคลุม เพื่อดูแลให้บริการผู้สูงอายุในระยะยาว ภายใต้ระบบบริการสุขภาพสำหรับวัยผู้สูงอายุ โดยให้บริการจากสถานพยาบาล จนถึงการให้บริการที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ ตลอดจนการให้บริการภายในชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการดูแล สนับสนุนให้มีการเพิ่มขีดความสามารถในการดูแลโดยครอบครัว (Home Health Care) โดยให้ความสำคัญการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่

(2) พัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุเพื่อรองรับการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว โดยกำหนดให้มีหลักสูตรมาตรฐานในการฝึกอบรมดูแลผู้สูงอายุ โดยมีหลักสูตรระยะยาวที่มุ่งเน้นความเป็นมืออาชีพในการให้ความดูแลผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันก็ควรมีการจัดอบรม ให้ความรู้แก่บุคคลในครอบครัวของผู้สูงอายุเองด้วย เพื่อให้มีความรู้และทักษะการดูแลผู้สูงอายุ อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริม ภาพลักษณ์และสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ประกอบอาชีพด้านการดูแลผู้สูงอายุ มีการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่คนในพื้นที่เพื่อกลับมาทำงานในชุมชนของตนเอง ได้ดูแลญาติผู้ใหญ่ หรือผู้สูงอายุในชุมชนอย่างใกล้ชิด

(3) จัดทำและรับรองมาตรฐานบุคลากร และสถานดูแลผู้สูงอายุ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้สูงอายุที่เข้าใช้บริการสถานดูแลผู้สูงอายุ ได้รับการบริการจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้การดูแลผู้สูงอายุที่มีความรู้ความชำนาญในการดูแลผู้สูงอายุโดยเฉพาะ ตลอดจนอาคารและสถานที่ ก็จะต้องมีความปลอดภัยเหมาะสมสำหรับวัยสูงอายุ ตลอดจนมีระบบการทำงานที่สามารถส่งต่อผู้สูงอายุที่มีอาการป่วย ที่จะต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยงานภาครัฐจะต้องควบคุมคุณภาพและมีการกำกับดูแลสถานดูแลผู้สูงอายุ และบุคลากรที่มีหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุโดยมีการกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ เพื่อให้ได้มาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

2.4.5.2.2 การสร้างหลักประกันด้านรายได้ก่อนวัยผู้สูงอายุ โดยมีการส่งเสริมรณรงค์ และให้ความรู้เกี่ยวกับการออม เพื่อให้ผู้สูงอายุมีการวางแผนเตรียมความพร้อมในเรื่องของการออมเงิน เพื่อวัยสูงอายุ ตั้งแต่อยู่ในช่วงวัยทำงาน เพื่อให้ผู้สูงอายุมีเงินออมเป็นแหล่งรายได้ที่เอาไว้ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะแรงงานที่ยอยู่นอกระบบ เพื่อสร้างหลักประกันรายได้เพื่อเอาไว้ใช้จ่ายในวัยสูงอายุ โดยการเร่งให้ประชาชนเข้าร่วม “กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)” ด้วยการเร่งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนตระหนักในความจำเป็นของการออมเงินเพื่อเอาไว้ในวัยสูงอายุ นอกจากนี้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มีการร่วมกันให้ความรู้ในเรื่องของการออมที่เหมาะสมตามช่วงวัย

2.4.5.2.3 ขยายโอกาสการทำงานของผู้สูงอายุ ในปัจจุบันพบว่าคนไทยมีอายุยืนมากขึ้น และมีสุขภาพดีขึ้น ดังนั้น การขยายระยะเวลาในการเกษียณอายุการทำงาน เป็นทางเลือกหนึ่งในช่วงสถานการณ์ที่มีปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ที่มีรุนแรงมากขึ้น ผู้สูงอายุที่ทำงานทางด้านวิชาการ มีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญเฉพาะด้าน ควรได้รับการพิจารณาให้ขยายระยะเวลาเกษียณอายุแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

2.4.5.2.4 จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ มีการส่งเสริมรณรงค์และสร้างแรงจูงใจให้มีการนำแนวคิดการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design) โดยเฉพาะในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 ได้กำหนดว่า ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในด้านอาคารสถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นโดยการใช้ Universal Design หรือ การออกแบบสำหรับประชาชนทุกคน มาเป็นมาตรฐานที่ใช้ในการออกแบบสิ่งก่อสร้าง และสภาพแวดล้อมในสังคม โดยเฉพาะสถานที่สาธารณะ เพื่อให้ทุกคนสามารถที่จะเข้าถึงได้อย่างง่าย และมีความปลอดภัยสูง

2.4.5.2.5 การใช้เศรษฐกิจกระตุ้น และสนับสนุนสังคมสูงวัย (Silver Economy) ตลอดจนมีการสนับสนุนให้ภาครัฐและเอกชน ในการร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุมีความสะดวกสบาย และมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น เช่น อุปกรณ์ทางการแพทย์ อุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน ตลอดจนเฟอร์นิเจอร์ที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ สถานที่ท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับวัยสูงอายุ เป็นต้น

2.4.5.2.6 พัฒนาระบบข้อมูลของผู้สูงอายุ โดยมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลของผู้สูงอายุที่มีความครอบคลุมทั่วประเทศ และควรมีรายละเอียดที่มีความเฉพาะโดยมีการแยกแยะกลุ่มผู้สูงอายุ (Segmentation) เพื่อใช้ในการวางแผนรองรับผู้สูงอายุแต่ละกลุ่ม เช่น มีการแบ่งผู้สูงอายุตามเพศ, ระดับการศึกษา, ความถนัด, ความสนใจ หรืองานอดิเรก เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.5.2.7 เพิ่มบทบาทขององค์กรบริหารท้องถิ่นในการดูแล ผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

2.4.5.2.8 สนับสนุนให้มีกฎหมายคุ้มครอง เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน ค่านิยมในเรื่องความกตัญญู รู้จักทดแทนบุญคุณ และมีความเมตตา สนับสนุนบุคคลที่มีความกตัญญู ทดแทนบุญคุณของผู้ใหญ่ ให้สิทธิพิเศษสำหรับบุคคลที่มีความกตัญญู และมีการเชิดชูตลอดจนคำชม ให้แก่บุคคลที่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่

2.4.5.2.9 ส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ให้มีการใช้ ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการศึกษาวิจัยค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้ดีขึ้น ทั้งในเรื่องสุขภาพร่างกาย และจิตใจ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวก และเสริมสร้างความปลอดภัย ให้แก่ผู้สูงอายุ (อนันต์ อนันตกุล, 2560)

2.4.5.3 การเตรียมตัวเมื่อก้าวเข้าสู่วัยสูงอายุ

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางการแพทย์ ทำให้คนมีสุขภาพร่างกายที่ดีขึ้น มีอายุขัยโดยเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าในอดีต ส่งผลให้ประชากรผู้สูงอายุ มีจำนวนเพิ่มขึ้น ในวัยสูงอายุ ผู้สูงอายุจะมีสภาพร่างกายที่มีการเหี่ยวย่น เร็วแรงลดน้อยลง สายตาพร่ามัว มีความเชื่องช้าในการเคลื่อนไหว โดยลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะซึ่งไม่สามารถ หลีกเลี่ยงได้ ฉะนั้น ก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุหรือเริ่มเข้าสู่วัยสูงอายุ จึงควรมีการเตรียมตัว ในการยอมรับ และมีการปรับตัวมีหลักปฏิบัติดังนี้

ประการที่ 1 ต้องยอมรับว่าเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุแล้ว กำลังร่างกาย จิตใจ ย่อมเปลี่ยนแปลงในทางลดน้อยลง จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมและหน้าที่การงานที่เหมาะสม

ประการที่ 2 พยายามรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง โดยออกกำลังกาย และตรวจสุขภาพร่างกายอย่างสม่ำเสมอ

ประการที่ 3 ทำจิตใจให้แจ่มใส สนใจบุคคลและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น พร้อมทั้ง ให้ความสำคัญในคำสอนของศาสนามากขึ้น

ประการที่ 4 ช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด โดยคิดว่าตนเองมีความสามารถ อย่าท้อแท้ และพึ่งผู้อื่นให้น้อยที่สุด

ประการที่ 5 ความพร้อมทางการเงิน เป็นเรื่องสำคัญมาก เพื่อให้ผู้สูงอายุ สามารถเลี้ยงดูตัวเองได้ โดยไม่พึ่งพาหรือเป็นภาระของบุตรหลาน (ภวิษณ์ณัฐ เวชวิฐาน, 2555)

การเตรียมตัวที่ดี จะทำให้ผู้สูงอายุมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น สามารถอยู่ร่วมกับ ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีความสุข

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าสู่วัยสูงอายุ โดยการยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์, สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น

4 ด้าน ดังนี้ 1. การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย โดยการดูแลสุขภาพตนเองให้แข็งแรง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยวิธีการออกกำลังกาย และทาน อาหารที่มีประโยชน์ 2. การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ โดยการ ทำจิตใจให้แจ่มใส ศึกษาคำสอนของศาสนา 3. การเตรียมความพร้อมด้านสังคม โดยไม่ทำตนให้เป็น ภาระต่อสังคม แต่ช่วยเหลือสังคมเท่าที่ตนจะทำได้ 4. การเตรียมความพร้อมด้านการเงิน โดยการ วางแผนทางการเงินเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการดำรงชีพในวัยสูงอายุ เพื่อไม่เป็นภาระของลูกหลาน การเตรียมตัวเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุนอกจากจะทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขแล้ว ยังทำให้ ผู้สูงอายุสามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข

2.5 ทฤษฎีความต้องการถือเงิน

ทฤษฎีความต้องการถือเงินของเคนส์ (Keynes) โดยเคนส์ได้อธิบายเหตุผลของการถือเงินไว้ 3 ประการ ได้แก่

2.5.1 ความต้องการถือเงินเพื่อการใช้จ่ายประจำวัน (Transactions Demand for Money) บุคคลโดยทั่วไปจะถือเงินสดไว้จำนวนหนึ่งเพื่อเอาไว้ในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เงินจำนวนนี้จำนวนนี้จะไม่จำเป็นถ้าหากรายได้และรายจ่ายเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน ซึ่งมีโอกาสเกิดขึ้น ได้ยาก เพราะโดยส่วนใหญ่บุคคลจะมีรายได้เพียงเดือนละครั้ง หรือสัปดาห์ละครั้ง ดังนั้น จึงมี ความจำเป็นที่จะต้องถือเงินไว้จำนวนหนึ่งสำหรับใช้จ่ายในแต่ละวัน และหากเวลาที่จะได้รับรายได้ ในแต่ละครั้งห่างกันมากเท่าไร ปริมาณเงินที่ต้องถือครองเอาไว้ใช้จ่ายในชีวิตประจำวันก็ต้องมากขึ้น เพื่อให้เพียงพอ กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้จำนวนเท่ากัน แต่ผู้ที่ได้รับรายได้เดือนละครั้งจะต้องถือเงินไว้ เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเป็นจำนวนมากกว่าผู้ได้รับรายได้สัปดาห์ละครั้ง การถือเงินเพื่อใช้จ่าย ประจำวัน จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ นั่นหมายความว่า ถ้าระดับรายได้สูงขึ้น ก็ จะถือเงินไว้เพื่อการใช้จ่ายประจำวันได้มากขึ้นด้วย

2.5.2 ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money) ความต้องการถือเงินประเภทนี้มีสาเหตุมาจากความไม่แน่นอนของรายได้รายจ่ายที่จะ เกิดขึ้นภายในอนาคต ดังนั้น จึงต้องมีการกักเงินจำนวนหนึ่งเอาไว้ เพื่อเป็นการใช้จ่ายได้ทันทีเมื่อถึง คราวจำเป็น เช่น การเกิดอุบัติเหตุ ไฟไหม้บ้าน การเจ็บป่วยกระทันหัน เป็นต้น ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ นี้ ยากที่จะคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินนั้น จำนวนเงินที่สำรองไว้ เพื่อการใช้จ่ายนี้จะขึ้นอยู่กับรายได้ ถ้าหากมีรายได้มาก ก็จะสามารถสำรองเงินไว้เพื่อใช้จ่าย ยามฉุกเฉินมากขึ้น

2.5.3 ความต้องการถือเงินเพื่อเสียดังกล่าวโดยการค้าขายหลักทรัพย์ (Speculative Demand for Money) บุคคลจะสามารถจัดสรรรายได้เป็น 2 ส่วน คือ เพื่อเอาไว้ ใช้จ่าย และเพื่อเป็นการเก็บบออม โดยผู้ออมอาจจะนำเงินไปฝากไว้ในธนาคาร หรืออาจจะนำไปลงทุน ในการซื้อหลักทรัพย์เก็บไว้เพื่อผลตอบแทน การออมโดยการฝากธนาคารหรือหลักทรัพย์ ขึ้นอยู่กับ อัตราผลตอบแทนที่จะได้รับ หมายความว่า ถ้าผู้ที่มีเงินออมคาดว่าอัตราดอกเบี้ยในอนาคตจะสูงขึ้น

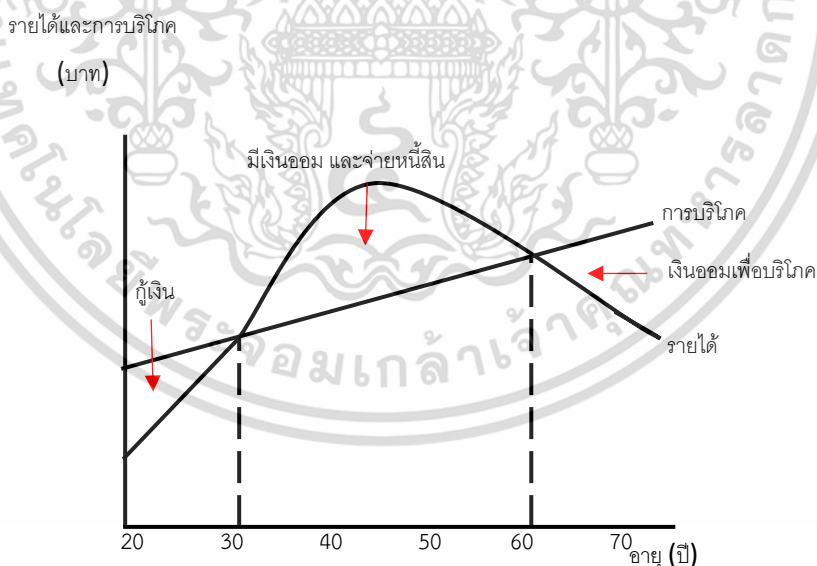
ผู้ที่มีเงินออมก็จะนำเงินไปฝากไว้กับสถาบันทางการเงิน แต่ถ้าผู้ที่มีเงินออมคาดว่าอัตราดอกเบี้ย

ไม่ต่ำกว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในอนาคตจะต่ำลง ผู้มีเงินออมก็จะนำเงินออมไปซื้อหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ แทนการฝากเงินไว้กับสถาบันทางการเงิน เพราะการซื้อหลักทรัพย์เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงก็จะได้รับอัตราผลตอบแทนในระดับสูงและมี capital gain แต่หากซื้อหลักทรัพย์เมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำก็จะได้รับอัตราผลตอบแทนต่ำและจะขาดทุนเมื่อขาย เนื่องมาจากราคาหลักทรัพย์จะมีเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ย หรือกล่าวได้ว่า ราคาหลักทรัพย์จะมีราคาสูงขึ้นเมื่อระดับอัตราดอกเบี้ยลดลง และราคาหลักทรัพย์จะมีราคาลดลงเมื่อระดับอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น (รัตนา สายคณิต, 2560)

2.6 แนวคิดการบริโภคในวัฏจักรชีวิต (Life-Cycle Theory of Consumption)

แนวคิดการบริโภคในวัฏจักรชีวิตได้รับการพัฒนาขึ้นโดย ฟรังโก โมดิกลีนิ (Franco Modigliani) ร่วมกับลูกศิษย์ของเขาอีก 2 คน คือ อัลเบิร์ต อันโด (Albert Ando) และ ริชาร์ด บรัมเบิร์ก (Richard Brumberg) โดยหลักการแนวคิดดังกล่าวเริ่มต้นในปี ค.ศ. 1954 โดยแนวคิดของอัลเบิร์ต อันโด นี้ไม่เชื่อว่าจำนวนการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคบริโภคในช่วงระยะเวลาหนึ่งนั้นจะขึ้นอยู่กับระดับของรายได้สัมบูรณ์ในช่วงระยะเวลานั้นตามแนวความคิดของ จอห์น เมนาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) แต่จำนวนการใช้จ่ายนั้นควรขึ้นอยู่กับการคาดคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตมากกว่า หากพิจารณาการกระจายของรายได้และจำนวนรายจ่ายที่ใช้เพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิตที่ควรจะเป็นของบุคคลหนึ่ง ๆ ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 การกระจายรายได้และปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต
ที่มา : เนษพร นาคสีเหลือง (2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยแนวคิดการบริโภคในวัฏจักรชีวิตของ Modigliani, Ando & Brumberg ที่แสดง สามารถอธิบายได้ว่า ช่วงชีวิตของบุคคลที่แตกต่างกันจะมีค่าใช้จ่ายกับรายได้ที่แตกต่างกัน ในช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่มีอายุน้อยจะมีรายได้อยู่ในระดับต่ำ และมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุกลับมีรายได้ลดลงอีกครั้ง หรืออีกนัยหนึ่งบุคคลที่มีอายุประมาณ 20-30 ปี จะมีระดับของรายได้น้อยและมีรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อมีอายุมากขึ้น หรือประมาณ 30-60 ปี ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุคือมีอายุ 60 ปีขึ้นไป จะมีรายได้ลดลงอีกครั้ง ทำให้เห็นได้ว่าช่วงอายุต้น ๆ ของบุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ดังนั้น บุคคลเหล่านั้นจึงจำเป็นต้องกู้เงิน เพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ต่อมาเมื่อมีอายุประมาณ 30-60 ปี ก็จะเริ่มมีรายได้สามารถที่จะชดเชยหนี้สินที่ก่อไว้ได้ และเก็บเงินสะสมสำหรับช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป ซึ่งก็คือส่วนของเงินออมที่นำมาใช้หลังวัยเกษียณนั่นเอง และหากบุคคลมิได้เตรียมการออมไว้ในช่วงกลางชีวิต หรือวัยทำงาน การบริโภคในช่วงเกษียณอายุ หรือในช่วงสูงอายุก็จะส่งผลให้ประชาชนเหล่านั้นเป็นภาระทางสังคมได้ในอนาคต

2.6.1 วัฏจักรชีวิตการออม

จากแนวคิดการบริโภคในวัฏจักรชีวิตนั้น ทำให้สังเกตได้ว่าการออมแตกต่างกันตามช่วงอายุของคน โดยช่วงอายุ 20-30 ปี จะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ ช่วงอายุ 31-60 ปี จะเป็นช่วงวัยที่มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย และเมื่ออายุ 60 ปีขึ้นไป ก็จะเป็นช่วงที่รายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายกลับเพิ่มสูงขึ้น ในแต่ละช่วงอายุของคน จะมีการสะสมความมั่นคงของชีวิตจำแนกเป็น 4 ช่วงอายุขัย ดังนี้

2.6.1.1 ช่วงการสะสม (Accumulation Phase) เป็นช่วงวัยที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ที่เริ่มต้นทำงาน สร้างอนาคต เป็นช่วงวัยที่ให้ความสำคัญกับการซื้อสิ่งของที่ตนเองต้องการ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเอง เช่น โทรศัพท์มือถือ, ของสะสม, บ้าน, คอนโดมิเนียม, ที่ดิน หรือรถยนต์ เป็นต้น ทำให้บุคคลในวัยนี้เป็นกลุ่มที่มีระดับค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าระดับรายได้ ดังนั้นช่วงวัยนี้จึงเป็นวัยที่มีหนี้สินอยู่ จึงไม่มีการออมเงินและการลงทุนที่ไม่ค่อยสูงมากนัก

2.6.1.2 ช่วงการออม (Saving Phase) เป็นช่วงวัยที่มีอายุระหว่าง 30-45 ปี เป็นวัยที่มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จึงเป็นวัยที่มีรายได้สูงมากขึ้น การออมจึงเพิ่มมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกด้วยที่ทำให้การออมแตกต่างกัน เช่น สภาพทางครอบครัว, จำนวนบุตร หรือภาระหนี้สิน เป็นต้น

2.6.1.3 ช่วงวัยก่อนเกษียณอายุ (Pre-Retirement Phase) เป็นช่วงวัยที่มีอายุระหว่าง 45-59 ปี ช่วงวัยนี้เป็นวัยที่ชำระหนี้สินต่าง ๆ หมดแล้ว เป็นวัยที่เริ่มการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ เพื่อที่จะใช้ชีวิตในวัยสูงอายุอย่างมีความสุขและสามารถพึ่งพาตนเองได้

2.6.1.4 ช่วงวัยเกษียณ (Retirement Phase) เป็นช่วงวัยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป วัยนี้เป็นวัยที่ไม่มีรายได้ประจำ มีค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จำพวก ค่าอุปโภคบริโภค, ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น (เนษพร นาคสีเหลือง, 2557)

ตารางที่ 2.1 สรุปแนวคิดและทฤษฎี

แนวคิด ทฤษฎี	ผู้แต่ง	ข้อค้นพบ
แนวคิดการบริหารเงินออม	ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (2560)	การบริหารเงินออม คือ การนำเงินออมที่มีอยู่มาบริหารจัดการให้เพียงพอ มีหลายวิธี เช่น ผักกาดขาว, ซื้อพันธบัตร, ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์, หุ้น และกองทุนรวม เป็นต้น โดยรูปแบบการบริหารเงินออมของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน เช่น ปัจจัยด้านผลตอบแทน, ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หรือปัจจัยด้านความเสี่ยง เป็นต้น
แนวคิดสัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสมตามวัย	ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2563)	สัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสมจะแตกต่างกันตามช่วงอายุของคน โดยสามารถแบ่งสัดส่วนการลงทุนที่เหมาะสมตามวัยได้ 4 ช่วงอายุ คือ 1. ช่วงอายุ 21-30 ปี ควรนำเงินออมมาลงทุนในเงินฝากและตราสารหนี้ 10% และอีก 90% ควรลงทุนในตราสารทุน 2. ช่วงอายุ 31-40 ปี ควรนำเงินออมมาลงทุนในเงินฝากและตราสารหนี้ 50% และตราสารทุน 50% 3. ช่วงอายุ 41-55 ปี ควรนำเงินออมมาลงทุนในเงินฝากและตราสารหนี้ 70% และตราสารทุน 30% และ 4. ช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป ควรนำเงินออมมาลงทุนในเงินฝากและตราสารหนี้ 90% และตราสารทุน 10%
แนวคิดการบริโภคในวัฏจักรชีวิต	เนษพร นาคสีเหลือง (2557)	แนวคิดการบริโภคในวัฏจักรชีวิตของ Modigliani, Ando & Brumberg แสดงสามารถอธิบายได้ว่า ช่วงชีวิตของบุคคลที่ต่างกันจะมีค่าใช้จ่ายกับรายได้ที่ต่างกัน ในช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่มีอายุน้อยจะมีรายได้อยู่ในระดับต่ำ และมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุกลับมีรายได้ลดลงอีกครั้ง หรืออีกนัยหนึ่งบุคคลที่มีอายุน้อยประมาณ 20-30 ปี จะมีระดับรายได้น้อยและมีรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อมีอายุมากขึ้น หรือประมาณ 30-60 ปี ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุประมาณ 60 ปีขึ้นไป จะมีรายได้ลดลงอีกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 สรุปแนวคิดและทฤษฎี (ต่อ)

แนวคิด ทฤษฎี	ผู้แต่ง	ข้อค้นพบ
แนวคิดเกี่ยวกับวัฏจักรชีวิตการออม	เนซพร นาคสี เหลือง (2557)	การออมแตกต่างกันตามช่วงอายุของคน โดยช่วงอายุ 20-30 ปี ค่าใช้จ่ายจะสูงกว่ารายได้ ช่วงอายุ 31-60 ปี จะเป็นช่วงที่รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย และหลังอายุ 60 ปีขึ้นไป จะเป็นช่วงที่รายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายกลับเพิ่มสูงขึ้น แต่ละช่วงอายุคน จะมีการสะสมความมั่งคั่งของชีวิตจำแนกเป็น 4 ช่วงอายุชั้ย ดังนี้ 1. ช่วงการสะสม (Accumulation Phase) เป็นช่วงอายุ (20-30 ปี) 2. ช่วงการออม (Saving Phase) เป็นช่วงอายุตั้งแต่ (30-45 ปี) 3. ช่วงวัยก่อนเกษียณอายุ (Pre-Retirement Phase) เป็นช่วงอายุตั้งแต่ (45-59 ปี) 4. ช่วงวัยเกษียณ (Retirement Phase) เป็นช่วงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป
ทฤษฎีความต้องการถือเงิน	รัตนา สายคณิต (2560)	ทฤษฎีความต้องการถือเงินของเคนส์ (Keynes) โดยเคนส์ มีความเห็นว่า เงินทำหน้าที่อื่นด้วยนอกเหนือจากการเป็นเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น แต่ถือเงินไว้เพื่อเหตุผลอย่างอื่นด้วย โดยเคนส์ได้อธิบายเหตุผลของการถือเงินไว้ 3 ประการ ได้แก่ 1. ความต้องการถือเงินเพื่อการใช้จ่ายประจำวัน (Transactions Demand for Money) 2. ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money) และ 3. ความต้องการถือเงินเพื่อเสี่ยงหากำไรโดยการซื้อขายหลักทรัพย์ (Speculative Demand for Money)
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม	ศุภชัย ศรีสฐกิจ ฐรกิจ และเศรษฐกิจ ฐานราก ธนาคาร อมสิน (2561)	พฤติกรรมการออม หมายถึง การกระทำส่วนบุคคลที่แสดงออกในรูปของความถี่ในการออม, จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อครั้ง, วัตถุประสงค์ในการออม และลักษณะการออม/การลงทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 สรุปแนวคิดและทฤษฎี (ต่อ)

แนวคิด ทฤษฎี	ผู้แต่ง	ข้อค้นพบ
แนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อวัยสูงอายุ	ภวิษณ์ณัฐ เวชวิฐาน (2555)	การเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าสู่วัยสูงอายุ โดยการยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์, สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1. การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย โดยการดูแลสุขภาพตนเองให้แข็งแรง ด้วยวิธีการออกกำลังกาย และทานอาหารที่มีประโยชน์ 2. การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ โดยการทำจิตใจให้แจ่มใส ศึกษาคำสอนของศาสนา 3. การเตรียมความพร้อมด้านสังคม โดยไม่ทำตนให้เป็นภาระต่อสังคม แต่ช่วยเหลือสังคมเท่าที่ตนจะทำได้ 4. การเตรียมความพร้อมด้านการเงิน โดยการวางแผนทางการเงินเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการดำรงชีพในวัยสูงอายุ เพื่อไม่เป็นภาระของลูกหลาน การเตรียมตัวเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุนอกจากจะทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขแล้ว ยังทำให้ ผู้สูงอายุสามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนษพร นาคสีเหลือง (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่” เพื่อศึกษารูปแบบการออม, พฤติกรรมการออม และปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการออม 4 ครั้งขึ้นไป มีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 5,000 บาทขึ้นไป มีระยะเวลาในการออม 1-6 ปี มีการออมในรูปแบบเงินฝากประจำ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมมากที่สุด คือ ทัศนคติในการออม รองลงมา คือ อัตราผลตอบแทน, การยอมรับความเสี่ยงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจตามลำดับ

มรกต ฉายทองคำ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร” เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงิน โดยการสำรวจเหตุผลที่กลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพใช้ในการตัดสินใจออมเงิน และวิธีการออมเงินของกลุ่มวัยดังกล่าว และได้ศึกษาถึงอิทธิพลด้านส่วนผสมทางการตลาด ด้านผลตอบแทนและด้านสภาพคล่อง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ กลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหญ่มีการออมเงินในรูปแบบเงินฝากธนาคาร ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงิน มีปัจจัยด้านผลตอบแทน และปัจจัยด้านสภาพคล่อง

อนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 327 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ ค่าดัชนีในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ อยู่ที่ 0.93 ใช้ไคร้สแควร์ (Chi-Square), T-test และ F-test (ANOVA) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ได้ตั้งเอาไว้ โดยมีการกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยพบว่า (1) ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา จำนวนบุคคลในครอบครัว, จำนวนบุตร, บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแล, ประเภทของบุคลากรหน่วยงานที่สังกัด จำนวนรายได้ต่อเดือนและจำนวนรายจ่ายต่อเดือน ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการออม และ (2) พฤติกรรมการออม ประกอบด้วย อัตราการออม, ลักษณะการออม, วัตถุประสงค์ในการออม, การเลือกรูปแบบการออม, ระยะเวลาในการออม และแหล่งข้อมูลในการออมและการบริหารเงินเพื่อการเกษียณส่งผลต่อการเลือกรูปแบบการบริหารการเงิน ยกเว้นในส่วนของพฤติกรรมกรรมการออมในด้านแนวโน้มการออมเงินในอนาคต ซึ่งจะไม่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบการบริหารการเงิน

วันดี หิรัญสถาพร และคณะ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์บพิตรพิมุขจักรวรรดิ” วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมโดยทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์บพิตรพิมุขจักรวรรดิ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีรัตนโกสินทร์บพิตรพิมุขจักรวรรดิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์บพิตรพิมุขจักรวรรดิ จำนวน 370 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีเงินออมมีจำนวนร้อยละ 37.80 โดยมีรายได้เฉลี่ยและรายจ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 3,001-4,000 บาทต่อเดือน มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในสัดส่วนน้อย ในขณะที่เดียวกันการมีบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออมก็มีจำนวนน้อยมาก ส่วนผู้ที่มีการออมเงินก็เป็นการออมระยะสั้น เพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกรรมการออมพบว่า เพศ, รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน, รายได้พิเศษต่อเดือน และการมีบุคคลตัวอย่างในการออม เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรรมการมีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

สุพัตรา สมวงศ์ และบังอร สวัสดิ์สุข (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการออมเงินเพื่อวัยเกษียณอายุของลูกค้ายานยนต์ทหารไทยจำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ ลักษณะการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของลูกค้ายานยนต์ทหารไทยจำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา โดยเป็นการศึกษาเชิงสำรวจแบบไม่เจาะจงแบบไม่มีโครงสร้าง เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ลูกค้านักธนาคารทหารไทยสาขาพะเยา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 341 คน ใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) ซึ่งสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การหาค่า T-test และค่า F-test ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.20 มีอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.30 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.53 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 65.90 ประกอบอาชีพค้าขาย/เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 24.40 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.50 ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 68.30 รายจ่ายต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.70 และมีการออมเงินเพื่อวัยเกษียณในแต่ละเดือน คิดเป็นร้อยละ 53.70 โดยส่วนใหญ่พบว่าลูกค้านักธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยามีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ คิดเป็นร้อยละ 65.90 โดยมีการออมในรูปแบบเงินฝาก คิดเป็นร้อยละ 34.10 วัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อวัยเกษียณเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามป่วยชรา คิดเป็นร้อยละ 37 เพื่อเอาไว้ใช้จ่ายในช่วงบั้นปลายชีวิต คิดเป็นร้อยละ 23.50 เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 16.10 เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม คิดเป็นร้อยละ 12 เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 10.60 และเพื่อใช้ในการท่องเที่ยวต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.90 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ, อาชีพ, อายุ, ระดับการศึกษา, สถานภาพ, และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ปัจจัยทางด้านทัศนคติ มีความสัมพันธ์ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้เกี่ยวกับการลงทุน มีความสัมพันธ์กันทั้งด้านผลตอบแทนจากการลงทุน และความเสียหายจากการลงทุนมีผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชานีเยย์ ช่างวัฒนกุล (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสตูลจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีการออมต่อครั้ง น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท โดยส่วนใหญ่จะออมเป็นรายเดือน มีลักษณะการออมคือ การออมหลังจากการใช้จ่าย และมีรูปแบบการออมในลักษณะของเงินฝากธนาคาร ในส่วนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม ปัจจัยทางด้านสังคมนั้นพบว่า วัตถุประสงค์ในการออมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนมากที่สุด และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจนั้น ได้แก่ รายได้, รายจ่าย, ภาระหนี้สิน, อัตรารายเงินเพื่อ, อัตราผลตอบแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการออม และระยะเวลาในการออม พบว่า ปัจจัยด้านภาระหนี้สินมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนมากที่สุด

เอมธิกันต์ ทาวงศ์มา (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ ในเขตบางเสน จังหวัดชลบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล, พฤติกรรมของผู้บริโภคที่ซื้อผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ และปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อเบเกอรี่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 18-30 ปี จบศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท โดยส่วนใหญ่นิยมซื้อเค้ก เพราะรสชาติอร่อย มีการซื้อในช่วงเวลาก่อน 09.00 น. โดยมีความใช้จ่ายในการซื้อเบเกอรี่เฉลี่ย 50-100 บาท ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล และพฤติกรรมการออม ต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ ต่างกัน

นเรศ หนองใหญ่ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่พัทยา จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาพฤติกรรม การออมของประชากรในเขตพื้นที่เมืองพัทยาจังหวัดชลบุรี และเพื่อทำการเปรียบเทียบปัจจัยด้านส่วนบุคคล กับพฤติกรรมการออม ของประชากรเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, และสถานภาพ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้มีจำนวน 400 คน ผลการวิจัย พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001-30,000 บาท การใช้จ่ายต่อเดือนโดยส่วนใหญ่จะใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้า หรือบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประชาชนส่วนใหญ่ มีภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 10,000 บาท โดยส่วนใหญ่ประชาชนมีรูปแบบการออมเงินในลักษณะของเงินฝากธนาคาร โดยเป็นการฝากเงินประเภทออมทรัพย์, การถือครองเงินสดไว้ในมือ และทำประกันชีวิต และประชาชนโดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออม คือ ออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่ต้องการ เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน และเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามสูงอายุ ตามลำดับผลการวิเคราะห์ระดับการออมต่อพฤติกรรมการออม พบว่า พฤติกรรมการออมในภาพรวมอยู่ในระดับการออมพอใช้ ($\bar{X} = 1.14$) และเมื่อทำการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีการออมเงินโดยการนำเงินไปฝากธนาคารอยู่ในระดับการออมเกือบทุกเดือน ($\bar{X} = 2.15$) รองลงมาได้แก่ ออมโดยการถือครองเป็นเงินสดไว้ในมือ อยู่ในระดับการออมเกือบทุกเดือน ($\bar{X} = 2.10$) ออมในรูปแบบของสินทรัพย์ถาวรอยู่ในระดับการออมหลายเดือนครั้ง ($\bar{X} = 1.28$) และเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์อยู่ในระดับการออมหลายเดือนครั้ง ($\bar{X} = 1.12$) ตามลำดับ สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชากรที่มีเพศต่างกัน จะมีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอายุ, ระดับการศึกษา, สถานภาพ, อาชีพ, ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิโรจน์ เจษภักดิ์ และธนาภรณ์ เนื่องพลี (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออม ของผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี” วัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของผู้สูงอายุ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุ โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการเก็บตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 11 คน จากนั้นทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ถูกต้องมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำมาสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบการพรรณนา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า 1) พฤติกรรมการออมของผู้สูงอายุมีลักษณะการออมอยู่ในรูปแบบของทรัพย์สินถาวร เช่น บ้านหรือที่ดิน และการออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงิน เช่น เงินฝากในธนาคาร นอกจากนี้ยังนิยมออมในรูปแบบของสลากออมสิน การทำประกันชีวิตและการออมผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์กับหน่วยงานต่าง ๆ โดยจะมีการออมตั้งแต่เริ่มทำงาน เนื่องจากผู้สูงอายุแต่ละรายมีจำนวนรายได้และรายจ่ายที่ไม่เท่ากัน ทำให้ความสามารถในการออมของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุ พบว่า ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการฝากเงินในธนาคารไม่ใช่สิ่งสำคัญในการจูงใจให้มีการออม แต่สาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้มีการออมในรูปแบบของเงินฝากธนาคาร เพราะธนาคารเป็นสถาบันการเงินที่มีความมั่นคง และมีความน่าเชื่อถือ ส่วนที่เลือกออมแบบของประกันชีวิต เพราะจะได้รับความคุ้มครองหรือผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ที่ได้ทำเอาไว้ เป็นรูปแบบการออมที่สามารถป้องกันความเสี่ยงในด้านของชีวิต สุขภาพ รวมถึงทรัพย์สินของผู้ทำประกันด้วย ส่วนผู้สูงอายุที่มีการออมในรูปแบบของสลากออมสิน เนื่องจากสลากออมสินสามารถลุ้นรางวัลได้ทุกงวดซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้สูงอายุเลือกรูปแบบการออมในลักษณะของสลากออมสิน นอกจากสามารถได้ลุ้นรางวัลทุกงวดแล้วเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดดอกรับเงินต้นที่ฝากไปรวมทั้งดอกเบี้ยด้วย ส่วนผู้สูงอายุที่มีการออมในรูปแบบของสหกรณ์ออมทรัพย์ เพราะสหกรณ์ออมทรัพย์จะให้ผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ย หรือเงินปันผล ขึ้นอยู่กับรูปแบบการฝากของแต่ละบุคคล สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้สูงอายุมีการวางแผนการเงินเพื่อใช้จ่ายในอนาคต เพราะ ไม่อยากพึ่งพาบุตรหลาน และต้องการให้บุตรหลานมีความสุขสบาย และเพื่อเอาไว้ใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยเพื่อให้ตนสามารถใช้ชีวิต ในช่วงบั้นปลายได้อย่างมีความสุข โดยที่ไม่ต้องพึ่งพาลูกหลาน ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีความคิดว่าการออมเป็นสิ่งที่ดี และจะต้องมีวินัยในการออม

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการออมของประชาชนฐานราก” เพื่อสำรวจพฤติกรรมการออมของประชาชนฐานราก จากกลุ่มตัวอย่างประชาชน ที่มีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาท ทั่วประเทศจำนวน 2,150 ตัวอย่าง จากการสำรวจพบว่าประชาชนฐานรากร้อยละ 32.20 มีเงินออมโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 56.90 ของผู้ที่มีเงินออมมีการออมแบบรายเดือน จำนวนเงินออมเฉลี่ยอยู่ที่ 1,500 บาทต่อเดือน สำหรับวัตถุประสงค์การออมของประชาชนฐานรากพบว่า 3 อันดับแรกออมเพื่อใช้ยามฉุกเฉิน/เจ็บป่วย ร้อยละ 71.70 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำรองไว้ใช้ ร้อยละ 67.00 และเป็นทุนประกอบอาชีพ ร้อยละ 39.30 เป็นที่น่าสังเกตว่าประชาชนฐานรากที่มีการออมเพื่อใช้ยามเกษียณมีเพียงร้อยละ 23.50 เมื่อสำรวจลักษณะการออม และการลงทุนที่มีในปัจจุบันของประชาชนฐานรากพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการออม/การลงทุน 3 อันดับแรกคือ ผักไว้กับธนาคาร ร้อยละ 80.30 เก็บไว้ที่บ้าน/ครัวเรือน ร้อยละ 22.90 และเล่นแชร์ ร้อยละ 8.50

ปรารภณา หลีกภัย (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง” เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในจังหวัดตรัง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาปริญญาตรีในจังหวัดตรัง จำนวน 384 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา และไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาปริญญาตรีในจังหวัดตรัง ส่วนใหญ่มีเงินออมไม่เกิน 5,000 บาท มีการออมไม่ต่อเนื่องทุกเดือน มีรูปแบบการออม คือ การถือครองเป็นเงินสด วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ปัจจัยที่มีผลต่อการออม คือ รายได้และรายจ่าย

Maria Piotrowska (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “The Importance of Personality Characteristics and Behavioral Constraints for Retirement Saving” โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพ ด้านพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุของชาวโปแลนด์ โดยการเก็บแบบสอบถามจากชาวโปแลนด์ในวัยทำงาน ผลการวิจัยพบว่า นิสัยการผัดวันประกันพรุ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจว่าจะออมเพื่อการเกษียณอายุหรือไม่ สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่าปัญหาการผัดวันประกันพรุ่งทำให้การออมเพื่อการเกษียณของชาวโปแลนด์เป็นเรื่องยากโดยไม่คำนึงถึงรายได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” ในครั้งนี้ใช้การทำวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบสอบถาม จากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเมื่อได้ข้อมูลแล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์สรุปผล มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในแต่ละแบบจะประกอบไปด้วย

3.1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

3.1.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชากรในจังหวัดชุมพร ที่มีอายุ 30-59 ปี ในปีพ.ศ. 2563 ประชากรในจังหวัดชุมพร ซึ่งมีอายุ 30-59 ปี มีจำนวน 225,698 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดชุมพร, 2563)

3.1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนในจังหวัดชุมพร จำนวน 400 คน ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้หลักการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ Yamane (1967) ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดย n แทน ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

N แทน จำนวนประชากรที่ทราบค่า

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้

โดยให้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และมีความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 จะได้ผลดังนี้

$$n = \frac{225,698}{1+ (225,698) (0.05)^2}$$

$$n = 400$$

3.1.1.3 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

จากการคำนวณพบว่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจำนวน 400 คน ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ (Stratified Sampling Design) จากขนาดประชากรเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กระจาย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในจังหวัดชุมพร

อำเภอในจังหวัดชุมพร	ประชากรที่มีอายุ 30-59 ปี (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. อำเภอเมืองชุมพร	65,013	115
2. อำเภอท่าแซะ	38,565	68
3. อำเภอปะทิว	20,927	37
4. อำเภอหลังสวน	32,789	58
5. อำเภอละแม	12,830	23
6. อำเภอพะโต๊ะ	11,459	20
7. อำเภอสวี	32,597	58
8. อำเภอทุ่งตะโก	11,518	21
รวม	225,698	400

ที่มา : (สำนักงานสถิติจังหวัดชุมพร, 2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

โดยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้, ค่าใช้จ่าย และรูปแบบการออม โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออม เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ลักษณะการออม, ความถี่ในการออม และจำนวนเงินออมแต่ละครั้ง โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ประกอบด้วย 1. อัตราผลตอบแทน 2. อัตราเงินเฟ้อ และ 3. รายได้ โดยลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ได้แก่ เงินฝากธนาคาร, ตราสารหนี้, ตราสารทุน, อสังหาริมทรัพย์ และกองทุน ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

โดยลักษณะของแบบสอบถาม ที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ใช้วิธีของลิคเคอร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 อันดับ ดังนี้

ระดับการให้ความสำคัญมากที่สุด	5	คะแนน
ระดับการให้ความสำคัญมาก	4	คะแนน
ระดับการให้ความสำคัญปานกลาง	3	คะแนน
ระดับการให้ความสำคัญน้อย	2	คะแนน
ระดับการให้ความสำคัญน้อยที่สุด	1	คะแนน

สนั่น หัตไทยตระ (2562) การศึกษาในครั้งนี้ใช้ค่าเฉลี่ยในการแปลผลคะแนน โดยใช้สมการทางคณิตศาสตร์ในการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีความสำคัญ

ต่อการออมของกลุ่มประชากร กำหนดเป็นช่วงคะแนนดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความสำคัญมากที่สุด	4.21-5.00	คะแนน
มีความสำคัญมาก	3.41-4.20	คะแนน
มีความสำคัญปานกลาง	2.61-3.40	คะแนน
มีความสำคัญน้อย	1.81-2.60	คะแนน
มีความสำคัญน้อยที่สุด	1.00-1.80	คะแนน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา โดยเก็บข้อมูลจากผู้กรอกแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุดจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ (Stratified Sampling Design) และเก็บตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยมีการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามดังนี้

3.3.1.1 การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน

3.3.1.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) การนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและมีการแก้ไขเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (Pretest) จำนวน 30 คน เพื่อดูว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ และนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามมาปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม คือ 0.914

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากหนังสือ, เอกสารวิชาการ บทความ, วารสาร, วิทยานิพนธ์ ตลอดจนข้อมูลเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” ในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

3.4.1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ

3.4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้, ค่าใช้จ่าย และรูปแบบการออม พฤติกรรมการออม ประกอบด้วย ลักษณะการออม, ความถี่ในการออม, จำนวนเงินออมแต่ละครั้ง โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

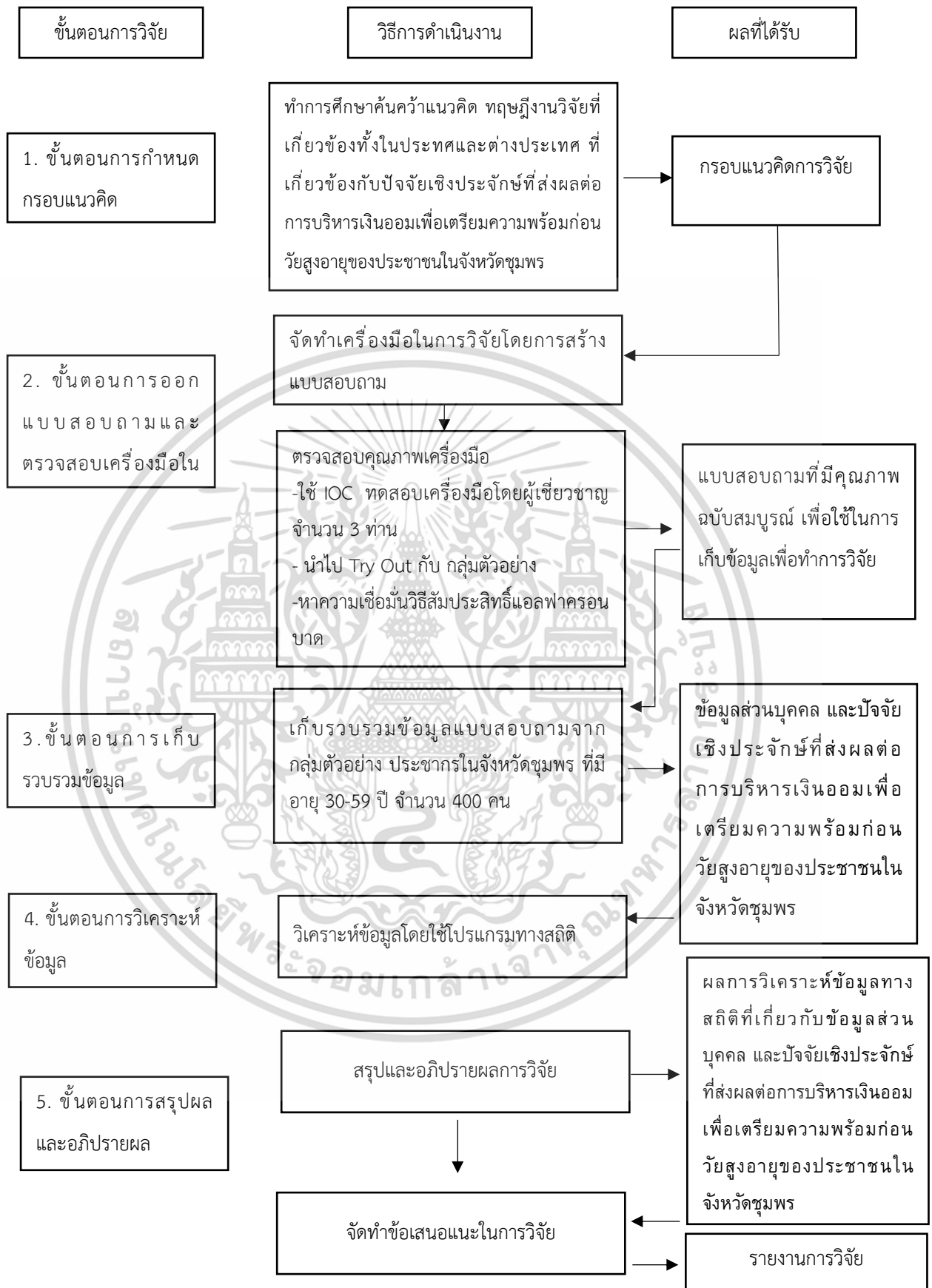
3.4.1.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ประกอบด้วย ผลตอบแทน ภาวะเงินเฟ้อ และรายได้ และการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ

3.4.1.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (\bar{X}) คือ ค่าที่ได้จากการเอาผลรวมของค่าข้อมูลทั้งหมดหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (SD) ใช้เพื่ออธิบายลักษณะการกระจายของข้อมูล เพื่อใช้ในการอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1.2.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบมีดังนี้

(1) ANOWA เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

(2) Multiple Regression Analysis เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดแสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในจังหวัดชุมพร ที่มีช่วงอายุ 30-59 ปี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง พร้อมบรรยายข้อมูลในตาราง ประกอบด้วย

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 พฤติกรรมการออม
- 4.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม
- 4.4 การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ
- 4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ระดับขั้นของความเสรี
SS	แทน	ความผันแปร
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความผันแปร
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ F
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
Adi R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*P	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**P	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลประชากรทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้, ค่าใช้จ่าย และรูปแบบการออม ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง ที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่และร้อยละของลักษณะประชากรทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะประชากรทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	183	45.75
หญิง	217	54.25
รวม	400	100.00
อายุ		
30-39 ปี	247	61.75
40-49 ปี	89	22.25
50-59 ปี	64	16.00
รวม	400	100.00
สถานภาพ		
โสด	102	25.50
สมรส	227	56.75
หย่าร้าง	53	13.25
ม่าย	18	4.50
รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	48	12.00
มัธยมศึกษาต้น/เทียบเท่า	93	23.25
มัธยมศึกษาปลาย/เทียบเท่า	88	22.00
ปวช	33	8.25
ปวส	41	10.25
ปริญญาตรี	88	22.00
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	9	2.25
รวม	400	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ) แสดงความถี่และร้อยละของลักษณะประชากรทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะประชากรทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	68	17.00
พนักงานเอกชน	117	29.25
ค้าขาย	78	19.50
เกษตรกร	89	22.25
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของธุรกิจ	42	10.50
อื่นๆ	6	1.50
รวม	400	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	38	9.50
10,001-20,000 บาท	150	37.50
20,001-30,000 บาท	107	26.75
30,001-40,000 บาท	74	18.50
40,001-50,000 บาท	24	6.00
50,000 บาทขึ้นไป	7	1.75
รวม	400	100.00
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	111	27.75
10,001-20,000 บาท	197	49.25
20,001-30,000 บาท	64	16.00
30,001-40,000 บาท	16	4.00
40,001-50,000 บาท	7	1.75
50,000 บาทขึ้นไป	5	1.25
รวม	400	100.00
รูปแบบการออม		
เงินฝากธนาคาร	303	75.75
ตราสารหนี้	86	21.50
ตราสารทุน	50	12.50
อสังหาริมทรัพย์	60	15.00
กองทุน	21	5.25
อื่นๆ	21	5.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้เฉพาะเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวม	541	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ (Frequency) และอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ของลักษณะประชากรทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

- เพศ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.25 ส่วนเพศชาย จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75

- อายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.75 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.25 และสุดท้ายคือ มีอายุระหว่าง 50-59 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00

- สถานภาพ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.75 รองลงมามีสถานภาพโสด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 มีสถานภาพหย่าร้าง 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และสุดท้ายมีสถานภาพม่าย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

- ระดับการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25 รองลงมาคือจบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า และระดับปริญญาตรี จำนวนระดับละ 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 จบการศึกษาระดับ ปวส. จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.25 จบการศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 และสุดท้ายจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

- อาชีพ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 รองลงมาคือ มีอาชีพเป็นเกษตรกร จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.25 มีอาชีพค้าขาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 มีอาชีพเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 มีอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 และสุดท้ายประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป, ลูกจ้างของรัฐ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ

- รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 30,001-40,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 40,001-50,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 และสุดท้ายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

- รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25 รองลงมาคือมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.75 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 30,001-40,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 40,001-50,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 และสุดท้ายมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

- รูปแบบการออม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ออมเงินในรูปแบบเงินฝากธนาคาร จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75 รองลงมาคือ ออมในรูปแบบตราสารหนี้ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 ออมในรูปแบบอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ออมในรูปแบบตราสารทุน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ออมในรูปแบบกองทุน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 ออมในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ ทอง, ถัดครองเป็นเงินสด, แคร่, สหกรณ์ออมทรัพย์ และเงินฝากประกันชีวิต จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 ตามลำดับ

4.2 พฤติกรรมการออม

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะการออม, ความถี่ในการออม และจำนวนเงินออมในแต่ละครั้ง ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่และร้อยละของพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

พฤติกรรมการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะการออม		
ออมก่อนการใช้จ่าย	131	32.75
ออมหลังการใช้จ่าย	166	41.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับครูผู้สอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ) แสดงความถี่และร้อยละของพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

พฤติกรรมการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะการออม (ต่อ)		
ไม่แน่นอน	103	25.75
รวม	400	100.00
ความถี่ในการออม		
1-3 ครั้งต่อปี	128	32.00
4-6 ครั้งต่อปี	165	41.25
7-9 ครั้งต่อปี	66	16.50
10-12 ครั้งต่อปี	26	6.50
12 ครั้งขึ้นไปต่อปี	15	3.75
รวม	400	100.00
จำนวนเงินออมต่อครั้ง		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	137	34.25
3,001-4,000 บาท	139	34.75
4,001-5,000 บาท	62	15.50
5,001-6,000 บาท	38	9.50
6,001-7,000 บาท	16	4.00
7,000 บาทขึ้นไป	8	2.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ (Frequency) และอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ของพฤติกรรมการออมผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

- ลักษณะการออม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีลักษณะการออมแบบออมหลังการใช้จ่าย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาคือออมก่อนการใช้จ่าย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 และสุดท้ายคือมีลักษณะการออมแบบไม่แน่นอน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75

- ความถี่ในการออม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการออม ระหว่าง 4-6 ครั้งต่อปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมามีความถี่ในการออม ระหว่าง 1-3 ครั้งต่อปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 มีความถี่ในการออม ระหว่าง 7-9 ครั้งต่อปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 มีความถี่ในการออม ระหว่าง 10-12 ครั้งต่อปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และสุดท้ายมีความถี่ในการออม 12 ครั้งขึ้นไปต่อปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ภายนอก

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-จำนวนเงินออมต่อครั้ง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ออมเงินในแต่ละครั้ง ระหว่าง 3,001-4,000 บาท จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 รองลงมาเป็นการออมเงินในแต่ละครั้ง ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 มีการออมเงินในแต่ละครั้ง ระหว่าง 4,001-5,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 มีการออมเงินในแต่ละครั้ง ระหว่าง 6,001-7,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และสุดท้ายมีการออมเงินในแต่ละครั้ง 7,000 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

4.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับความสำคัญ เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการออม ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผลตอบแทน, ปัจจัยด้านภาวะเงินเฟ้อ และปัจจัยด้านรายได้ ได้ผลวิเคราะห์ดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของ ปัจจัยที่มีผลต่อการออม โดยรวม

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านผลตอบแทน	3.67	0.751	มาก
ด้านภาวะเงินเฟ้อ	3.99	0.694	มาก
ด้านรายได้	4.07	0.760	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของ ปัจจัยที่มีผลต่อการออม โดยรวม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผลตอบแทน มีความสำคัญต่อการเลือกรูปแบบการออมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ด้านภาวะเงินเฟ้อ มีความสำคัญต่อการเลือกรูปแบบการออมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และด้านรายได้ มีความสำคัญต่อการเลือกรูปแบบการออมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของ ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านผลตอบแทน			
1. อัตราผลตอบแทนที่ท่านได้รับมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน	4.09	0.985	มาก
2. รูปแบบของผลตอบแทน เช่น ดอกเบี้ย, เงินรางวัล, ผลกำไร ที่ท่านได้รับมีผลต่อการเลือกรูปแบบลงทุน	3.93	0.937	มาก
3. ระยะเวลาที่ท่านได้รับผลตอบแทน มีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน	3.00	0.912	มาก
รวมด้านผลตอบแทน	3.67	0.751	มาก
ด้านภาวะเงินเฟ้อ			
1. ความผันผวนของค่าเงินมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน	3.99	0.830	มาก
2. อัตราค่าครองชีพในปัจจุบันมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน	3.96	0.847	มาก
3. อัตราเงินเฟ้อมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน	4.02	0.804	มาก
รวมด้านภาวะเงินเฟ้อ	3.99	0.694	มาก
ด้านรายได้			
1. ระดับรายได้ของท่าน มีผลต่อการเลือกรูปแบบ การลงทุน	4.11	0.875	มาก
2. แหล่งที่มาของรายได้ของท่าน มีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน	4.09	0.778	มาก
3. ปริมาณผู้มีรายได้ในครอบครัวของท่าน มีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน	4.02	0.822	มาก
รวมด้านรายได้	4.07	0.760	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม มีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปัจจัยด้านผลตอบแทน

ปัจจัยด้านผลตอบแทนโดยภาพรวมมีความสำคัญต่อการเลือกรูปแบบการออมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ซึ่งทุกข้อของปัจจัยด้านผลตอบแทนมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ อันดับแรก คือ อัตราผลตอบแทน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ รูปแบบของผลตอบแทน ($\bar{X} = 3.93$) และสุดท้าย คือ ระยะเวลาที่ได้รับผลตอบแทน ($\bar{X} = 3.00$)

- ปัจจัยด้านภาวะเงินเฟ้อ

ปัจจัยด้านภาวะเงินเฟ้อโดยภาพรวมมีความสำคัญต่อการเลือกรูปแบบการออมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) ซึ่งทุกข้อของปัจจัยด้านภาวะเงินเฟ้อมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ อันดับแรก คือ อัตราเงินเฟ้อ ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ ความผันผวนของค่าเงิน ($\bar{X} = 3.99$) และสุดท้าย คือ อัตราค่าครองชีพ ($\bar{X} = 3.96$)

- ปัจจัยด้านรายได้

ปัจจัยด้านรายได้โดยภาพรวมมีความสำคัญต่อการเลือกรูปแบบการออมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) ซึ่งทุกข้อของปัจจัยด้านรายได้มีความสำคัญอยู่ในระดับมากตามลำดับดังนี้ อันดับแรก คือ ระดับรายได้ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ แหล่งที่มาของรายได้ ($\bar{X} = 4.09$) และสุดท้าย คือ ปริมาณผู้มีรายได้ในครอบครัว ($\bar{X} = 4.02$)

4.4 การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ

การศึกษาการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญ เพื่ออธิบายการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ซึ่งประกอบด้วย เงินฝากธนาคาร, ตราสารหนี้, ตราสารทุน, อสังหาริมทรัพย์ และกองทุนรวม

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

รูปแบบการออม	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
เงินฝากธนาคาร			
1. เงินฝากประจำ	4.07	0.815	มาก
2. เงินฝากออมทรัพย์	3.99	0.734	มาก
3. เงินฝากกระแสรายวัน	3.38	0.924	ปานกลาง
รวมเงินฝากธนาคาร	3.81	0.609	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ) แสดงค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

การบริหารเงินออม	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
ตราสารหนี้			
1. พันธบัตรรัฐบาล	3.91	0.902	มาก
2. พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	3.86	0.975	มาก
3. ตั๋วเงินคลัง	3.75	0.962	มาก
4. หุ้นกู้	3.79	0.950	มาก
5. สลากธนาคาร	4.01	0.924	มาก
รวมตราสารหนี้	3.86	0.835	มาก
ตราสารทุน			
1. หุ้นสามัญ	3.47	0.965	มาก
2. หุ้นบุริมสิทธิ	3.27	0.981	ปานกลาง
รวมตราสารทุน	3.37	0.873	ปานกลาง
อสังหาริมทรัพย์			
1. ที่ดิน	3.94	0.958	มาก
2. บ้านจัดสรร, คอนโด, อาคารพาณิชย์	3.77	0.980	มาก
รวมอสังหาริมทรัพย์	3.85	0.892	มาก
กองทุน			
1. กองทุนรวม	3.77	0.944	มาก
2. กองทุน RMF/LTF	3.74	0.967	มาก
3. กองทุนการออมแห่งชาติ	3.71	0.987	มาก
รวมกองทุน	3.74	0.882	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร มีรายละเอียดดังนี้

- เงินฝากธนาคาร

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าควรนำเงินออมไปบริหารในรูปแบบของเงินฝากธนาคารโดยรวมอยู่ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) โดยให้ความสำคัญในการนำเงินออมไปบริหารในเงินฝากธนาคาร ประเภทต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ อันดับแรก คือ ฝากประจำ ($\bar{X} = 4.07$)

มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ฝากออมทรัพย์ ($\bar{X} = 3.99$) มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้าย คือ กระแสรายวัน ($\bar{X} = 3.38$) มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

- ตราสารหนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าควรนำเงินออมไปบริหารในรูปแบบตราสารหนี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ซึ่งตราสารหนี้แต่ละประเภทมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในการนำเงินออมไปบริหารในตราสารหนี้ ประเภทต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ อันดับแรกคือ สลากธนาคาร ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ พันธบัตรรัฐบาล ($\bar{X} = 3.91$), พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 3.86$), หุ้นกู้ ($\bar{X} = 3.79$) และสุดท้ายคือ ตั๋วเงินคลัง ($\bar{X} = 3.75$)

- ตราสารทุน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าควรนำเงินออมไปบริหารในรูปแบบตราสารทุนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) โดยให้ความสำคัญในการนำเงินออมไปบริหารในตราสารทุนประเภทต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ อันดับแรก คือ หุ้นสามัญ ($\bar{X} = 3.47$) มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และสุดท้ายหุ้นบริมสิทธิ์ ($\bar{X} = 3.27$) มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

- อสังหาริมทรัพย์

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าควรนำเงินออมไปบริหารในรูปแบบอสังหาริมทรัพย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอสังหาริมทรัพย์แต่ละประเภทมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยให้ความสำคัญในการนำเงินออมไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ประเภทต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ อันดับแรก คือ ที่ดิน ($\bar{X} = 3.94$) และสุดท้าย คอนโด บ้าน และอาคารพาณิชย์ ($\bar{X} = 3.77$)

- กองทุน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าควรนำเงินออมไปบริหารในรูปแบบกองทุนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ซึ่งกองทุนแต่ละประเภทมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในการนำเงินออมไปบริหารในกองทุน ประเภทต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ อันดับแรกคือ กองทุนรวม ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ RMF/LTF ($\bar{X} = 3.74$) และสุดท้าย คือ กองทุนการออมแห่งชาติ ($\bar{X} = 3.71$)

4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.5.1 สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมการออมส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

โดยใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA) และใช้ระดับความเชื่อมั่นในการทดสอบสมมติฐานที่ 95% ดังนั้น จะยอมรับสมมติฐาน เมื่อพบว่า ค่าSig น้อยกว่า .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะการออม

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2	7.268	3.634	7.974	0.000*
ภายในกลุ่ม	397	180.944	0.456		
รวม	399	188.213			

* P < .05

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร พบว่า ลักษณะการออมที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร (F= 7.974 ,Sig = 0.000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบ การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะการออม เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ลักษณะการออม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	(1)	(2)	(3)
(1) ออมก่อนการใช้จ่าย	131	3.77		0.06	0.27*
(2) ออมหลังการใช้จ่าย	166	3.88			0.33*
(3) ไม่แน่นอน	103	3.50			

* P < .05

จากตารางที่ 4.7 เมื่อทดสอบความแตกต่างการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะการออม เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า ลักษณะการออมแบบไม่แน่นอนแตกต่าง กับ ลักษณะการออมแบบออมก่อนการใช้จ่าย และลักษณะการออมแบบออมหลังการใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามความถี่ในการออม

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	4	8.722	2.180	4.798	0.001*
ภายในกลุ่ม	395	179.491	0.454		
รวม	399	188.213			

* P < .05

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามความถี่ในการออม พบว่า ความถี่ในการออมที่ต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ($F = 4.789$, $Sig = 0.001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบ การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามความถี่ในการออม เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ความถี่ในการออม	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(1) 1-3 ครั้ง ต่อปี	128	3.56		0.26*	0.24	0.04	0.29
(2) 4-6 ครั้งต่อปี	165	3.84			0.03	0.23	0.55
(3) 7-9 ครั้งต่อปี	66	3.85				0.20	0.52
(4) 10-12 ครั้งต่อปี	26	3.65					0.32
(5) 12 ครั้งขึ้นไปต่อปี	15	3.27					

* P < .05

จากตารางที่ 4.9 เมื่อทดสอบความแตกต่างการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามความถี่ในการออม เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า ความถี่ในการออม 1-3 ครั้งต่อปีแตกต่างกับความถี่ในการออม 4-6 ครั้งต่อปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.10 แสดงผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามจำนวนเงินออมในแต่ละครั้ง

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	5	10.565	2.113	4.686	0.000*
ภายในกลุ่ม	394	177.647	0.451		
รวม	399	188.213			

* P < .05

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามจำนวนเงินออมในแต่ละครั้ง พบว่า จำนวนเงินออมในแต่ละครั้งที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ($F = 4.686$, $Sig = 0.000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบ การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามจำนวนเงินออมแต่ละครั้ง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จำนวนเงินออมแต่ละครั้ง	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(1) ≤ 3,000 บาท	137	3.55		0.32*	0.23	0.01	0.52	0.37
(2) 3,001-4,000 บาท	139	3.86			0.09	0.31	0.20	0.05
(3) 4,001-5,000 บาท	62	3.81				0.22	0.28	0.14
(4) 5,001-6,000 บาท	38	3.58					0.51	0.37
(5) 6,001-7,000 บาท	16	4.03						0.14
(6) >7,000 บาท	8	3.97						

* P < .05

จากตารางที่ 4.11 เมื่อทดสอบความแตกต่างความตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามจำนวนเงินออมแต่ละครั้ง เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า จำนวนเงินออมแต่ละครั้งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท แตกต่างกับ จำนวนเงินออมแต่ละครั้ง 3,001-4,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นอกจากนี้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทดลองสมมติฐานที่ 1

พฤติกรรมกรรมการออมส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าพฤติกรรมกรรมการออมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ มีทั้งหมด 3 ด้าน คือ ลักษณะการออม, ความถี่ในการออม และจำนวนเงินออมในแต่ละครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

ระดับความคิดเห็น	พฤติกรรมกรรมการออม		
	ลักษณะการออม	ความถี่ในการออม	จำนวนเงินออมต่อครั้ง
สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	One-way ANOVA		
การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร	0.000**	0.001**	0.000**

**P < .01

4.5.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ในศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรอิสระไม่ควรมีความสัมพันธ์กันหรือเป็นอิสระต่อกัน

4.5.2.1 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระทั้งหมด ประกอบด้วย (1) ด้านผลตอบแทน (2) ด้านภาวะเงินเฟ้อ และ (3) ด้านรายได้ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.13 - 4.14

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนจังหวัดชุมพร โดยรวมในแต่ละด้าน

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	(1)	(2)	(3)
(1) ด้านผลตอบแทน	3.67	0.751		.504**	.570**
(2) ด้านภาวะเงินเฟ้อ	3.99	0.694			.638**
(3) ด้านรายได้	4.07	0.760			

** P < .01

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแต่ละด้านของปัจจัยที่ผลต่อการออมที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร มีค่าความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของปัจจัยที่มีผลต่อการออมในแต่ละด้านพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.504-0.638 ซึ่งโคลน ได้กล่าวว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ระหว่างตัวแปรควรมีค่าน้อยกว่า 0.85 จึงถือว่าตัวแปรอิสระปัจจัยที่มีผลต่อการออมในแต่ละด้านมีอิสระต่อกัน ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันเอง หรือไม่มีปัญหา Multicollinearity จึงสามารถนำไปวิเคราะห์ตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต้นที่มีผลต่อตัวแปรตามได้ (อรพนิตา จรัสธนาวรพัฒน์, 2560)

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ค่า Tolerance และ VIF (Variance Inflation Factor) ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

ตัวแปร	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
(1) ด้านผลตอบแทน	0.642	1.557
(2) ด้านภาวะเงินเฟ้อ	0.563	1.776
(3) ด้านรายได้	0.510	1.960

** P < .01

จากตารางที่ 4.13 พบว่าค่า Tolerance ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม มีค่าอยู่ที่ 0.510-0.642 และมีค่า VIF อยู่ที่ 1.557-1.960 เป็นไปตามเกณฑ์ของ Hair et al ที่ได้กำหนด ค่า Tolerance เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่ามีค่ามากกว่า 0.01 และค่า VIF ไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรไม่มีปัญหา Multicollinearity จะเห็นได้ว่าตัวแปรอิสระทุกตัวแปรเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอย ผู้วิจัยจึงสามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป (อรพนิตา จรัสธนาพรพัฒน์, 2560)

4.5.2.2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ในศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.15- 4.20

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร โดยรวม

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	t	P-value
ค่าคงที่	0.895	0.168	5.320	0.000
ด้านผลตอบแทน	0.107*	0.043	2.472	0.014
ด้านภาวะเงินเฟ้อ	0.389**	0.050	7.762	0.000
ด้านรายได้	0.217**	0.046	4.507	0.000

*P<.05 **P<.01, P= 0.00, F = 97.993, R = 0.653, R²= 0.426, Adi R² = 0.422

จากตารางที่ 4.15 พบว่าการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร มีค่า effective = 0.895 + 0.389 (ด้านภาวะเงินเฟ้อ) + 0.317 (ด้านรายได้) + 0.107 (ด้านผลตอบแทน)

ซึ่งสมการดังกล่าวสามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F = 97.993, P= 0.00) มีค่าความสัมพันธ์ R = 0.653 มีค่าพยากรณ์ R²= 0.426 และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ปรับปรุง Adi R²= 0.422

ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านเงินฝากธนาคาร

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	t	P-value
ค่าคงที่	1.415	0.154	9.188	0.000
ด้านผลตอบแทน	0.099*	0.040	2.497	0.013
ด้านภาวะเงินเฟ้อ	0.321**	0.046	6.980	0.000
ด้านรายได้	0.186**	0.044	4.210	0.000

*P<.05 **P<.01, P= 0.00, F = 83.701, R = 0.623, R²=0.388, Adi R²= 0.383

จากตารางที่ 4.16 พบว่าการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านเงินฝากธนาคาร มีค่า effective = 1.415 + 0.321 (ด้านภาวะเงินเฟ้อ) + 0.186 (ด้านรายได้) + 0.099 (ด้านผลตอบแทน)

ซึ่งสมการดังกล่าวสามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านเงินฝากธนาคารได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F = 83.701, P= 0.00) มีค่าความสัมพันธ์ R = 0.623 มีค่าพยากรณ์ R²= 0.388 และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ปรับปรุง Adi R²= 0.383

ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านเงินฝากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารหนี้

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	t	P-value
ค่าคงที่	0.527	0.209	2.521	0.012
ด้านผลตอบแทน	0.156**	0.054	2.896	0.004
ด้านภาวะเงินเฟ้อ	0.362**	0.062	5.809	0.000
ด้านรายได้	0.323**	0.060	5.396	0.000

*P<.05 **P<.01, P= 0.00, F = 88.009, R = 0.632, R²= 0.400, Adi R²= 0.395

จากตารางที่ 4.17 พบว่าการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารหนี้ มีค่า effective = 0.527 + 0.362 (ด้านภาวะเงินเฟ้อ) + 0.323 (ด้านรายได้) + 0.156 (ด้านผลตอบแทน)

ซึ่งสมการดังกล่าวสามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารหนี้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F = 88.009, P= 0.00) มีค่าความสัมพันธ์ R = 0.632 มีค่าพยากรณ์ R²= 0.400 และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ปรับปรุง Adi R²= 0.395

ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารทุน

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	t	P-value
ค่าคงที่	1.257	0.260	4.837	0.000
ด้านผลตอบแทน	0.084	0.067	1.247	0.213
ด้านภาวะเงินเฟ้อ	0.389**	0.077	5.024	0.000
ด้านรายได้	0.062	0.074	0.829	0.407

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้วงนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ได้ออกมาในนามของนโยบายของธนาคาร

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*P<.05 **P<.01, P= 0.00, F = 23.695, R = 0.390, R²= 0.152, Adi R²= 0.146

จากตารางที่ 4.18 พบว่าการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารทุน มีค่า effective = 1.257 + 0.389 (ด้านภาวะเงินเฟ้อ) + 0.084 (ด้านผลตอบแทน) + 0.062 (ด้านรายได้)

ซึ่งสมการดังกล่าวสามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารทุน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F = 23.695, P= 0.00) มีค่าความสัมพันธ์ R = 0.390 มีค่าพยากรณ์ R²= 0.152 และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ปรับปรุง Adi R² = 0.146

ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ได้แก่ ด้านภาวะเงินเฟ้อ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านอสังหาริมทรัพย์

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	t	P-value
ค่าคงที่	0.623	0.235	2.688	0.007
ด้านผลตอบแทน	0.073	0.061	1.205	0.229
ด้านภาวะเงินเฟ้อ	0.510**	0.070	7.265	0.000
ด้านรายได้	0.226**	0.067	3.349	0.001

*P<.05 **P<.01, P= 0.00, F = 66.214, R =0.578, R²= 0.334, Adi R² = 0.329

จากตารางที่ 4.19 พบว่าการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านอสังหาริมทรัพย์ มีค่า effective = 0.623 + 0.510 (ด้านภาวะเงินเฟ้อ) + 0.226 (ด้านรายได้) + 0.073 (ด้านผลตอบแทน)

ซึ่งสมการดังกล่าวสามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านอสังหาริมทรัพย์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F = 66.214, P= 0.00)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.578$ มีค่าพยากรณ์ $R^2 = 0.334$ และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ปรับปรุง $Adi R^2 = 0.329$

ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านอสังหาริมทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านกองทุน

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	t	P-value
ค่าคงที่	0.644	0.237	2.718	0.007
ด้านผลตอบแทน	0.124*	0.061	2.034	0.043
ด้านภาวะเงินเฟ้อ	0.365**	0.071	5.170	0.000
ด้านรายได้	0.290**	0.068	4.268	0.000

* $P < .05$ ** $P < .01$, $P = 0.00$, $F = 59.028$, $R = 0.556$, $R^2 = 0.309$, $Adi R^2 = 0.304$

จากตารางที่ 4.20 พบว่าการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านกองทุน มีค่า effective = $0.644 + 0.365$ (ด้านภาวะเงินเฟ้อ) + 0.290 (ด้านรายได้) + 0.124 (ด้านผลตอบแทน)

ซึ่งสมการดังกล่าวสามารถพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านกองทุน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 59.028$, $P = 0.00$) มีค่าความสัมพันธ์ $R = 0.556$ มีค่าพยากรณ์ $R^2 = 0.309$ และมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ปรับปรุง $Adi R^2 = 0.304$

ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านกองทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

สรุปผลการทดลองสมมติฐานที่ 2

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของประชาชนในจังหวัดชุมพร มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ระดับความคิดเห็น	ปัจจัยที่มีผลต่อการออม		
	ด้าน ผลตอบแทน	ด้าน ภาวะเงินเฟ้อ	ด้าน รายได้
สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	Multiple Regression Analysis		
การตัดสินใจเลือกการบริหารออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนจังหวัดชุมพร	0.014*	0.000**	0.000**

**P < .01, *P < .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษา “ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร” มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม, ปัจจัยที่มีผลต่อการออม และการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ จำแนกตามพฤติกรรมการออม (3) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการออม และการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชาชนจังหวัดชุมพร ที่มีช่วงอายุ 30-59 ปี จำนวน 400 คน

งานวิจัยนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามดังกล่าวมีทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออม ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวมีการทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธี Alpha Coefficient ของ Cronbach มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.914 และนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ

โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานประกอบด้วย การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร และสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อหาระดับการมีอิทธิพลระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.25 ส่วนใหญ่มีอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.75 มีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 56.75 จบระดับการศึกษามัธยมตอนต้น/เทียบเท่า เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 23.25 ประกอบอาชีพพนักงานเอกชนเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 29.25 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 37.50 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 49.25 และส่วนใหญ่มีการออมเงินในรูปแบบเงินฝากธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 75.75

5.1.2 ด้านพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีลักษณะการออมแบบออมหลังการใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 41.50 ความถี่ในการออมส่วนใหญ่อยู่ที่ 4-6 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 41.25 และมีจำนวนเงินออมต่อครั้งส่วนใหญ่อยู่ที่ 3,001-4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.75

5.1.3 ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในด้านผลตอบแทนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) โดยให้ความสำคัญในส่วนของอัตราผลตอบแทนที่ได้รับ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.09$) ด้านภาวะเงินเฟ้อโดยรวมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) โดยให้ความสำคัญของอัตราเงินเฟ้อ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.02$) และด้านรายได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) โดยให้ความสำคัญของระดับรายได้ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.11$)

5.1.4 การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออม ในรูปแบบเงินฝากธนาคาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) โดยให้ความสำคัญด้านเงินฝากธนาคาร ประเภทฝากประจำ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.07$) ตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมในรูปแบบแบบตราสารหนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) โดยให้ความสำคัญด้านตราสารหนี้ ประเภทสลากธนาคาร เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.01$) ตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออม ในรูปแบบตราสารทุน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) โดยให้ความสำคัญด้านตราสารทุนประเภทหุ้นสามัญ เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.47$) ตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมในรูปแบบอสังหาริมทรัพย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยให้ความสำคัญด้านอสังหาริมทรัพย์ ประเภทที่ดินเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.94$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมในรูปแบบกองทุน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) โดยให้ความสำคัญด้านกองทุน ประเภทกองทุนรวม เป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.77$)

5.1.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร พฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร มีทั้งหมด 3 ด้าน คือ ลักษณะการออม, ความถี่ในการออม และจำนวนเงินออมในแต่ละครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

5.1.6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น โดยวิธี Correlation Analysis ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.504-0.638 ซึ่งไม่เกิน 0.85 จึงถือว่าตัวแปรอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในแต่ละด้านมีอิสระต่อกัน ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันเอง หรือไม่มีปัญหา Multicollinearity จึงสามารถนำไปวิเคราะห์ตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อตัวแปรตามด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต้นที่มีผลต่อตัวแปรตามได้

5.1.7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน ซึ่งเมื่อแบ่งเป็นด้าน ๆ ของตัวแปรตาม ได้ผลดังนี้

5.1.7.1 ด้านเงินฝากธนาคาร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านเงินฝากธนาคาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

5.1.7.2 ด้านตราสารหนี้ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

5.1.7.3 ด้านตราสารทุน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ได้แก่ ด้านภาวะเงินเฟ้อ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

5.1.6.3 ด้านอสังหาริมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียม

ความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านอสังหาริมทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

5.1.6.4 ด้านกองทุน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านกองทุน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 พฤติกรรมการออม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีลักษณะการออมแบบออมหลังการใช้จ่าย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 มีความถี่ในการออม 4-6 ครั้งต่อปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 และมีจำนวนเงินออมต่อครั้งอยู่ที่ 3,001 – 4,000 บาท จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 พฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดชุมพร มีลักษณะการออมแบบออมหลังการใช้จ่าย กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีรายได้จะมีการใช้จ่ายก่อนส่วนที่เหลือค่อยนำเก็บเป็นเงินออม ส่งผลให้จำนวนเงินออมในแต่ละครั้งไม่เท่ากัน และมีการออมไม่ต่อเนื่องทุกเดือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันดี หิรัญสถาพร และคณะ (2558) ที่ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ” พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิมีวิธีการออมเงินเมื่อเหลือจากการใช้จ่าย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราถนา หลีกภัย (2563) ที่ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมของนักศึกษาปริญญาตรีในจังหวัดตรัง” พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีในจังหวัดตรังส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการออมเงินแบบไม่ประจำทุกเดือน หรือมีการออมเงินบางเดือนเท่านั้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร โสมคำภา และคณะ (2559) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร มีการออมเงินตามโอกาส ไม่ได้ออมเงินเป็นประจำทุกเดือน

5.2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในด้านผลตอบแทน จะความสำคัญในส่วนของอัตราผลตอบแทนที่ได้รับเป็นอันดับแรก เนื่องจากอัตราผลตอบแทนเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลมีการออม ถ้าผลตอบแทนเพิ่มขึ้นมากขึ้นเท่าใด ก็ดึงดูดให้บุคคลมีการออมมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนษพร นาคสีเหลือง (2557) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่” ในส่วนของอัตราผลตอบแทน จะให้ความสำคัญในส่วนของอัตราดอกเบี้ยมากที่สุด ด้านภาวะเงินเฟ้อให้ความสำคัญของอัตราเงินเฟ้อเป็นอันดับแรก ผู้ออมจะตัดสินใจออมเงินมากขึ้น

ภายหลังจากการพิจารณา อำนาจซื้อของเงินที่มีอยู่ในปัจจุบัน ว่าจะมีความแตกต่างจากมูลค่าของในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานีเยษฐ์ ช่างวัฒนกุล (2559) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักศึกษาปริญญาตรีในจังหวัดตรัง” พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีในจังหวัดตรังส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการออมเงินแบบไม่ประจำทุกเดือน หรือมีการออมเงินบางเดือนเท่านั้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร โสมคำภา และคณะ (2559) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร มีการออมเงินตามโอกาส ไม่ได้ออมเงินเป็นประจำทุกเดือน

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล” พบว่า อัตราเงินเฟ้อ มีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมการออมในรูปแบบต่าง ๆ และด้านรายได้ให้ความสำคัญของระดับรายได้เป็นอันดับแรก อัตราส่วนของรายได้ที่ต่างกันของบุคคลเป็นผลให้เกิดการเลือกรูปแบบการออมที่ต่างกัน บุคคลที่มีรายได้สูงมีโอกาสในการเลือกรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงสูง และให้ผลตอบแทนสูงได้มากกว่าบุคคลที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ เกษฎาภิรักษ์ และธนภรณ์ เนื่องพลี (2561) ที่ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี” พบว่า ผู้สูงอายุ มีเงินออมได้มาจากรายได้หรือเงินเดือนการประกอบอาชีพต่าง ๆ ก่อนเกษียณอายุ โดยการแบ่งเงินที่ใช้จ่ายในชีวิตประจำวันกับเงินออมออกจากกันเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน บางรายจะมีเงินออมจากการเหลือใช้ในเดิมนั้น ๆ ยิ่งเงินเหลือมากก็จะมีเงินออมมาก หากเหลือน้อยเงินออมก็จะลดน้อยลง ส่วนเงินออมหลังจากการเกษียณ จะมาจากรายได้มาจากการประกอบอาชีพเสริมเล็ก ๆ น้อย ๆ และมาจากลูกหลาน ที่ส่งเงินให้ในแต่ละเดือน

5.2.3 การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ 3 รูปแบบแรก คือ เงินฝากประจำ, สลากธนาคาร และเงินฝากออมทรัพย์ ซึ่งทั้ง 3 รูปแบบการบริหารเงินออม เป็นการนำเงินออมไปบริหารจัดการในตลาดเงินในระบบ เนื่องจาก ตลาดเงินในระบบมีความมั่นคง และมีความปลอดภัยของเงินสูง ถึงแม้จะได้รับผลตอบแทนในอัตราที่ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจฯ ธนาคารออมสิน (2561) ที่ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมของประชาชนฐานราก” พบว่า ประชาชนฐานรากมีก๊อออมในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ฝากธนาคาร ร้อยละ 80.30, เก็บไว้ที่บ้าน ร้อยละ 22.90, เล่นแชร์ ร้อยละ 8.50 ทำประกันชีวิต ร้อยละ 8.20 ซื้ทอง ร้อยละ 6.90 ออมกับหน่วยงาน/บริษัท ร้อยละ 6.60 ฝากสลากออมเงิน ร้อยละ 2.30 ฝากสหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์ ร้อยละ 5.50 ฝากไว้กับคนในครอบครัว ร้อยละ 2.90 ซื้บ้าน/ที่ดิน ร้อยละ 1.60 และฝากกองทุนการออมแห่งชาติ ร้อยละ 0.40 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิศรา สมวงศ์ และบังอร สวัสดิ์สุข (2559) ศึกษาเรื่อง “ศึกษาการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของลูกค้ำธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา” พบว่า ลูกค้ำธนาคารทหารไทยจำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา มีการวางแผนการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยเกษียณอยู่ในรูปแบบการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงิน

5.2.4 พฤติกรรมการออมต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ต่างกัน พฤติกรรมการออมของแต่ละบุคคลที่มีลักษณะแต่ต่างกันส่งผลต่อการสนใจเลือกการบริหารเงินออมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซาเนียฮ์ ซ่างวัฒนกุล (2559) พฤติกรรมการออม หมายถึง การที่การกระทำส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมในประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันไป โดยแต่ละบุคคลจะมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมธิกานต์ ทาวงศ์มา (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ ในเขตบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่า

พฤติกรรมผู้บริโภคต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์เบเกอร์รี่ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

5.2.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ เพื่อให้เงินออมมีการงอกเงย ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านผลตอบแทน, ด้านภาวะเงินเฟ้อ และด้านรายได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซานีเยฮ์ ซ่างวิฒนกุล (2559) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล” พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจประกอบด้วย รายได้, รายจ่าย, ภาระหนี้สิน, ระยะเวลาในการได้รับผลตอบแทน, อัตราเงินเฟ้อ และอัตราผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับการออม นอกจากนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านผลตอบแทน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มรกต ฉายทองคำ (2557) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่า ปัจจัยด้านผลตอบแทน และปัจจัยด้านสภาพคล่องมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงิน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านรายได้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นเรศ หนองใหญ่ (2560) ที่ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี” พบว่า รายได้ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการลงทุน ในประเภทต่าง ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะของวิจัยครั้งนี้

5.3.1.1 ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในจังหวัดชุมพรที่มีช่วงอายุ 30-59 ปี โดยส่วนใหญ่ จะให้ความสำคัญในการเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ในลักษณะของการออมเงินระยะสั้น ได้แก่ เงินฝากธนาคาร และตราสารหนี้ระยะสั้น ในขณะที่การออมระยะยาว เช่น กองทุน RMF/LTF และกองทุนการออมแห่งชาติ ซึ่งเป็นการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุระยะยาวโดยตรง แต่ประชาชน กลับให้ความสำคัญน้อย ดังนั้น องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้เกี่ยวกับการออมเงินระยะยาวเพื่อวัยสูงอายุ เพื่อให้ประชาชนในจังหวัดชุมพรมีการออมเงินระยะยาว เพื่อวัยสูงอายุมากขึ้น

5.3.1.2. ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีลักษณะการออมแบบออมหลังการใช้จ่าย มีการออมที่ไม่ต่อเนื่องทุกเดือน ส่งผลให้จำนวนเงินออมในแต่ละครั้งไม่เท่ากัน ดังนั้น องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรณรงค์ ส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนมีพฤติกรรมการออมที่ดี โดยมีพฤติกรรมการออมในลักษณะการออมก่อนการใช้จ่าย คือ เมื่อมีรายได้ให้หักเป็นเงินออมก่อนอย่างน้อย 10% ของรายได้ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารทงสวนเวส้าหรับการเขงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การศึกษาครั้งต่อไปควรใช้ตัวแปรอิสระอื่น ๆ ในการศึกษาเพิ่มเติม เช่น ตัวแปรด้านความเสี่ยง หรือตัวแปรด้านภาระหนี้สิน เป็นต้น เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

5.3.2.2 การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพประกอบด้วย เช่น การสัมภาษณ์ประชากรรายบุคคล หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติในการออม, ค่านิยมในการออม, รูปแบบการบริหารเงินออม, ปัญหาและอุปสรรคในการออม และความสนใจเรื่องการออมตลอดจนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลแยกเป็นแต่ละพื้นที่ เพื่อทำการเปรียบเทียบ เพื่อให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). “พฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์”. สารนิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการพัฒนามนุษย์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนกุล. (2559). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล”. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2562). *ลงทุนง่ายๆ แบบ Step by Step*. สืบค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.set.or.th/set/education/html.do?name=begin&showTitle=F>
- นเรศ หนองใหญ่. (2560). “พฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่”. รายงานค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปรารณา หลีกภัย. (2563). *พฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง*. วารสารบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 13 (1), 111-126
- ปราโมทย์ ประสาทกุล และศุภธิดา ชวนวัน. (2560). การศึกษาการตั้งเป้าหมายภาวะเจริญพันธ์ของประเทศไทย. *วารสารประชากรและสังคม 2560 "ความเป็นธรรม" และ "ความเป็นไท" ด้านเพศและการเจริญพันธ์ : ความท้าทายที่ไม่สิ้นสุด*. 36(1), 1-16
- ภวิษณ์ณัฐ เวชวิฐาน. (2555). *การเงินส่วนบุคคล*. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย(มส.ผส.). (2560). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2559*. นครปฐม : พรินเตอร์
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย(มส.ผส.). (2562). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2561*. นครปฐม : พรินเตอร์
- มรกต ฉายทองคำ. (2557). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร”. รายงานค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รัตนา สายคณิต และชลลดา จามรกุล. (2560). *เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วันดี หิรัญสถาพร และคณะ. (2558). *พฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปิโตรพิมุข จักรวรรดิ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัตน์โกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

- วิโรจน์ เกษภูถักษณ์ และธนภรณ์ เนื่องพลี. (2561). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของ
ผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี. *วารสารฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีปทุม*. 11(1), 3061 - 3074
- ศิริพร โสมคำภา และคณะ. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร ครั้งที่ 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. 3(1), 252-261
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน(ศคง.). (2560). *รู้รอบเรื่องการเงิน วางแผนการเงินอย่างชาญ
ฉลาด*. กรุงเทพฯ : ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน(ศคง.). (2557). *การออม*. สืบค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2563, จาก
<https://www.1213.or.th/th/moneymgt/save/Pages/save.aspx>
- ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน. (2561). *สำรวจพฤติกรรมการออม
ประชาชนฐานราก*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563, จาก
<https://www.gsbresearch.or.th/gsb/economics/819/>
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2554). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตลาดการเงินและตลาดทุน*.
กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2562). ประชากรของไทย พ.ศ.2562 :
ประชากรคาดประมาณ ณ กลางปี 2562 (1 กรกฎาคม). สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563
จาก [https://ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/Contents/Documents/Gazette/Gazette2019
TH.pdf](https://ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/Contents/Documents/Gazette/Gazette2019TH.pdf)
- สุพัตรา สมวงศ์ และบังอร สวัสดิ์สุข. (2559). ศึกษาการออมเพื่อวัยเกษียณอายุของลูกค้าธนาคาร
ทหารไทยจำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา. *วารสารประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย
ระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 1 “สร้างเสริมสหวิทยาการ ผลผสมผสานวัฒนธรรมไทย ก้าว
อย่างมั่นใจสู่ AC. อุบลราชธานี”*, 1 (1), 767-779
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สศช.). (2562). *การคาดประมาณ
ประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553-2583*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2562 จาก
[http://social.nesdc.go.th/SocialStat/StatReport_Final.aspx?reportid=697&templ
ate=2R1C&yeartype=M&subcatid=1](http://social.nesdc.go.th/SocialStat/StatReport_Final.aspx?reportid=697&template=2R1C&yeartype=M&subcatid=1)
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชุมพร. (2562). *รายงานคุณภาพชีวิตของคนชุมพร ปี 2562*.
สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2563 จาก <http://chumphon.cdd.go.th>
- สำนักงานสถิติจังหวัดชุมพร. (2563). *รายงานงานสถิติจังหวัดชุมพร2563*. สืบค้นเมื่อ 21 มกราคม
2564 จาก <http://chumphon.nso.go.th>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). *สถิติรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน*. สืบค้นเมื่อ 21 สิงหาคม 2563, จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/08.aspx>
- อนันต์ อนันตกุล. (2560). *สังคมสูงวัย...ความท้าทายประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2563 จาก <http://legacy.orst.go.th/wpcontent/uploads/2017/12/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A1%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%87%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%A23.pdf>
- อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล. (2558). “พฤติกรรมกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปกร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม” วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- อาทิตย์ เคนมี และวีรพงษ์ สุนทรฉัตรวัฒน์. (2560). *สังคมสูงอายุ & วิกฤตโลว์ไลฟ์*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563, จาก https://waymagazine.org/aging_society/
- เอมธิกานต์ ทาวงศ์มา. (2559). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการซื้อผลิตภัณฑ์เบเกอร์รี่ ในเขตบางแสน จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรพนิดา จรัสธนาพรพัฒน์. (2560). “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมในการทำงานกับผลการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามโดยมีการมีส่วนร่วมของบุคลากรสายวิชาการเป็นตัวแปรส่งผ่าน”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Maria Piotrowska. (2019). *The Importance of Personality Characteristics and Behavioral Constraints for Retirement Saving*. *Journal of Economic Analysis a Policy*, 50 (64), 194-220.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

ปัจจัยเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวันสูงอายุ ของประชาชนในจังหวัดชุมพร

คำอธิบาย

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวันสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

2. ข้อมูลและคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยเนื่องจาก สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาและส่งเสริมการออมและการลงทุนให้ ประชาชนในจังหวัดชุมพร

3. คำตอบของท่านหรือข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และจะนำไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น ดังนั้นขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง

4. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวันสูงอายุ

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาววนิดา อินทสาร

นักศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ จังหวัดชุมพร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

30-39 ปี

40-49 ปี

50-59 ปี

3. สถานภาพ

โสด

สมรส

หย่าร้าง

หม้าย

4. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า

มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า

ปวช.

ปวส.

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

ข้าราชการ

พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัท

เกษตรกร

ธุรกิจส่วนตัว/ เจ้าของธุรกิจ

อื่น ๆ.....

6. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท

10,001-20,000 บาท

20,001-30,000 บาท

30,001-40,000 บาท

40,001-50,000 บาท

50,000 บาทขึ้นไป

7. รายจ่ายต่อเดือน

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท

10,001-20,000 บาท

20,001-30,000 บาท

30,001-40,000 บาท

40,001-50,000 บาท

50,000 บาทขึ้นไป

8. การบริหารเงินออมของท่านในปัจจุบัน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

เงินฝากธนาคาร (เงินฝากประจำ, เงินฝากออมทรัพย์, เงินฝากกระแสรายวัน)

ตราสารหนี้ (พันธบัตรรัฐบาล, พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ, ตั๋วเงินคลัง, หุ้นกู้, สลากธนาคาร)

ตราสารทุน (หุ้นสามัญ, หุ้นบุริมสิทธิ)

อสังหาริมทรัพย์ (ที่ดิน, บ้านจัดสรร, คอนโด, อาคารพาณิชย์)

กองทุน (กองทุนรวม, กองทุนRMF/LTF, กองทุนการออมแห่งชาติ)

อื่น ๆ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. ลักษณะการออม

ออมก่อนการใช้จ่าย ออมหลังการใช้จ่าย ไม่แน่นอน

2. ความถี่ในการออม

1-3 ครั้งต่อปี 4-6 ครั้งต่อปี 7-9 ครั้งต่อปี

10-12 ครั้งต่อปี 12 ครั้งขึ้นไป

3. จำนวนเงินออมต่อครั้ง

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท 3,001-4,000 บาท 4,001-5,000 บาท

5,001-6,000 บาท 6,001-7,000 บาท 7,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านผลตอบแทน					
1. อัตราผลตอบแทนที่ท่านได้รับมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					
2. รูปแบบของผลตอบแทน เช่น ดอกเบี้ย, เงินรางวัล, ผลกำไร ที่ท่านได้รับมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					
3. ระยะเวลาที่ท่านได้รับผลตอบแทน มีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					
ด้านภาวะเงินเฟ้อ					
1. ความผันผวนของค่าเงินมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					
2. อัตราค่าครองชีพที่ท่านได้รับมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					
3. อัตราเงินเฟ้อมีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านรายได้					
1. ระดับรายได้ของท่าน มีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					
2. แหล่งที่มาของรายได้ของท่าน มีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					
3. ปริมาณผู้มีรายได้ในครอบครัวของท่าน มีผลต่อการเลือกรูปแบบการลงทุน					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อน

วัยสูงอายุ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นท่านมากที่สุด

รูปแบบการบริหารเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด 5	เห็นด้วยมาก 4	เห็นด้วยปานกลาง 3	เห็นด้วยน้อย 2	เห็นด้วยน้อยที่สุด 1
เงินฝากธนาคาร					
ควรนำเงินไปฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ					
ควรนำเงินไปฝากธนาคารประเภทเงินฝากออมทรัพย์					
ควรนำเงินไปฝากธนาคารประเภทเงินฝากรายวัน					
ตราสารทุน					
ควรนำเงินลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล					
ควรนำเงินลงทุนในพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ					
ควรนำเงินลงทุนในตั๋วเงินคลัง					
ควรนำเงินลงทุนในหุ้นกู้					
ควรนำเงินลงทุนในสลากธนาคาร					
ตราสารหนี้					
ควรนำเงินลงทุนในหุ้นสามัญ					
ควรนำเงินลงทุนในหุ้นบุริมสิทธิ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อสังหาริมทรัพย์					
ควรรนำเงินลงทุนในที่ดิน					
ควรรนำเงินลงทุนในบ้านจัดสรร, คอนโด, อาคารพาณิชย์					
กองทุน					
ควรรนำเงินลงทุนในกองทุนรวม					
ควรรนำเงินลงทุนในกองทุน RMF/LTF					
ควรรนำเงินลงทุนในกองทุนการออมแห่งชาติ					
อื่น ๆ.....					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ด้วยสถิติ Cronbach's Alpha ของแบบสอบถาม

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.914	27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

		เพศ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	183	45.75	45.75	45.75
	หญิง	217	54.25	54.25	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

1.2 อายุ

		อายุ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	30-39 ปี	247	61.75	61.75	61.75
	40-49 ปี	89	22.25	22.25	84.00
	50-59 ปี	64	16.00	16.00	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

1.3 สถานภาพ

		สถานภาพ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	โสด	102	25.50	25.50	25.50
	สมรส	227	56.75	56.75	82.25
	หย่าร้าง	53	13.25	13.25	95.50
	ม่าย	18	4.50	4.50	100.00
	Total	400	100.0	100.0	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ระดับการศึกษา

		ระดับการศึกษา			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	ประถมศึกษา	48	12.00	12.00	12.00
	มัธยมศึกษาตอนต้น	93	23.25	23.25	35.25
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	88	22.00	22.00	57.25
	ปวช	33	8.25	8.25	65.50
	ปวส	41	10.25	10.25	75.75
	ปริญญาตรี	88	22.00	22.00	97.75
	สูงกว่าปริญญาตรี	9	2.25	2.25	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

1.5 อาชีพ

		อาชีพ			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	68	17.00	17.00	17.00
	พนักงานเอกชน	117	29.25	29.25	46.25
	ค้าขาย	78	19.50	19.50	65.75
	เกษตรกร	89	22.25	22.25	88.00
	ธุรกิจส่วนตัว	42	10.50	10.50	98.50
	อื่นๆ	6	1.50	1.50	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 รายได้ต่อเดือน

		รายได้			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	38	9.50	9.50	9.50
	10,001-20,000 บาท	150	37.50	37.50	47.00
	20,001-30,000 บาท	107	26.75	26.75	73.75
	30,001-40,000 บาท	74	18.50	18.50	92.25
	40,001-50,000 บาท	24	6.00	6.00	98.25
	50,000 บาทขึ้นไป	7	1.75	1.75	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

1.7 รายจ่ายต่อเดือน

		รายจ่าย			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	111	27.75	27.75	27.75
	10,001-20,000 บาท	197	49.25	49.25	77.00
	20,001-30,000 บาท	64	16.00	16.00	93.00
	30,001-40,000 บาท	16	4.00	4.00	97.00
	40,001-50,000 บาท	7	1.75	1.75	98.75
	50,000 บาทขึ้นไป	5	1.25	1.25	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 รูปแบบการบริหารเงินออม

\$PLATFORM Frequencies

PLATFORM ^a	Responses	Percent of Cases	
		N	Percent
เงินฝากธนาคาร	303	56.0%	75.8%
ตราสารหนี้	86	15.9%	21.5%
ตราสารทุน	50	9.2%	12.5%
อสังหาริมทรัพย์	60	11.1%	15.0%
กองทุน	21	3.9%	5.3%
อื่นๆ	21	3.9%	5.3%
Total	541	100.0%	135.3%

a. Dichotomy group tabulated at value 1.

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออม

2.1 ลักษณะการออม

		ลักษณะการออม			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	ออมก่อนการใช้จ่าย	131	32.75	32.75	32.75
	ออมหลังการใช้จ่าย	166	41.50	41.50	74.25
	ไม่แน่นอน	103	25.75	25.75	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

2.2 ความถี่ในการออม

		ความถี่ในการออม			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	1-3 ครั้งต่อปี	128	32.00	32.00	32.00
	4-6 ครั้งต่อปี	165	41.25	41.25	73.25
	7-9 ครั้งต่อปี	66	16.50	16.50	89.75
	10-12 ครั้งต่อปี	26	6.50	6.50	96.25
	12 ครั้งขึ้นไปต่อปี	15	3.75	3.75	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 จำนวนเงินออมต่อครั้ง

		จำนวนเงินออม			Cumulative
		Frequency	Percent	Valid Percent	Percent
Valid	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	137	34.25	34.25	34.25
	3,001-4,000 บาท	139	34.75	34.75	69.00
	4,001-5,000 บาท	62	15.50	15.50	84.50
	5,001-6,000 บาท	38	9.50	9.50	94.00
	6,001-7,000 บาท	16	4.00	4.00	98.00
	7,000 บาทขึ้นไป	8	2.00	2.00	100.00
	Total	400	100.00	100.00	

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

3.1 ด้านผลตอบแทน

Descriptive Statistics						
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	
อัตราผลตอบแทน	400	1.00	5.00	4.0900	.98454	
รูปแบบผลตอบแทน	400	1.00	5.00	3.9300	.93664	
ระยะเวลาคืนผลตอบแทน	400	1.00	5.00	3.0000	.91218	
รวมด้านผลตอบแทน	400	1.00	5.00	3.6733	.75109	
Valid N (listwise)	400					

3.2 ด้านภาวะเงินเฟ้อ

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ความผันผวนของค่าเงิน	400	1.00	5.00	3.9925	.83016
อัตราค่าครองชีพ	400	1.00	5.00	3.9625	.84728
อัตราเงินเฟ้อ	400	1.00	5.00	4.0150	.80398
รวมด้านภาวะเงินเฟ้อ	400	1.00	5.00	3.9900	.69442
Valid N (listwise)	400				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ด้านรายได้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ระดับรายได้	400	1.00	5.00	4.1050	.87515
แหล่งที่มาของรายได้	400	1.00	5.00	4.0925	.77811
ปริมาณรายได้ของครอบครัว	400	1.00	5.00	4.0150	.82248
รวมด้านรายได้	400	1.00	5.00	4.0708	.75978
Valid N (listwise)	400				

ส่วนที่ 4 การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ

4.1 เงินฝากธนาคาร

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
เงินฝากประจำ	400	1.00	5.00	4.0675	.81523
เงินฝากออมทรัพย์	400	1.00	5.00	3.9925	.73402
เงินฝากกระแสรายวัน	400	1.00	5.00	3.3825	.92376
รวมเงินฝากธนาคาร	400	1.67	5.00	3.8142	.60874
Valid N (listwise)	400				

4.2 ตราสารหนี้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
พันธบัตรรัฐบาล	400	1.00	5.00	3.9050	.90167
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	400	1.00	5.00	3.8550	.97537
ตั๋วเงินคลัง	400	1.00	5.00	3.7475	.96232
หุ้นกู้	400	1.00	5.00	3.7900	.95035
สลากธนาคาร	400	1.00	5.00	4.0125	.92438
รวมตราสารหนี้	400	1.00	5.00	3.8620	.83480
Valid N (listwise)	400				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ตราสารทุน

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
หุ้นสามัญ	400	1.00	5.00	3.4725	.96518
หุ้นบุริมสิทธิ	400	1.00	5.00	3.2650	.98091
รวมตราสารทุน	400	1.00	5.00	3.3688	.87267
Valid N (listwise)	400				

4.4 อสังหาริมทรัพย์

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ที่ดิน	400	1.00	5.00	3.9400	.95849
บ้านจัดสรร, คอนโด, อาคารพาณิชย์	400	1.00	5.00	3.7675	.98023
รวมอสังหาริมทรัพย์	400	1.00	5.00	3.8538	.89161
Valid N (listwise)	400				

4.5 กองทุน

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
กองทุนรวม	400	1.00	5.00	3.7650	.94446
RMF/LTF	400	1.00	5.00	3.7400	.96682
กองทุนการออมแห่งชาติ	400	1.00	5.00	3.7100	.98658
รวมกองทุน	400	1.00	5.00	3.7383	.88168
Valid N (listwise)	400				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 5 ทดสอบสมมติฐาน

5.1 ความแปรปรวนการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ
ของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะการออม

ANOVA

รูปแบบการออม

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	7.268	2	3.634	7.974	.000
Within Groups	180.944	397	.456		
Total	188.213	399			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 แสดงการเปรียบเทียบ การตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามลักษณะการออม เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe)

Multiple Comparisons

Dependent Variable: รูปแบบการออม

Scheffe

(I) ลักษณะการออม	(J) ลักษณะการออม	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ออมก่อนการใช้จ่าย	ออมหลังการใช้จ่าย	-.06291	.07890	.728	-.2568	.1309
	ไม่แน่นอน	.26692*	.08891	.012	.0485	.4854
ออมหลังการใช้จ่าย	ออมก่อนการใช้จ่าย	.06291	.07890	.728	-.1309	.2568
	ไม่แน่นอน	.32982*	.08468	.001	.1218	.5379
ไม่แน่นอน	ออมก่อนการใช้จ่าย	-.26692*	.08891	.012	-.4854	-.0485
	ออมหลังการใช้จ่าย	-.32982*	.08468	.001	-.5379	-.1218

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

5.3 ความแปรปรวนการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ ของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามความถี่ในการออม

รูปแบบการออม	ANOVA				
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	8.722	4	2.180	4.798	.001
Within Groups	179.491	395	.454		
Total	188.213	399			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 แสดงการเปรียบเทียบ การตัดสินใจในเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมการพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามความถี่ในการออม เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

Multiple Comparisons

Dependent Variable: รูปแบบการออม

Scheffe

(I) ความถี่ในการ ออม	(J) ความถี่ในการ ออม	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1-3 ครั้งต่อปี	4-6 ครั้งต่อปี	-.26463*	.07940	.027	-.5104	-.0189
	7-9 ครั้งต่อปี	-.23679	.10215	.253	-.5529	.0794
	10-12 ครั้งต่อปี	-.03568	.14501	1.000	-.4845	.4131
	12 ครั้งขึ้นไปต่อปี	.28810	.18397	.653	-.2813	.8575
4-6 ครั้งต่อปี	1-3 ครั้งต่อปี	.26463*	.07940	.027	.0189	.5104
	7-9 ครั้งต่อปี	.02784	.09818	.999	-.2760	.3317
	10-12 ครั้งต่อปี	.22895	.14224	.629	-.2113	.6692
	12 ครั้งขึ้นไปต่อปี	.55273	.18179	.057	-.0099	1.1153
7-9 ครั้งต่อปี	1-3 ครั้งต่อปี	-.23679	.10215	.253	-.0794	.5529
	4-6 ครั้งต่อปี	-.02784	.09818	.999	-.3317	.2760
	10-12 ครั้งต่อปี	.20111	.15608	.798	-.2819	.6842
	12 ครั้งขึ้นไปต่อปี	.52489	.19282	.118	-.0719	1.1216
10-12 ครั้งต่อปี	1-3 ครั้งต่อปี	.03568	.14501	1.000	-.4131	.4845
	4-6 ครั้งต่อปี	-.22895	.14224	.629	-.6692	.2113
	7-9 ครั้งต่อปี	-.20111	.15608	.798	-.6842	.2819
	12 ครั้งขึ้นไปต่อปี	.32378	.21857	.700	-.3527	1.0002
12 ครั้งขึ้นไปต่อปี	1-3 ครั้งต่อปี	-.28810	.18397	.653	-.8575	.2813
	4-6 ครั้งต่อปี	-.55273	.18179	.057	-1.1153	.0099
	7-9 ครั้งต่อปี	-.52489	.19282	.118	-1.1216	.0719
	10-12 ครั้งต่อปี	-.32378	.21857	.700	-1.0002	.3527

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5 ความแปรปรวนการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุ
ของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามจำนวนเงินออมในแต่ละครั้ง

ANOVA

รูปแบบการออม

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	10.565	5	2.113	4.686	.000
Within Groups	177.647	394	.451		
Total	188.213	399			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.6 แสดงการเปรียบเทียบ การตัดสินใจในเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมการพร้อมก่อนวัยสูงอายุ
ของประชาชนในจังหวัดชุมพร จำแนกตามจำนวนเงินออมแต่ละครั้ง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe)

Multiple Comparisons

Dependent Variable: รูปแบบการออม

Scheffe

(I) จำนวนเงินออม	(J) จำนวนเงินออม	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	3,001-4,000 บาท	-.32027*	.08084	.009	-.5906	-.0499
	4,001-5,000 บาท	-.23220	.10278	.405	-.5759	.1115
	5,001-6,000 บาท	-.00806	.12311	1.000	-.4198	.4037
	6,001-7,000 บาท	-.51584	.17740	.136	-1.1091	.0774
	7,000 บาทขึ้นไป	-.37376	.24424	.800	-1.1906	.4430
3,001-4,000 บาท	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	.32027*	.08084	.009	.0499	.5906
	4,001-5,000 บาท	-.08807	.10255	.981	-.2549	.4310
	5,001-6,000 บาท	-.31221	.12292	.267	-.0989	.7233
	6,001-7,000 บาท	-.19557	.17727	.943	-.7884	.3973
	7,000 บาทขึ้นไป	-.05349	.24414	1.000	-.8700	.7630
4,001-5,000 บาท	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	.23220	.10278	.405	-.1115	.5759
	3,001-4,000 บาท	-.08807	.10255	.981	-.4310	.2549
	5,001-6,000 บาท	-.22414	.13834	.757	-.2385	.6868
	6,001-7,000 บาท	-.28364	.18829	.810	-.9133	.3461
	7,000 บาทขึ้นไป	-.14156	.25225	.997	-.9852	.7021
5,001-6,000 บาท	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	.00806	.12311	1.000	-.4037	.4198
	3,001-4,000 บาท	-.31221	.12292	.267	-.7233	.0989
	4,001-5,000 บาท	-.22414	.13834	.757	-.6868	.2385
	6,001-7,000 บาท	-.50779	.20011	.268	-1.1770	.1615
	7,000 บาทขึ้นไป	-.36570	.26120	.854	-1.2392	.5078
6,001-7,000 บาท	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	.51584	.17740	.136	-.0774	1.1091
	3,001-4,000 บาท	.19557	.17727	.943	-.3973	.7884
	4,001-5,000 บาท	.28364	.18829	.810	-.3461	.9133
	5,001-6,000 บาท	.50779	.20011	.268	-.1615	1.1770
	7,000 บาทขึ้นไป	.14208	.29076	.999	-.8303	1.1145
7,000 บาทขึ้นไป	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	.37376	.24424	.800	-.4430	1.1906
	3,001-4,000 บาท	.05349	.24414	1.000	-.7630	.8700
	4,001-5,000 บาท	.14156	.25225	.997	-.7021	.9852
	5,001-6,000 บาท	.36570	.26120	.854	-.5078	1.2392
	6,001-7,000 บาท	-.14208	.29076	.999	-1.1145	.8303

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.7 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

		ด้านผลตอบแทน	ด้านภาวะเงินเฟ้อ	ด้านรายได้
ด้านผลตอบแทน	Pearson Correlation	1	.504**	.570**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000
	N	400	400	400
ด้านภาวะเงินเฟ้อ	Pearson Correlation	.504**	1	.638**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000
	N	400	400	400
ด้านรายได้	Pearson Correlation	.570**	.638**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	
	N	400	400	400

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

5.8 ผลการวิเคราะห์ค่า Tolerance และ VIF (Variance Inflation Factor) และผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		Collinearity Statistics		
		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
1	(Constant)	.895	.168		5.320	.000		
	ด้านผลตอบแทน	.107	.043	.117	2.472	.014	.642	1.557
	ด้านภาวะเงินเฟ้อ	.389	.050	.394	7.762	.000	.563	1.776
	ด้านรายได้	.217	.048	.240	4.507	.000	.510	1.960

a. Dependent Variable: ด้านรูปแบบการออม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านเงินฝากธนาคาร

Model	Coefficients ^a					
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	
	B	Std. Error	Beta			
1	(Constant)	1.415	.154		9.188	.000
	ด้านผลตอบแทน	.099	.040	.122	2.497	.013
	ด้านภาวะเงินเฟ้อ	.321	.046	.366	6.980	.000
	ด้านรายได้	.186	.044	.232	4.210	.000

a. Dependent Variable: ด้านเงินฝากธนาคาร

5.10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารหนี้

Model	Coefficients ^a					
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	
	B	Std. Error	Beta			
1	(Constant)	.527	.209		2.521	.012
	ด้านผลตอบแทน	.156	.054	.141	2.896	.004
	ด้านภาวะเงินเฟ้อ	.362	.062	.301	5.809	.000
	ด้านรายได้	.323	.060	.294	5.396	.000

a. Dependent Variable: ด้านตราสารหนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.11 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือก การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านตราสารทุน

		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1	(Constant)	1.257	.260		4.837	.000
	ด้านผลตอบแทน	.084	.067	.072	1.247	.213
	ด้านภาวะเงินเฟ้อ	.389	.077	.310	5.024	.000
	ด้านรายได้	.062	.074	.054	.829	.407

a. Dependent Variable: ด้านตราสารทุน

5.12 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือก การบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านอสังหาริมทรัพย์

		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1	(Constant)	.632	.235		2.688	.007
	ด้านผลตอบแทน	.073	.061	.062	1.205	.229
	ด้านภาวะเงินเฟ้อ	.510	.070	.397	7.265	.000
	ด้านรายได้	.226	.067	.192	3.349	.001

a. Dependent Variable: ด้านอสังหาริมทรัพย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.13 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อการออม ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกการบริหารเงินออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุของประชาชนในจังหวัดชุมพร ด้านกองทุน

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
		B	Std. Error	Coefficients Beta		
1	(Constant)	.644	.237		2.718	.007
	ด้านผลตอบแทน	.124	.061	.106	2.034	.043
	ด้านภาวะเงินเฟ้อ	.365	.071	.288	5.170	.000
	ด้านรายได้	.290	.068	.250	4.268	.000

a. Dependent Variable: ด้านกองทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

